

Päälystö- lehti

1/2013 HELMIKUU

Rajalla isoja
muutoksia s. 24

SUOMEN ALIUPSEERI
VUOSINA 1930-44,
ASEMIEN V.1945,
SAULI V.1946-53,
ALIUPSEERI V.1954-74,
TOIMIUPSEERI V. 1974-89.

**PÄÄLLYSTÖLIITON
ÄÄNENKANNATAJA**

83. vuosikerta
ilmestyy 6 kertaa vuodessa.
ISBN 0788-8554

Seuraavaan numeroon tarkoi-
tetut jutut tulee olla toimituk-
sessa viimeistään 2.4. Lehti
on lukijoilla 17.4.

TOIMITUS:

Laivastokatu 1 b
00160 HELSINKI

PÄÄTOIMITTAJA:

Antti Kymäläinen
Puh. 040 828 2758
antti.kymalainen@kolumbus.fi

TOIMITUSSIHTEERI:

Samuli Vahteristo
Puh. 050 561 1455
samuli.vahteristo@pp1.inet.fi

VAKITUISET AVUSTAJAT:

Jukka Mäkinen
Puh. 050 594 4613
jukka.makinen@paallystoliitto.fi
Arto Penttinen
Puh. 050 443 1409
arto.penttinen@paallystoliitto.fi
Juha Susi
Puh. 050 545 0269
juha.susi@paallystoliitto.fi
Matti Vihurila
Puh. 040 518 6672
matti.vihurila@hotmail.fi

OSOITTEENMUUTOKSET:

04030-19290
toimisto@paallystoliitto.fi

MAINOSMYYNTI:

Etelä-Suomen Lehtipalvelut Ky
Käpytie 4 I, 13720 PAROLA
Olavi Waljakka 040 7465 340
olavi.waljakka@pp.inet.fi

Aikakauslehtien liiton jäsenlehti,
Member of the European Military
Press Association

Taitto: Simo Nummi 040 532 5815
simo.nummi@mainosnummi.inet.fi

Painotalo Painorauma Oy

VAKIOPALSTAT

SANAN SÄILÄ	PÄÄLUOTTAMUSMIEHET	JÄRJESTÖPÄÄLIKKÖ	RAJA	LIIKUNTA	PÄÄLLYSTÖN NAISET	EVP	PÄÄLLYSTÖ BRIEFLY	SVENSK RESUMÉ
7	8	16	24	44	50	51	55	55

SISÄLTÖ

KRIHA-palkkaus s. 13

- 4** Tiukka edunvalvontavuosi edessä
- 18** Perheet tiedottamisen kohteina
- 20** Päällystöyhdistykset kaipaavat liiton tukea
- 24** Rajavartiolaitoksen voimavarastrategia hahmottuu
- 28** Rajan merellinen koulutus siirtyy Porkkalaan
- 32** Puolustuksen rahoituspäätös siirtyy
- 34** Millogin henkilöstöllä ei syytä huoleen
- 38** Opistoupseereita palkittiin
- 40** Kaartin soittokunta muutti Finlandia-taloon
- 42** Mentorina Afganistanissa
- 46** Huollon jatkokurssi päätökseen
- 48** Kenestä Päällystölehden Vuoden kuvaaja ?

Päällystölehdessä ovat esillä mm. Raja- ja merivartiokoulu, Kaartin soittokunta, ja lisäksi tutustutaan mentorin työhön Afganistanissa.

Henkilöstösuunnittelun suuntaviivoja ei ole kaikilta osin noudatettu

Puolustusvoimauudistus hallitsee Päällystöliiton ja sen jäsenten alkanutta toimintavuotta. Päällystöliitto on tukenut puolustusvoimia uudistuksen valmistelussa. Liitossa ymmärretään uudistuksen tarpeellisuus talouden näkökulmasta, mutta liitto ei missään tilanteessa hyväksy jäsentemme eriarvoista kohtelua muutoksen suunnittelussa. Rajavartiolaitoksen voimavarastrategian vaikutus jäseniimme joudutaan myös puntaroimaan tarkasti tulevaisuudessa. Opistoupseerien vaativimmat tehtävät ovat vaaravyöhykkeessä myös rajalla. Yksikään jäsen ei voi olla huomaamatta meneillään olevaa Puolustusvoimauudistuksen vaihetta eikä etenäkään henkilöstösuunnittelua. Suunnittelun tämän vaiheen tulokset ovat päässeet osin yllättämään. Kaikkia Pääesikunnan linjaamia suunnittelun periaatteita ei ole noudatettu.

Henkilöstösuunnittelun osalta ollaan tilanteessa, jossa vakuutetut hyvän työntäjän toimintatapamallien noudattamisesta eivät aina realisoidu suunnittelu- ja yhteistoimintatilaisuuksissa. Työntäjän toimenpitein parhaillaan tapahtuvaa henkilöstökokoonpanon muuttamista on vaikea seurata, ja muutosten perusteet jäävät henkilöstöedustajilta pimentoon.

Henkilöstön edustajat yhteistoimintaelimissä, luottamusmiesorganisaatiossa ja valmisteluun liittyvissä hanketyöryhmissä ovat kamppailleet ja kamppailevat edelleen saadakseen tietoa jäseniin kohdistuvien päätösten perusteluista. Erityisen haluton työntäjä on kutsumaan koolle paikallisia ja alueellisia työryhmiä ja käsittelemään niissä muutosten perusteita. Aito yhteistoiminta, yhteistoimintamenettely ja henkilöstön osaamisen hyödyntäminen suunnittelutyössä eivät toteudu paikallis- ja aluetasolla. Tällaisen toiminnan erityisenä vaarana on se, että opistoupseerien tehtävien siirtäminen henkilöstöryhmältä toiselle tulee aiheuttamaan tehtävien haku- ja täyttämisen prosessiin yllättäviä ja ei hyväksyttäviä tilanteita.

Opistoupseeritehtävät ovat paikoin olleet johdonmukaisesti jonkinlainen tehtäväpankki, josta on ollut hyvä rakentaa muille henkilöstöryhmille vaativia tehtäviä. Lisäksi on vaikuttanut vahvasti siltä, että suunnittelua on tehty pitkälle 2020-luvulle vähenevän opistoupseerien lukumäärän perusteella. Samalla on räikeästi sivuutettu henkilöstösuunnittelun periaatteina olleet osaamisen varmistaminen ja tehtävien säilyttäminen niiden nykyisillä tehtävänhoitajilla ja henkilöstöryhmillä. Kokeneita jäseniä on sysätty toisarvoisiin tehtäviin ja tarjottu eläkkeelle siirtymistä tukitoimena. Päällystöliitto ei tue tällaista menettelyä.

Prosessissa näyttää unohtuvan opistoupseeriston osaamisen kehittyminen lähihistorian aikana koulutuksen ja työssä oppimisen kautta niin poikkeus- kuin normaaliolojen tehtävissä. On kuitenkin syytä muistaa, että viimeiset opistoupseerit ovat osa puolustusvoimien henkilöstöä aina 2030-luvulle asti. Puolustusvoimauudistuksen tehtävien hakuprosessit ovat käynnissä, ja jokainen puntaroi omia mahdollisuuksiaan itsenäisesti. Päällystöliiton luottamusmiesorganisaatio tukee jäseniään muutoksessa, mutta oma aktiivisuus silti on avainsana muutoksen hallinnassa. Tämän lehden pääluottamusmiesten palstat ovat täynnä tiukkaa asiaa muutokseen varautumisesta. Varmaa on, että jokainen Päällystöliiton jäsen kohtaa muutoksen tavalla tai toisella seuraavien 2 - 3 vuoden aikana.

Ari Pakarinen
Puheenjohtaja

PÄÄLLYSTÖLIITTO RY.

Laivastokatu 1 b, 00160 HELSINKI • www.paallystoliitto.fi • toimisto@paallystoliitto.fi • Vaihde 04030-19290 • Faksi 09-726 2299
Toimisto avoinna 8.30–11.30, 12.00-16.00, kesä–elokuu klo 15.30:een • s-posti: etunimi.sukunimi@paallystoliitto.fi

Puheenjohtaja Ari Pakarinen 04030-19291, 050 355 7289. Järjestöpäällikkö Arto Penttinen 04030-19292, 050 443 1409.
Järjestösihteeri (lomat ja osoitteenmuutokset, ma-pe) Annukka Kiviranta 04030-19290, Järjestösihteeri Sanna Karell 040 301 9297.
Pääluottamusmiehet Sakari Vuorenmaa 04030-19294, 0299 500 783 Marko Jalkanen 04030-19295, 0299 500 798, Mika Ala-Hiiri 04030-19296, 040 5094 973. HUOM! Tekstiviestit eivät toimi 04030-alkuisissa numeroissa.

LAKIASIANNEUVONTA: Asianajotoimisto Lindell (02) 251 1004, (09) 586 2867 e-mail: aatsto@lindell.inet.fi

Tiukka edunvalvontavuosi edessä

Teksti: Ari Pakarinen Kuva: Samuli Vahteristo

Päällystöliitto lähtee kuluvaan vuoteen tiukkojen haasteiden edessä. Puolustusvoimauudistus asettaa liiton koko edunvalvontakoneiston koetukselle. Vuoden 2015 henkilöstökokoonpano valmistuu kevään aikana, ja sen jälkeen alkavat ensimmäisessä vaiheessa lakkautettavien joukko-osastojen sekä soittokuntien

todelliset lakkauttamistoimenpiteet. Rajavartiolaitoksen voimavarastrategia säästөлveloitteineen koskettaa jäseniä rajalla. Samaan aikaan Päällystöliitto valmistautuu syksyn edustajakokoukseen, jossa täytyy linjata seuraavan neljän vuoden toimintaa. Puheenjohtaja **Antti Kuivalaisen** jäätyä eläkkeelle liiton hallitus päätti hoitaa hal-

linnon johtamisen vt. puheenjohtajaratkaisulla vaalikauden viimeisen vuoden ajan. Maavoimien osalta hallituksen jäsen **Jyrki Lukkarinen** otti vastuun puolustushaaran edunvalvonnan johtamisesta. Lukkarinen on kokenut hallituksen jäsen ja on omalta osaltaan kantanut maavoimallista vastuuta tähänkin asti mm. Maavoimien yhteistointimintaelimen varajäsenenä.

Etukäteisvalmistelun merkitys korostuu puheenjohtajapäivillä

Päällystöliitossa on alkanut vaalikauden viimeinen toimintavuosi. Puheenjohtajapäivillä huhtikuussa aloitetaan seuraavaan neljän vuoden toiminnan suunnittelu. Yhdistysten puheenjohtajat pääsevät mukaan täysipainoiseen suunnitteluun, jossa käsitellään Päällystöliiton visio, arvot, hallinnon organisaatio ja toiminnan päälinjat sekä tavoitteet.

Viime vuosien puheenjohtajapäivien osallistujilta saadun palautteen mukaan päivien ohjelma ei ole kaikilta osin vastannut odotuksia. Osallistujille annettu paljon yleis-

tä informaatiota, mutta keskustelua liiton edunvalvontalinjauksista ja tavoiteasettelusta on ollut liian vähän. Samanlaista palautetta on saatu vaaliedustajakokousten valiokuntatyöskentelystä. Valiokuntatyöskentelyssä ei enää voida paneutua syvästi teksteihin ja niiden sisältöihin.

Paikallisyhdistykset saavat nyt puheenjohtajapäivien materiaalin etukäteen, jotta yhdistysten puheenjohtajat ja hallitukset voivat paneutua ryhmittäisiin etukäteen. Puheenjohtajapäivillä ryhmittäisiä johtavat liiton hallituksen jäsenet. Huolellinen valmistautuminen puheenjohtajapäiville nousee erityiseen arvoon, koska nyt on vaikuttamisen paikka seuraavan neljän vuoden vaalikauden tavoitteisiin.

Järjestelyvaraeristä neuvotellaan

Raamisopimuksessa vuodelle 2013 sovitun 0,5 %:n järjestelyvaraerän neuvottelut ovat käynnissä. Rajan puolella neuvotteluvallisuus on noin 0,27 % johtuen jo sovitusta kokemosan korotuksista. Tätä kirjoitettaessa neuvottelut ovat vielä lähtökuopissa.

Neuvottelujen tavoitteena on toteuttaa viime marraskuun edustajakokouksen päätöksiä ja edellisiltä neuvottelukierroksilta periytyneitä tavoitteita. Useat työryhmät viimeistelevät työskentelyään, ja tuloksilla on omat heijastusvaikutuksensa neuvotteluihin. Puolustusvoimauudistukseen liittyen työnantajapuolella olisi haluja käyttää järjestelyvaraerää muutostuen järjestelyihin, mikä Päällystöliitolle ei sovi.

Päällystämiehen palstalla on avattu neuvottelutilannetta yksityiskohtaisesti.

Vaara vaanii rajalla

Pääkirjoituksessa viitattiin henkilöstösuunnittelussa esiin tulleisiin ongelmiin. Niiden lisäksi isona asiana kummittelee suunnittelun yhtenä perusteena ollut henkilöstömenojen kustannusten hallinta. Pääesikunta on korostanut tätä asiaa suunnittelun alkuvaiheessa ja ohjauksessaan, mutta suunnittelun edetessä näyttää unohtuneen se, että jokainen opistoupseerilta muille henkilöstöryhmille siirretty vaativa tehtävä ei vähennä kustannuksia, vaan päinvastoin, kustannukset nousevat.

Päällystöliiton hallituksen sopivasta henkilömäärästä keskusteltiin jo viime puheenjohtajapäivillä ja pohdinta jatkuu.

Puolustusvoimauudistuksen toteuttamista ja siihen valmistautumista eivät ole helpotettamassa meneillään olevat erilaiset ulkoistamishankkeet, kuten esimerkiksi kunnosapidon kumppanuuden laajentaminen. Näissä hankkeissa mitkään seikat eivät puolla sotilaskoulutuksen saaneiden opistoupseerien siirtämistä kumppaneiden palvelukseen.

Rajavartiolaitoksen voimavarastrategian vaikutus jäsenistöömme joudutaan puna-roimaan tarkasti. Opistoupseerien vaatvimmat tehtävät ovat vaaravyöhykkeessä myös rajalla. Tästä on saatu ensimmäiset viitteet päällikkötehtävistä, joita pitkän kokemuksen omaavat opistoupseerit ovat menestyksekkäästi hoitaneet. Tehtävien hakuprosessit eivät ole sujuneet mallikkaasti, sillä ennakkoon ilmoitettujen hakuaikojen jälkeen mustat hevoset ovat yllättäen ilmaantuneet valintalistoilta.

Päällystöliiton henkilöstöedustajat ovat luottamusmiehen ja yhteistoiminnassa vaativien tehtävien edessä, jotta uudistukset etenevät käskyjen ja määräysten mukaisesti ja että liiton jäsenet selviävät muutoksesta mahdollisimman pienin vaurioin.

Jatkokurssit historiaan – opistoupseerien koulutustarve säilyy

Opistoupseerikoulutuksen eräs vaihe saatiin päätökseen, kun viimeisten jatkokurssien päättäjäisiä pidettiin aselajikouluissa ennen vuodenvaihdetta. Koko ammattikunta on nyt koulutuksen osalta huipputuotantokunnossa. Päällystöliitto onnittelee ja toivottaa kaikille kurssinsa suorittaneille menestystä palvelustehtävissä. Olipa tehtävä heti kurssin jälkeen vaativa tai vähemmän vaativa, on siitä pyrittävä suoriutumaan mahdollisimman hyvin. Päällystöliittolaisen arvomaailman keskeinen periaate on, että maanpuolustuksemme tärkeimmästä voimavarasta – varusmiehistä ja reserviläisistä - on pidettävä hyvää huolta. Jäsenistönsä osalta Päällystöliiton tavoitteena on olla mukana luomassa tulevaisuuden täydennyskoulutusjärjestelmää. Jatkokurssin jälkeiset yli 20 palvelusvuotta vaativat väistämättä täydennyskoulutusta niin yksilön kuin työntäjän näkökulmasta.

RAVINTOLA KLUBI 20

PERINTEINEN KERHORAVINTOLA SUOMENLINNASSA VUODESTA 1920

Bar & Restaurant

Talven aukioloajat: Ma-To 16.00 - 22.45 • Pe 16.00 - 23.45 • La 12.00 - 23.45 • Su 12.00 - 18.00

Jokaiselle ansionsa mukaan

Teksti: Antti Kymäläinen

Palkoista on viime aikoina ollut paljon puhetta. Elinkeinoelämän keskusliiton johtohenkilöt vaativat ensin palkkojen alentamista, mutta palkansaajapuolelta tulleen täystyrmäyksen jälkeen he ilmoittivat itse asiassa tarkoitaneensa puheillaan maltillisten palkkaratkaisujen tavoittelua. EK:n toimitusjohtaja **Jyri Häkämies** ehdotti myös työaika- ja pidentämistä teollisuuden kilpailukyvyä parantamiseksi, mikä tosiasiasa tarkoitti sekin palkkojen leikkaamista. Vastakaikua ei saanut tälläkään ehdotus.

Suomi velkaantuu ja hyvinvointivaltion tulevaisuudesta ollaan laajasti huolestuneita. Valtion menojen kasvua yritetään suitsia monin tavoin. Tasavallan presidentti **Sauli Niinistö** näytti esimerkkiä ja luopui aiemmin päätetystä palkkionsa korottamisesta. Ministerit olivat jo aikaisemmin leikanneet palkkojaan viidellä prosentilla. Myös kansanedustajat ilmaisivat valmiutensa palkanalennuksen.

Sen verran todellisuudentajua ja poliittista itsetuojeluvaihtoa maan isillä ja äideillä on, etteivät hekään ole ehdottaneet yleistä palkka-alea. Eikä tilipussien keventäminen välttämättä johtaisi auvoisempaan taloustilanteeseen. Asiantuntijoiden mukaan palkkojen alentaminen leikkaisi kulutusta ja vähentäisi valtion verotuloja, mikä voisi lamaannuttaa taloutta ja suistaa valtion talouden entistä suurempiin vaikeuksiin.

Yksittäisen palkansaajan kannalta palkan määrä on oikeudenmukaisuuskysymys. Vaativammasta työstä kuuluu saada parempaa palkkaa kuin vähemmän vaativasta. Mutta keskustelua on syntynyt siitä, kuinka paljon parempaa eli mikä on kohtuullista ja mikä ahneutta. Suuryritysten johtajien pilviin nousseet palkkiot ovat vetäneet muun muassa valtionyhtiöiden pömpöjen etuisuuksia ylöspäin. Muitakin lieveilmiöitä on esiintynyt. Finnairissa sikailtiin oikein kunnolla - samaan aikaan kun yhtiö neuvotteli henkilöstön kanssa palkanalennuksista, nokkamiehille maksettiin ruhti-

naallisia sitouttamisbonuksia ja toimitusjohtaja rahasti asuntokaupoillaan. Viime syksynä hallitus teki ryhti liikkeen ja uudisti valtionyhtiöiden johtajien palkitsemisohjeen ylilyöntien estämiseksi.

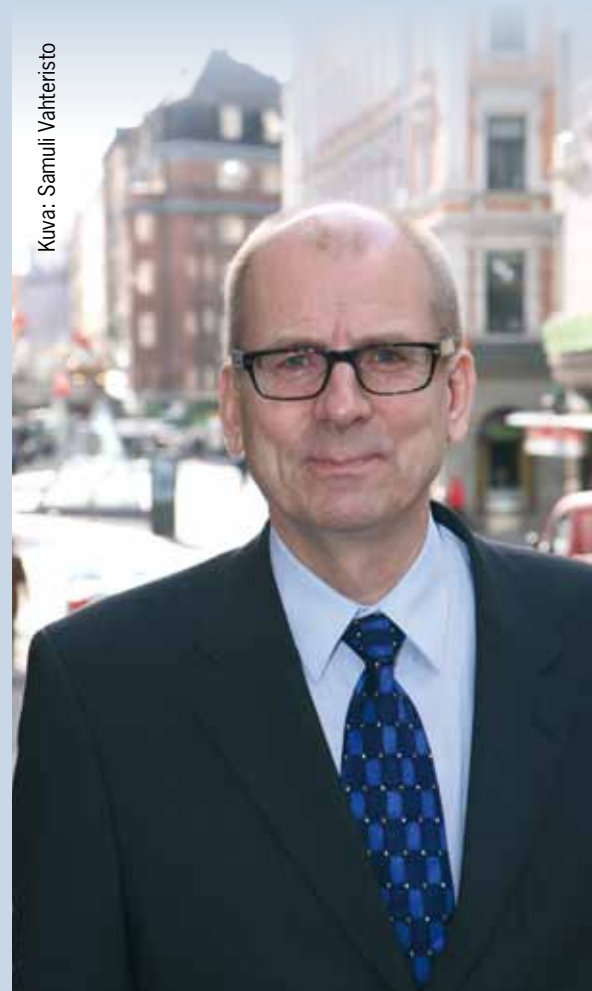
Oikeudenmukaisen palkkapolitiikan toteuttaminen valtion sopimusalan sisällä nousee tavan takaa esiin. Viimeksi tammikuun *Sotilas*-aikakauslehdessä Upseeriliiton **Hannu Sipilä** esitteli Valtion työmarkkinalaitoksen tilastoa, jonka mukaan valtiolla maksetaan yksityistä sektoria korkeampia palkkoja avustavissa ja ammattitehtävissä toimiville, kun taas johtajien ja asiantuntijoiden suhteellinen palkkataso on yksityissektoria matalammalla. Valtio ei näin ollen ole vetovaltaisen työnantaja pätevimmistä asiantuntijoista ja johtajista kilpailtaessa. Tähän ilmiöön on tietysti kaksi toisiaan kohtaamattonta näkökulmaa – juuri toimeentulonimillä ylittävät työntekijät ei aina ymmärrä, kuinka kolme kertaa suurempaa palkkaa saava osastopäällikkö väittää olevansa palkkakuopassa. Osastopäällikkö ei kuitenkaan vilkuile lattiatason palkkoja, vaan katselee sivuilleen – mitä kollegoille vastaavista tehtävistä muualla maksetaan.

Tuloerot ovat Suomessa viimeisten vuosikymmenien aikana kasvaneet. Syitä kehitykseen on löydetty muun muassa sosiaaliturvaan ja verotukseen tehdyistä muutoksista. Ne, jotka ovat onnistuneet säilyttämään työnsä, pärjäävät hyvin. Työtömyys- ja sosiaaliturvan varassa elävien sanotaan olevan entistä ahtaammalla ja leipäjonon kerrotaan pidentyneen. Toisaalta pienipalkkaisilla aloilla on työvoimapulaa. Tukijärjestelmä ei kannusta työn vastaanottamiseen tai muuten vaan ”paskaduunit” eivät kiinnosta. Jokainen työmahdollisuus kannattaisi kuitenkin hyödyntää, sillä työelämästä pystyy aina helpommin ponnistamaan paremmin palkattuihin pesteihin kuin uuninpankolta. Jotkut kuitenkin katsovat elävänsä tasavallan presidentin mainitsemassa oleskeluyhteiskunnassa, jossa on kiva vain hengailta, osoittaa mieltä, vallata

asuntoja, sotkea seinää ja vaatia tästä kaikesta kansalaispalkkaa - eli eleillä työtä tekevien siivellä.

Lehtitietojen mukaan Ypäjän Hevosopiston rehtori tienaa saman verran, jollei enemminkin, kuin pääministeri **Jyrki Katainen**, eli reilusti yli kymppitonin kuukaudessa. Tässä näyttäisi olevan epäsuhtaa, koska Hevosopiston työ on varmasti helpompaa kuin sateenkaarihallituksen pääministerinä toimiminen. Entinen esimieheni – hevosmiehiä hänkin – korosti usein hevoskoulutuksen helppoa periaatetta: ”Hyvällä, pahalla tai teuraaksi.” Katainen ei voi panna vikuroivia ministereitään teuraaksi.

Kuva: Samuli Vanteristo

Puolustusvoimauudistuksen henkilöstösuunnittelun toinen vaihe käynnissä

Teksti: Sakari Vuorenmaa Kuva: Samuli Vahteristo

Suunnittelusta vastuussa olevat tahot, Pääesikunta, puolustushaaraesikunnat ja ”suunnittelukorit”, ovat jatkaneet työtään ja suunnitelmien tarkentamista 1. vaiheen luonnoksena vahvistettujen kokoonpanojen perusteella. Suunnittelun 2. vaiheeseen liittyvät muutoskeskustelut (MK1) tulisi olla käytnä niiden henkilöiden kohdalla, joille henkilöstösuunnittelun 1. vaiheessa ei löytynyt tehtävää. Muutoskeskustelu 2 käydään niiden kanssa, joille tehtävää ei henkilöstösuunnittelun 2. vaiheessa ole löytynyt, kunhan HKP/TKP:t on vahvistettu (5. 4. ?). Henkilösuunnittelun 2. vaiheen täydentävän haun 2. kierros käydään viikoilla 8 – 9.

Ensimmäisen hakukierroksen tulokset ovat jo olleet työnantajan tarkastelussa viikolla 7, jolloin myös valinnat avoimena olleisiin tehtäviin tulisi olla tehtynä – tulokset toivottavasti on tiedotettu asianosaisille. Valitettavasti on todettava, etteivät em. prosessit toteutuneet kaikilta osin toivotulla tai ohjeistetulla tavalla. Saamiemme tietojen mukaan etusijaisuuteen liittyvien määrittelyjen osalta paikallistasolla on ollut monia

eri soveltamiskäytäntöjä – periaatteella olako vai eikö olla.

Epäselvyyttä on osaltaan lisännyt se, että työnantaja määrittä 21.12.2012 muutoksen kohteena olevaan henkilöstöön uusia henkilöitä, ja perusteet toimelle jäivät liian pienelle huomiolle. Menettelyllä pyrittiin ymmärtääkseni siihen, että kaikilla heillä, joille ei ole määritetty tehtävää 1.1.2015 kokoonpanoista, olisi mahdollisuus hakea avoimia tehtäviä uusista kokoonpanoista huolimatta siitä, mitä oli ilmoittanut halukuuskyselyn yhteydessä. Työnantajan puolelta voidaan asiaa tarkastella ns. turvaamistoimenpiteenä mm. tapauksissa, joissa henkilö oli ilmoittanut jäävänsä eläkkeelle, mutta mieli on sittemmin muuttunut, henkilöllä ei ole varmuutta eläkeoikeuden saavuttamisesta ja/tai henkilö ei ole irtisanoutunut Puolustusvoimien virasta.

Täydentävä haku alkoi

Täydentävän haun 2. kierros käydään viikoilla 8 – 9, ja tehtävät tulisi olla nähtävillä TORNI-portaalissa 15.2. lukien. Hakuun voi osallistua koko henkilöstö riippumatta siitä, onko henkilö etusijainen tai ei.

Valintojen vahvistaminen tehtävien täyttämiseksi tehdään Pääesikunnan henkilöstöosaston johdolla viikon 12 aikana, ja tavoitteena on, että kokonaisuunnitelma valmistuisi 3.4., PYTE-käsittelyyn men-

nessä, jotta henkilöstösuunnitelma voitaisiin vahvistaa 5.4. Henkilöstösuunnitelman vahvistamisen jälkeen käydään hallintoyksiköissä muutoskeskustelu 2, määritetään irtisanomisuhan alainen henkilöstö ja käynnistetään tehtävään määräämisiin liittyvät henkilökohtaiset yhteistoimintamenettelyt. Irtisanomisuhan alaisen henkilöstön osalta jatketaan asiakirjan AI5245 mukaisia tukitoimia.

Toisen vaiheen hakuprosessit ajoittuvat hankalasti hiihtolomien yhteyteen, mutta kehotan jokaista varmistamaan tietojen saannin avoimista tehtävistä, mikäli tehtävää ei ennen viikko 8:aa ole tiedossa. Täydentävien hakujen jälkeenkin avautuu tehtäviä ennen 1.1.2014 ja 1.1.2015 tapahtuvia muutoksia, ja näiden osalta toimitaan normaalien hakuprosessien mukaisesti.

Puolustusvoimauudistuksen osalta tehtäviin määräämiset tapahtuvat poikkeuksetta työnantajan tarpeesta järjestellä tehtäviään PvL41§:n siirtymävelvollisuuteen perustuen, ja siten esim. siirrot alempitasoisin tehtäviin tulee olla takuupalkkauksen piirissä ja henkilöllä tulee olla oikeus muutto- ja siirtokustannusten korvauksiin sopimuksessa määritellyllä tavalla. Joissain yhteyksissä on työnantajapuolelta pyritty kiistämään em. oikeus mm. tapauksissa, joissa henkilölle on henkilöstösuunnittelun yhteydessä määritetty tehtävä, mutta täydentävän haun perusteella sijoitus sitten muuttuikin.

”Päällystöliitto ei missään tilanteessa hyväksy sitä, että yksilön osalta tehdään työnantajan toimesta suunnitelmia, joiden perusteella henkilön olisi pakotettu siirtymään eläkkeelle ennen laissa määritettyä 55 vuoden eroamisikää. Valinnan näissä asioissa tulee perustua yksilön omaan tahtoon, ei painostuksenomaisiin työnantajatoimenpiteisiin”.

Tätä tulkintaa ei voi missään tilanteessa hyväksyä, sillä työnantajahan päätöksen viimekädessä tekee osaamisen varmistamiseksi käyttämällä siirtymävelvollisuutta.

Tieto avoimista tehtävistä on oltava ajan tasalla

Joissain yhteyksissä on työnantajapuolelta pyritty kiistämään em. oikeus mm. tapauksissa, joissa henkilölle on HESU:n yhteydessä määritetty tehtävä, mutta täydentävän haun perusteella sijoitus sitten muuttuukin. Tätä tulkintaa ei voi missään tilanteessa hyväksyä, sillä työnantajahan päätöksen viimekädessä tekee osaamisen varmistamiseksi käyttämällä siirtymävelvollisuutta. Työnantajan on valvottava täydentävien hakujen ja muidenkin prosessien yhteydessä, että Avoimet tehtävät -sovelukset pidetään jatkuvasti ajan tasalla.

Lähtökohtaisesti jokaisen opistoupseerin virkasuhde ja asema suhteessa muutokseen on kohtuullisella tasolla "turvattu" lainsäädännöllä, työnantajan antamalla lupauksilla ja käskyillä, mutta muutoksia olemassa olevan henkilöstön asemaan tulee varmasti tehtävien ja paikkakuntien osalta. Työnantaja on suunnittelun yhteydessä ilmoittanut tietyt periaatteet noudatettaviksi mm. osaamisen varmistamiseksi, varusmieskoulutuksen tehostamiseksi ja erityisesti periaatteiksi, joilla olemassa oleva henkilöstö tulee suunnitella tuleviin kokoonpanoihin. Irtisanomisuhan tulee koskea vain niitä tapauksia, joissa henkilö ei ryhdy hoitamaan hänelle tarjottua tehtävää tehtävämääräyksessä mainitusta päivästä lukien.

Yt-menettelyssä annettu lausunto en suostu minulle tarjottuun tehtävään ei ole missään muodossa lain tarkoittama peruste irtisanomiselle, vaan tarkastelu lähtee liikkeelle vasta siitä päivästä, jolloin tehtävänhoito olisi pitänyt aloittaa. Mikäli henkilö ei ryhdy hoitamaan tehtävää, niin työnantajan toimesta voidaan käynnistää irtisanomiseen johtava prosessi tietyin edellytyksin.

Edelleen korostan myös sitä, että eläkeoikeuden käyttäminen on yksi mahdollisuus muiden joukossa suunniteltaessa omaa tulevaisuutta. Päälystöliitto ei missään tilanteessa hyväksy sitä, että yksilön osalta tehdään työnantajan toimesta suunnitelmia, joiden perusteella henkilön olisi pakotettu siirtymään eläkkeelle ennen laissa määritettyä 55 vuoden eroamiskäyttä.

Eläkepakkoa ei ole ennen 55 ikävuoden täyttymistä

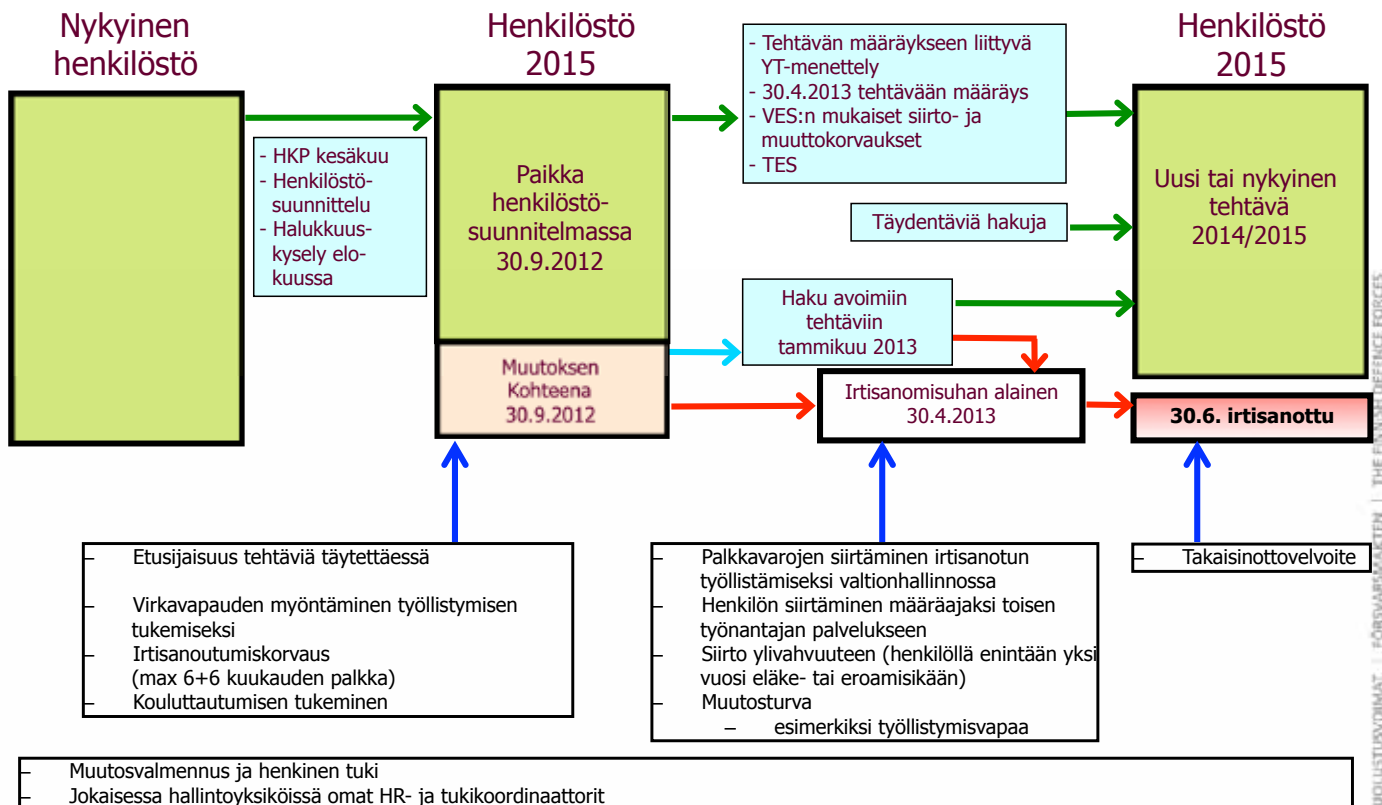
Edelleen korostan myös sitä, että eläkeoikeuden käyttäminen on yksi mahdollisuus muiden joukossa suunniteltaessa omaa tulevaisuutta. Päälystöliitto ei missään tilanteessa hyväksy sitä, että yksilön osalta tehdään työnantajan toimesta suunnitelmia, joiden perusteella henkilön olisi pakotettu siirtymään eläkkeelle ennen laissa määritettyä 55 vuoden eroamiskäyttä. Valinnan näissä asioissa tulee perustua yksilön omaan tahtoon, ei painostuksenomaisiin työnantajatoimenpiteisiin.

Edelleen korostan myös sitä, että eläkeoikeuden käyttäminen on yksi mahdollisuus muiden joukossa suunniteltaessa omaa tulevaisuutta. Päälystöliitto ei missään tilanteessa hyväksy sitä, että yksilön osalta tehdään työnantajan toimesta suunnitelmia, joiden perusteella henkilön olisi pakotettu siirtymään eläkkeelle ennen laissa määritettyä 55 vuoden eroamiskäyttä.

Edelleen korostan myös sitä, että eläkeoikeuden käyttäminen on yksi mahdollisuus muiden joukossa suunniteltaessa omaa tulevaisuutta. Päälystöliitto ei missään tilanteessa hyväksy sitä, että yksilön osalta tehdään työnantajan toimesta suunnitelmia, joiden perusteella henkilön olisi pakotettu siirtymään eläkkeelle ennen laissa määritettyä 55 vuoden eroamiskäyttä.

Edelleen korostan myös sitä, että eläkeoikeuden käyttäminen on yksi mahdollisuus muiden joukossa suunniteltaessa omaa tulevaisuutta. Päälystöliitto ei missään tilanteessa hyväksy sitä, että yksilön osalta tehdään työnantajan toimesta suunnitelmia, joiden perusteella henkilön olisi pakotettu siirtymään eläkkeelle ennen laissa määritettyä 55 vuoden eroamiskäyttä.

Henkilö muutostilanteessa

POHJAVIIVAT | FÖRVARINGSKONSTEN | THE FINNISH DEFENCE FORCES

Epäoikeudenmukaisuudet on korjattava

Teksti: Sakari Vuorenmaa

Puolustusvoimauudistusta johtavien tahojen tulee puuttua viipymättä niihin tapauksiin, joissa vaativimmissa tehtävissä (OTV8) palvelevia henkilöitä on sijoitettu esim. OTV5-tasoihin tehtäviin. Sama vaatimus koskee kaikkia tapauksia, joissa tehtävä lakkaa eikä osaamista selvästikään kohdenneta työnantajan omien periaatteiden mukaisesti.

Mikäli havaitsemme, että ammattikuntaamme kohtaan tapahtuu epäoikeudenmukais- ta toimintaa, kuten tehtävien siirtoja muille henkilöstöryhmille tai fyysisen iän perusteella tapahtuvaa syrjintää, puutummme asiaan.

Toisaalta olemme myös tuoneet selkeästi julki, että mikäli yksilö tekee päätöksen eläköitymisestään, hän myös ilmoittaisi siitä riittävän ajoissa, jotta päätös voitaisiin huomioida henkilöstösuunnittelussa. Jäsenemme ovat tietoisia, että näin voitaisiin välttyä turhilta siirroilta ja samalla luoda jollekin toiselle henkilölle ”selviytymispolku” uusien organisaatioiden mukaisiin tehtäviin.

Työnantaja lähtee omassa toiminnassaan henkilöstösuunnitteluun liittyen siitä, että henkilö on suunnittelussa mukana niin kauan kuin hän on jättänyt asiaan liittyvän virallisen irtisanoutumisilmoituksen eläköitymispäivästä. Ennen kuin jätät irtisanoutumisilmoituksen, varmista oikeuden syntymisen KEVA:sta saatavan laskelman perusteella, sillä ilmoituksen ja irtisanoutumistodistuksen peruminen on pelkästään työnantajan harkinnassa.

Eläkeoikeuden syntyäika vaikuttaa moneen asiaan

Jos eläkeoikeus syntyykin vasta 1.1.2014 tai 1.1.2015 jälkeen, niin miten sitten tulisi menetellä?

Ylivahvuusmenettelyllä voidaan mahdollistaa henkilön jatkaminen pv:n palveluksessa tehtävän lakkaamisesta lukien enintään 12 kk:n ajan eli jos tehtävä lakkaa esim. 31.12.2013, syntyy oikeus ylivahvuuteen enintään 31.12.2014 saakka. Jos sitten onkin niin, että eläkeoikeus em. tapauksessa syntyykin yli 12 kk:n kuluttua, tulee henkilön ilmoittaa haluavansa jatkaa pv:n palveluksessa ”toistaiseksi”, jolloin hänet tulee suunnitella 1.1.2015-organisaatioon. Haasteellisinta asiaan liittyen ovat tapauk-

set, joissa tehtävää ei ole enää 1.1.2014. Tällöin 2015 aikana eläkeoikeuden saavuttavien henkilöiden asemaa suhteessa muutokseen tulee kyetä tarkastelemaan yksittäistapauksina, ettei henkilölle synny ”keinotekoista” tarvetta hakeutua tehtäviin, joista sitten kuitenkin lähdetään eläkkeelle, kun eläkeoikeus saavutetaan.

Olemme useissa yhteyksissä esittäneet työnantajalle mahdollisuutta, jossa henkilö voisi halutessaan palvella ylivahvuudessa sen vuoden loppuun, minkä aikana hän saavuttaa eläkeoikeuden. Olemme perustelleet esitystämme sillä, että tällä menettelyllä henkilölle luodaan mahdollisuus saada viimeinen ”täysi” kalenterivuosi mukaan eläkelaskentaan ja osin lieventää elinajakertoimen eläkettä leikkaavaa vaikutusta. Tämän asian perusteleva ministeriö ei luulisi olevan ylivoimaista.

Yhteistä säveltä tarvitaan

Suunnittelu jatkuu niin ”työnantajapöydissä” kuin myös virkamiesten keskuudessa tulevaisuuden varmistamiseksi. Toivon, että ”yhteinen sävel” ja intressi löytyvät niiden työnantajan itsensä ilmoittamien periaatteiden mukaisesti, joista on YT:n omaisesti neuvoteltu sekä osin jopa sovittu HESU:uun liittyen.

Keskeistä on, että työnantaja valvoo mm. asiakirjojen A112409 (HESU periaatteet), A122063 (HESU 2. vaihe) ja A16375 (Outehtävien korvaaminen) noudattamista yhdessä sovittujen periaatteiden mukaisesti.

Kuten A16375 asiakirjassakin todetaan: ”Opistoupseeripoistuman edellyttämä tehtävien kohdentamisen suunnittelu otetaan uudelleen käsittelyyn tarkoituksenmukaisessa vaiheessa, kun puolustusvoimauudistuksen toiminnalliset vaikutukset, organisaatioiden henkilöstökoonpanot ja tehtävien sisällöt ovat tiedossa”.

Työnantajan tulee myös huolehtia siitä, että muutoksia henkilöstöryhmien välillä ei tehdä ennen kuin on sovittu - siis aikaisintaan 2015. Mikäli yksilö kokee osaltaan toimitun vastoin työnantajan laatimia periaatteita, tulee asian selvittämiseksi ottaa viipymättä yhteys paikalliseen luottamusmieheen, joka yhdessä alueellisen luottamusmiehen kanssa pyrkii selvittämään menettelyyn liittyneet taustat ja vie asiaan liittyvät tiedot ”suunnittelukorin” suunnittelusta vastaavien tahojen tietoon.

Mikäli voidaan osoittaa toimitun vastoin työnantajan ohjeistusta eikä asia korjannu paikallis- ja aluetason toimesta, alueelliset edustajamme toimittavat tiedot asiasta keskushallintotasolle, missä asiaan liittyvät menettelyt selvitetään PEHENKOS:n johdolla kokoontuvissa toimielimissä. Suoria yhteydenottoja liiton toimistolle ei kannata tehdä toistaiseksi (ennen 5.4.), sillä joudumme poikkeuksetta palauttamaan asian alue- ja paikallistason toimijoiden tarkasteltavaksi suunnittelusta vastaavien tahojen kanssa.

”Ennen kuin jätät irtisanoutumisilmoituksen, varmista oikeuden syntymisen KEVA:sta saatavan laskelman perusteella, sillä ilmoituksen ja irtisanoutumistodistuksen peruminen on pelkästään työnantajan harkinnassa”.

Palkkoihin 1,4 %:n yleiskorotus, virastoerän neuvottelut käynnissä

Teksti: Sakari Vuorenmaa Kuva: Simo Nummi

Palkkoihin tehdään 1.4.2013 lukien 1,4 %:n yleiskorotus, minkä lisäksi puolustusministeriön johdolla on käynnistetty tarkentavien virkaehtosopimusten neuvottelut liittyen 1.4.2013 käytettävissä olevan 0,5 %:n virastoerän kohdentamiseksi PVPJ-sopimuksen yhteisiin ja sopimusaloittain sovittavien kysymysten ratkaisemiseksi. Sopimukset tulee saada aikaiseksi viimeistään 15.3., mutta osapuolten välillä on sovittavissa myös 2 kk:n "jatkosta" neuvotteluille. Mikäli sopimukseen virastoerän kohdentamisesta ei päästä, kohdennetaan 0,5 %:n osuus yleiskorotuksena sopimusalan palkkoihin.

Järjestöpuolella on yhteinen näkemys neuvottelujen perusteella siitä, että Puolustusvoimauudistuksen johdosta ja muistakin normaalista poikkeavista muutoksista johtuen Puolustusvoimiin tulisi saada aikaiseksi 24 kk:n takuupalkkaus koskemaan siirtoja, jotka johtuvat työnantajan toimista ja joita ei voida perustella normaalilla henkilö-, ura- tai tehtäväsuunnittelulla. PvL§ uudistukseen liittyneissä valmisteluissa mm. puolustusvaliokunta on ottanut kantaa siihen, että siirrot eivät saa aiheuttaa siirtymävolliselle virkamiehelle kohtuutonta taloudellista haittaa ja että siirrot tulee kohdistua ylempään tai vähintään samantasoiseen tehtävään.

Puolustusvoimauudistuksessa yhteydessä

em. lain periaatetta ei varmuudella kyetä toteuttamaan, sillä sovittujen periaatteiden noudattaminen jo "normaaliooloissa" tuntuu olevan mahdoton tehtävä henkilöstösuunnittelusta vastaaville tahoille. Lähtökohtaisesti poikkeuksellisista tilanteista johtuvat mahdollisesti syntyvät ylimääräiset kustannukset tulee kattaa työnantajalle kohdennetuista muutostukeen varatuista varoista, ei siis normaaleihin VES-neuvotteluihin varatuista varoista.

Monia asioita on neuvotteluissa esillä

OTV-sopimusallalla neuvotteluja käydään rakentavassa hengessä, ja tavoitteena on jatkaa edustajakokouksen sekä hallinnon viitoittamalla tiellä tekemällä ratkaisuja, joissa huomioidaan Puolustusvoimauudistuksen mahdollisia vaikutuksia jäsenkenttämme asemaan suhteessa muutokseen. Kouluttajatehtävissä palvelevien asemaa suhteessa aiemmin sovittuun OTV6A-luokkaan pyritään kehittämään mm. kanta-henkilökunnan kouluttajatehtävien osalta. OTV6-6A-palkkausta pyritään jatkokehittämään aiempien vuosien linjausten mukaisesti. Esillä on myös Maavoimien ja muidenkin puolustushaarojen sotilasilmailuun liittyvät lisääntyvät tehtävät mm. tiedotuslennokkien ja muiden miehittämättömien "lentävien laitteiden" käyttöönottoon

liittyen. Sotilasilmailuun liittyvien tehtävien lisällisyys selvitetään VES-neuvotteluiden yhteydessä, ja mikäli tehtävien todetaan täyttävän olemassa olevien VES-kirjausten kriteerit, pyritään tehtävien lisällisyys sopimaan tämän neuvottelukierroksen yhteydessä.

VES-neuvotteluiden yhteydessä käydään neuvotteluita myös olemassa olevien sopimusten tarkennuksista ja soveltamisesta, sillä useiden sopimusten soveltamiskäytännöissä on huomattavia tarpeita tarkentaville kirjauksille.

Puolustusvoimien työaikasopimuksen keskeisimmät tarkastelutarpeet ovat

- joustavien työaikamuotojen laajempi hyödyntäminen ja käyttöönotto,
- erilaisten työaikamuotojen hyödyntäminen jaksotyössä 114 h 45 min puitteissa,
- virastotyöaikaa noudattavien työpisteiden määrittely ja henkilön oikeus tasoittaa jakson työaika 108 h 45 min,
- koulutuskomennusvuorokausien työajan toteuma keskimäärin 7 h 39 min koulutus-tilaisuutta kohden ja
- muut Puolustusvoimauudistuksen aiheuttamat tarkastelutarpeet sopimuksen osalta.

Muutto- ja siirtokustannussopimuksen osalta tarkastelussa on olemassa olevien korvausmuotojen kehittäminen vastaamaan muuttunutta toimintaympäristöä Puolustus-

voimauudistukseen liittyen erityisesti erilläänasumistilanteissa ja siirroissa toiselle paikkakunnalle.

Sopimuskierroksen haasteellisin tarkastelu liittyy lisäpalkkiojärjestelmiin. Työnantajalähtöisesti on päädytty siihen, että vain lennonvarmistusvastaalisän (LVV) ja lentoteknisen vastuu- ja vaaralisän (LEKO) soveltamisessa on ongelmia eikä soveltaminen vastaa VES-kirjauksia. On vahvasti kyseenalaistettava se, mihin tulkinta perustuu, sillä soveltamisessa ei tähän päivään saakka ole ollut mitään ongelmia.

Eräänä keskeisenä tarkasteltavana kohteen on kaikkien tehtävien lisällisyyden tarkastelu riippumatta tehtävää hoitavasta henkilöstöryhmästä (SOT/SIV). Nykyinen soveltaminen perustuu siihen, että sotilaita edustavat järjestöt ovat kohdentaneet varallisuutta lisäjärjestelmien kehittämiseen eli rahoittaneet järjestelmän, mutta siviilien puolella vastaavaa sopimusta ei ole tehty syystä tai toisesta. Päälystöliitolla ei ole suoraa vastausta ongelman ratkaisemiseksi, mutta jos uusia tehtäviä tai henkilöstöryhmiä tulee järjestelmän piiriin, on rahoitus toteutettava ko. sopimusalan varallisuudella.

VES-tulkintojen muuttuminen tarkasteltavana

Ilmavoimallisissa tehtävissä palvelevien osalta sopimuksen soveltaminen ja lisäpalkkiojärjestelmät toimivat kohtuullisen loogisesti nyt ja tulevaisuudessa, mutta tarkennuksia teksteihin soveltamisalan osalta tarvitaan mm. Puolustusvoimien logistiikkalaitoksen perustamiseen liittyen. Uusien tehtävien osalta (lennokit) soveltamisesta on tehtävä tarkennukset VES-teksteihin, mutta selvitysten mukaan lisällisiä tehtäviä löytyy varmuudella Ilmavoimien ja Maavoimien helikopteritoimintaa laajemmasta soveltamispiiristä.

Päälystöliiton osalta kriittisin tarkastelu tehdään Viestikolaitoksen ja ELSO-alan tehtäviin liittyen. Em. tehtävissä LVV-lisän soveltaminen on perustunut aikojen saatossa tapahtuneeseen tulkintaan sopimuksen tarkoituksesta kyseisen alan tehtäviin. Nyt tarkastelun yhteydessä työnantaja on yllättäen lähtenyt muuttamaan tulkintaansa soveltamisesta suoriin VES -kirjauksiin. Soveltamiskäytännön muuttamiselle emme näe mitään perustetta, sillä kyseessä ei ole mikään lähiaikojen työnantajasta lähtöisin oleva virheellinen tulkinta, vaan pitkän ajan ”vakiintunut” käytäntö olemassa olevien tehtävien määrittämiseksi lisäpalkkioiden piiriin kuuluviksi.

Työnantajalla on VES- ja TES-asioihin liittyvä etusijainen oikeus määrittää soveltamiskäytäntöjä, mutta ei siten, että sovel-

tamista muutetaan tasalta ja puolelta tai henkilöiden vaihtuessa eri tehtävissä – joku luottamusalan henkilöstöllä on oltava palkkaukseensa liittyvistä menettelyistä, etenkin kun soveltaminen on ollut vakiintunutta jo useita vuosia ja jopa vuosikymmeniä. Vääntö oikeudenmukaisen ratkaisun löytämiseksi jatkuu, ja haemme ratkaisuja olemassa olevan tilanteen pohjalta pyrkien turvaamaan sijoittamamme varallisuuden pysymisen järjestelmässä myös tulevaisuudessa.

Opistoupseerien asemaa koskevat hankkeet mietittyttävät

Puolustusvoimauudistuksen ja VES-neuvotteluiden lisäksi on käynnissä useita hankkeita, joilla on erittäin suuria vaikutuksia viraston toimintaan ja erityisesti henkilöstön asemaan. Keskeisimmät opistoupseereita koskevat hankkeet ovat TUVE-hanke ja KUPI15-hanke, joiden vaikutuksesta tietyt toimitukset on tarkoitus ulkoistaa puolustusvoimien ulkopuolelle. TUVE- / STUVE- hankkeessa tullaan yhdistämään valtionhallinnon viranomaiskäytössä olevat tietoverkkotoiminnot perustettavan yhtiön hallintaan todennäköisesti 1.1.2014 lukien, ja KUPI15-hankkeessa tietyt kunnossapidon toiminnot on tarkoitus siirtää strategisen kumppanin” eli MILLOG:n tuotettavaksi. TUVE-hanke koskee noin 10 opistoupseeria, ja KUPI15 -hankkeen henkilöstövaikutukset ovat selvityksen alla.

Päälystöliitto on edellyttänyt kaikissa yhteyksissä, että opistoupseereiden asema suhteessa muutokseen ja erityisesti liikkeenluovutukseen turvataan työnantajan ilmoittamien periaatteiden mukaisesti sijoittamalla henkilöt Puolustusvoimien tehtäviin myös jatkossa ja tarvittaessa leasing-sopimuksilla. Vml20§:n periaatteiden mukaisesti henkilöt voivat työskennellä määräjän kumppanin tehtävissä. Periaate perustuu siihen, että opistoupseerit ovat

kouluttautuneet yhden työnantajan palvelukseen ja heidän koulutuksensa sekä työuransa on perustunut ja tähdännyt koko palvelusuran ajan poikkeusolojen puolustusvoimien tehtäviin.

Vuodelle 2013 sovittuja uudistuksia ja muutoksia

Neuvottelutulos valtion virkamiesten ja työntekijöiden matkakustannusten korvausten tarkistamisesta 1.1- 31.12.2013 väliseksi ajaksi pitää sisällään mm. seuraavat korvaustasot:

- Auton kilometrikustannuskorvaukset ovat ensimmäisiltä 5 000 km:ltä **45 senttiä** ja sen jälkeen alkavilta kilometreiltä **40 senttiä**.
- Kokopäivärahan suuruus on **38 €** ja osapäivärahan **17 €**. Ateriakorvaus on **9,50 €**.

Muut korvaukset löydät Päälystöliiton www-sivuilta ja osoitteesta www.vm.fi

Isyysvapaa muuttui 1.1.2013 alkaen

Uusi isyysvapaa koskee niitä perheitä, joissa äitiysraha tai adoptioperheissä vanhempainraha on alkanut 1.1.2013 jälkeen. Isyysvapaa on enintään 54 arkipäivää eli noin 9 viikkoa. Arkipäiviä ovat päivät maanantaista lauantaihin pois lukien arkipyhät. Kela maksaa vapaan ajalta isyysrahaa. Isä voi halutessaan käyttää 54 arkipäivästä sen verran vapaata kuin haluaa. Voit pitää isyysvapaastasi enintään 18 arkipäivää eli noin 3 viikkoa samaan aikaan kuin äiti saa äitiys- tai vanhempainrahaa. Voit siis olla kotona yhtä aikaa äidin kanssa valintasi mukaan 1 - 18 arkipäivää. Loput isyysraha-päivät voit pitää vanhempainrahan jälkeen.

KUNNIAMERKIT KUNTOON

- Uudet nauhat ja merkkien asettelu oikeaan järjestykseen, ompelu
- Pienoiskunniamerkkien, solkien ja kunniamerkinappien myynti

Puh. (09) 4785 0209 ja 4785 0207 Fax (09) 4785 0100

SOTAINVALIDIEN VELJESLIITTO

RATAMESTARINKATU 9 C, 00520 HELSINKI
VAIHDE (09) 478 500, EMAIL:keskustoimisto@sotainvalidit.fi
www.sotainvalidit.fi

Tammikuussa 2013 aloitettiin UNTSO-operaatioissa Observation Group Golanin (OGG) alaisuudessa toimivien ala-asemien yhteinen koulutusjakso, jonka myötä uusille tarkkailijoille pyritään antamaan perusteet toimia tarkkailijan tehtävissä sekä Israelin että Syyrian puolella.

Kriisinhallinnan palvelusuhteen ehdoissa pieniä muutoksia

Teksti: Marko Jalkanen Kuva: Juha-Pekka Sievänen

Kriisinhallintahenkilöstön yhteistointaryhmässä käsiteltiin sotilaallisen kriisinhallinnan palvelusuhteen ehtoja neuvottelu- ja osallistumisjärjestelmän mukaisesti. Tämän pohjalta laaditun esityksen operaatiokohtaisista päivärahoista ja muista erityisistä palvelusuhteen ehdoista vuodelle 2013 puolustusministeri Carl Haglund hyväksyi viime vuoden lopulla.

Kriisinhallintapäivärahoihin, joilla korvataan poikkeuksellisia palvelusolosuhteita ja joiden suuruus perustuu operaatiokohtaisen uhka-arvion ja olosuhteiden perusteella muodostettavaan riskitasoon, tuli vuosittaisia tarkastuksia suuntaan ja toiseen. Merkittävimmät muutokset tulivat Kashmirin UNMOGIP- ja Lähi-idän UNTSO-sotilastarkkailijaoperaatioissa palvelevien kriisinhallintapäivärahoihin. Näiden operaatioiden poikkeuksellisen vaativien olosuhteiden vuoksi Kashmirissa palvelevien kriisi-päivärahaa korotettiin 25 eurosta 40 euroon sekä niiden UNTSO-sotilastarkkailijaoperaatioissa palvelevien, jotka joutuvat tarkkailijatehtävissään työskentelemään Syyrian alueella, kriisinhallintapäivärahaa korotettiin 25 eurosta 50 euroon. Afganistanissa suomalaisen kriisinhallintajoukon henkilöstöön kuuluvan peruspalkassa ollut 15 prosentin

tai vähintään 500 euron korotusosa säily entisen kaltaisena. Lisäksi OMLT-kouluttajalisä on jatkossa nimeltään MAT PAT-neuvonantaja- ja kouluttajalisä, jota maksetaan sotilas- ja poliisineuvonantajatehtävissä sekä kouluttajatehtävissä ISAF-operaatioissa palveleville. Lisän suuruus on enintään vaatavuusluokan ja sitä seuraavan ylemmän vaatavuusluokan palkkauksen erotus kaksinkertaisena, kuitenkin vähintään 800 euroa kuukaudessa.

Suomalaisessa kriisinhallintajoukossa Libanonissa palvelusvapaata kertyy enintään 4 päivää kuukaudessa. Siltä osin kuin palvelusvapaata ei ole voitu käyttää toimialueella, paluurotaation jälkeen erityistä purku- ja palautumisaikaa kotimaassa myönnetään enintään 16 vuorokautta, mutta kuitenkin 12 kuukautta palveleville 20 vuorokautta. Kaikissa tapauksissa purku- ja palautumisjakson pituus on kuitenkin 7 vuorokautta. Lisäksi Suomesta ollaan lähettämässä enintään 10 sotilasta osaksi 450 hengen ranskalaisjohtoista koulutus- ja neuvonanto-operaatiota, jonka tarkoituksena on Malin asevoimien ja turvallisuusrakenteiden uudistaminen. Malin EUTM-koulutusoperaatioissa palveleville henkilöstölle maksetaan operaatiokohtaista päivärahaa 54,60 euroa palvelusvuorokaudelta. Päiväraha maksetaan kuitenkin 25 eurolla korotettuna 31.5.2013 asti operaation käynnistymisen ja alkuvaiheen olosuhteiden vuoksi. Operaation aikana ei ole mahdollista pitää palvelusvapaata. Paluurotaation jälkeen kouluttajatehtävissä toimineille myönnetään erityistä purku- ja palautumisaikaa kotimaassa enintään 24 vuorokautta, jos operaatioissa palvelusaika on kestänyt EU:n erikseen määrittämän koulutusjakson ajanjakson verran, jonka pituus on 22 viikkoa. Operaation voimassa olevia ehtoja tarkastellaan turvallisuus- ja palvelusolosuhtekehityksen perusteella viimeistään toukuussa 2013.

Kriisinhallintapäivärahat vuonna 2013	
Afganistan (ISAF)	81,95 €/vrk
Libanon (UNIFIL)	50,00 €/vrk
Bosnia ja Hertsegovina (EUFOR ALTHEA)	32,00 €/vrk
Kosovo (KFOR)	32,00 €/vrk
Liberia (UNMIL)	54,60 €/vrk
Uganda (EUTM)	54,60 €/vrk
Somalian merialue (EUTM Somalia)	54,60 €/vrk tai aluspalvelulisän kanssa 44,10 €/vrk
Kashmir (UNMOGIP)	40,00 €/vrk
Lähi-itä (UNTSO)	25,00 €/vrk tai OGG HQ:ssa ja OGG-D:ssa palveleva henkilöstö 50 €/vrk
Mali (EUTM Malin koulutusoperaatio)	54,60 €/vrk + 25 €/vrk 31.5.2013 asti

Muutto- ja siirtokustannusten korvaukset tuovat helpotusta siirtovelvollisen talouteen

Teksti ja kuva: Marko Jalkanen

Puolustusvoimauudistuksessa tuhannet siirtovelvolliset joutuvat siirtymään toiselle paikkakunnalle. Monessa perheessä pohditaan parhaillaan, kuinka järjestää perheen arki ja asuminen tulevaisuudessa: muutetaanko pysyväisluonteisesti koko perheen voimin uudelle paikkakunnalle vai asutaanko työskentelyviikot erillään siten, että vain siirtovelvollinen virkamies muuttaa toisaalle. Siirtovelvollisen siirtymistä toiselle paikkakunnalle, mihin liittyy vakituksena asuntona olevan kodin tai muun asuintilan muuttaminen, pyritään helpottamaan muutto- ja

siirtokustannusten korvausten sopimusmääräyksillä. Puolustusvoimilla on omat sopimusmääräyksensä muutto- ja siirtokustannusten korvauksista, ja ne eroavat monella tapaa niistä valtion yleisen virkaehtosopimuksen sopimusmääräyksistä, jotka on liitetty Valtion työmarkkinalaitoksen julkaisemaan Virkaehtosopimuskirjaan. Puolustusvoimien muutto- ja siirtokustannusten korvaukset on mitoitettu korvaamaan siirrosta ja tästä johtuvasta muutosta aiheutuneita kuluja. Siirtovelvolliselle korvataan muun muassa tavanomaisen koti-irtaimiston kuljetuksesta aiheutuneet ku-

lut, muuttomatkan matkustamiskustannukset koko perheen osalta sekä päivärahaa muuttoon käytetyltä ajalta. Näiden lisäksi siirtovelvollisen on mahdollisuus tietyin sovituin ehdoin saada majoittumiskorvausta erityisistä asumiskustannuksista sekä uuden asunnon hallintakustannusten korvauksia.

Muutorahan maksu ei vaadi tositteita

Siirtovelvolliselle suoritetaan tietyin edellytyksin myös muutorahaa, jonka suuruus (1 681,88 – 3 363,76 euroa) määräytyy muuttavien henkilöiden lukumäärän mukaan. Muutoraha on korvaus muutosta aiheutuvista muista kustannuksista, joita sopimusmääräysten perusteella ei muutoin korvata erikseen. Usein asunnon vaihtoon liittyy esimerkiksi kodinkoneiden ja uusien huonekalujen hankintaa, ja muutoraha on tarkoitettu korvaamaan nimenomaan tällaisia hankintoja. Saadakseen muutorahan, siirtovelvollisen ei tarvitse näitä kustannuksia näyttää erikseen toteen, vaan muutoraha maksetaan virkamiehelle tositteetta. On huomattavaa, että muutorahaa ei voida suorittaa etukäteen, vaan vasta muuton tapahduttua. Muutorahasta ei suoriteta ennakkopidätystä eikä työnantajan sosiaaliturvamaksuja. Siirtovelvollisuuden kohdistuessa kumpaankin puolisoon samanaikaisesti suoritetaan muutoraha näistä vain toiselle: muuton jälkeen suoritetaan muutoraha kahden henkilön mukaan. Jos kuitenkin siirtovelvollisten siirtymisajankohden välinen aika on vähintään kuusi kuukautta, suoritetaan toiselle puolisolle 50 % muutorahasta.

Erilläänasumiskorvaukset

Kun siirtovelvollinen ryhtyy ”reppuriksi” ja perhe päättää jäädä asumaan vanhalla paikkakunnalle, perheelliselle virkamiehelle suoritetaan niiltä työssöolovuorokausilta, jolloin hän siirtoon liittyen joutuu asumaan erillään perheestään, erityiskorvausta, joka on 24 kuukauden ajan 15 % päivärahasta tai virkamiehen suostumuksella 12 kuukauden ajan 30 % päivärahasta. Siinä tilanteessa, että siirtovelvollisuuteen perustuvan siirron takia virkamies joutuu

asumaan lyhyintä yleistä tieliikenneväylää pitkin mitattuna yli 400 kilometrin etäisyydellä perheestään tai jos asuinpaikkakunnan ja virkapaikkakunnan väliseen matkustamiseen käytettävä aika ylittää 4 tuntia, erityiskorvaus on 24 kuukauden ajan 30 % päivärahaa tai virkamiehen suostumuksella 12 kuukauden ajan 60 % päivärahaa. Neljän tunnin aikarajaa tarkastellaan siirtohetkellä julkisin kulkuyhteyksin tehtävästä matkasta työn alkamis- ja päättymisaikoihin yhteensopivien aikataulujen mukaisesti.

Perheellisen virkamiehen erityiskorvauksen lisäksi virkamiehelle tai yhdelle hänen perheenjäsenistään suoritetaan 52 matkan matkustamiskustannusten korvaukset matkasta perheen asuinpaikkakunnalle tai uudelle virkapaikkakunnalle ja takaisin. Nämä matkat tulee tehdä 36 kuukauden aikana siirtohetkestä laskien ja niitä voidaan tehdä enintään yksi viikossa.

Tutustumismatkat korvataan

Siirtovelvolliselle virkamiehelle ja yhdelle hänen perheenjäsenistään voidaan suorittaa uudelle paikkakunnalle tehtävistä tutustumismatkoista matkustamiskustannusten korvaukset ja majoittumiskorvaukset kolmelta edestakaiselta matkalta valmistelu-

toimenpiteiden tai muiden siirtoon liittyvien asioiden hoitoa varten. Nämä matkat voidaan tehdä myös viikonloppuna. Tutustumismatkat on tarkoitettu henkilökohtaisen asioiden hoitoon eikä näitä tule käyttää tehtävien vastaanottoon tai tehtäviin tutustumiseen: ne hoidetaan virkamatkoina.

Joukko-osaston (vast.) harkinnan perusteella virkamiehelle voidaan vielä suorittaa matkustamiskustannusten korvausta, kuitenkin enintään kahdelta edestakaiselta matkalta. Matkat tulee perustella ja ne tulee tehdä viimeistään vuoden kuluessa siirrosta. Lisäksi siirtovelvolliselle voidaan myöntää palkallista virkavapautta enintään

kuudelta kalenterivuorokaudelta, mikäli hänelle on myönnetty virkavapautta uudelle paikkakunnalle siirtymiseen liittyvien valmistelutoimenpiteiden tai muiden siirtoon liittyvien asioiden hoitoa varten.

Kehotan jokaista, jota ollaan työnantajan määräyksestä siirtämässä pysyväisluonteisesti toiseen työsuorittamispaikkaan, ottamaan hyvissä ajoin ennen siirtoa yhteyttä oman joukon henkilöstötoimialaan ja selvittämään, kuinka muutto- ja siirtokustannusten sopimusmääräyksiä voidaan soveltaa juuri sinun yksilöityyn tapaukseen erikseen. Tarvittaessa myös oma luottamusmies auttaa sinua.

Finlaukku Oy

on Suomen suurin
laukkujen, käsineiden ja
matkavarusteiden varastomyymälä

Ahjotie 12, 96320 Rovaniemi
Puh. (016) 318 130 Gsm 0400 691 311

Pääsiäisen viettoon Hertz-autolla

Oma aikataulu, ikkunapaikka ja parasta seuraa!
Valitse sopivan kokoinen auto ja pyydä mukaasi parasta matkaseuraa.

Tarjoamme vuokra-autoja jopa **15%** edullisemmin.
Varaukset teet kätevästi osoitteessa hertz.fi tai soittamalla **Hertz** Varauspalveluun

☎ 0200 11 22 33 ma-pe 8:00 - 17:00 (0,75 EUR/min + pvm/mpm).

Tarjous on voimassa 2.4.2013 asti ja on saatavana rajoitetusti.

Tarjouskoodi: CDP 767207

Bonusta
jopa 5 %.

Toivotamme hyvää pääsiäistä ja mukavia ajokilometrejä.

Hertz Autovuokraamo

Alkanut vuosi huipentuu liiton osalta syksyn edustajakokoukseen

Teksti: Arto Penttinen

Hyvää alkanutta vuotta kaikille liiton jäsenille ja lehden lukijoille. Lehden ilmestymisen aikoihin virkamiehen normaalityöpäivä ei enää ala ja päätty pimeässä, vaan päivänvalosta saa nauttia hetken aikaa työpäivän kummassakin päässä. Kevättä kohti siis mennään, mikä virkistää varmasti itse kunkin mieltä ja lisää aktiivisuutta niin töissä kuin vapaa-ajallakin. Alkanut vuosi huipentuu liiton osalta syksyn edustajakokoukseen, joka on tällä kertaa ns. vaaliedustajakokous. Neljän vuoden välein pidettävä kaksipäiväinen vaaliedustajakokous päättää henkilövalintojen lisäksi liiton toiminnan päälinjat nelivuotiskaudelle. Henkilövalintojen osalta liiton voimassa olevien sääntöjen mukaan kokouksessa valitaan liitolle puheenjohtaja ja neljä varapuheenjohtajaa - yksi varapuheenjohtaja kustakin puolustushaarasta ja yksi varapuheenjohtaja Rajavartiolaitoksen piiristä. Hallitukseen valitaan sääntöjen mukaan enintään 19 jäsentä. Käytäntönä on valita jäsenet puolustushaarojen mandaattipaikoilta, millä on pyritty mahdollisimman kattavaan edustettavuuteen niin maantieteellisesti kuin puolustushaarakohteisestikin. Liiton hallitus on edustajakokousten välillä ylintä toimeenpanovaltaa käyttävä elin, ja hallituksen jokainen jäsen toteuttaa kaikkien jäsenten edunvalvontaa virkatakin väristä riippumatta. Liiton palveluksessa olevien jäsenten määrä jatkaa vähenemistään tulevallakin nelivuotiskaudella. Jäsenmäärän pienenemisen ja myös Puolustusvoimauudistuksen mukanaan tuomien organisaatio-uudistusten johdosta on jäsenyhdistyksissä syytä pohtia tulevan hallituksen kokoa

ja siihen nimettäviä edustajia - tulevaisuus vahvasti huomioiden. Yhdistyksen puheenjohtajat käsittelevät näitä liiton hallintorakennearioita kevään puheenjohtajapäivillä.

Vuoden toimihenkilö

Liiton yhtenä huomionosoituksena on muuttaman vuoden ajan ollut Vuoden toimihenkilön valitseminen. Ensimmäinen Vuoden Toimihenkilö oli pääluottamusmies Sakari Vuoremaa, ja viime vuonna valinta kohdistui Timo Väisäseen.

Perusteet Vuoden toimihenkilön valitsemiseksi:

1. Valittavan henkilön tulee olla liiton jäsen tai sen työntekijä.
2. Valinnan suorittaa liiton hallitus yhdistysten tai hallituksen jäsenten esitysten pohjalta.
3. Valinta julkistetaan keväisin puheenjohtajapäivillä tai muussa vastaavan tyypisessä tilaisuudessa tai tapahtumassa.
4. Valinta Vuoden toimihenkilöstä pyritään ensisijaisesti kohdistamaan toimijaan, joka on toiminnallaan merkittävällä tavalla vaikuttanut liiton jäsenistön edunvalvontaan, asemaan tai hyvinvointiin.
5. Liiton toimisto päättää vuosittain valintaesitysten jättämisaikakohdan.
6. Valitulle henkilölle myönnetään stipendin lisäksi viikon mittainen käyttöoikeus valintansa mukaiseen liiton lomakohteeseen. Yhdistyksiltä pyydetään esityksiä Vuoden toimihenkilöksi. Hallitukselle tehtävät esitykset tulee lähettää liiton toimistolle kirjallisesti ja myös mielellään sähköpostilla allekirjoitaneelle 28.3. mennessä (arto.penttinen@paallystoliitto.fi).

Liiton hallitus tekee valinnan Vuoden toimihenkilöstä ja valinta julkistetaan liiton puheenjohtajapäivillä.

Tärkeät päivämäärät allakkaan

Seuraavat kuluvan vuoden päivämäärät yhdistysten vastuunkantajien on syytä merkitä allakkaan:

- 28.3. mennessä yhdistysten esitykset liiton hallitukselle Vuoden toimihenkilöstä,
- 23. - 24.4. liiton puheenjohtajapäivät,
- 15.8. mennessä esitykset liiton ansio-merkillä tai -mitalilla palkittavista,
- 31.8. mennessä esitykset liiton hallitukselle Vuoden opistoupseeriksi,
- 31.8. mennessä esitys liiton hallitukselle edustajakokouksessa käsiteltävästä asiasta,
- 12. - 13.11. liiton edustajakokous.

Enemmistö kannatti savuttomuutta

Pienen tauon jälkeen on taas aloitettu jäsensivuilla pikakyselyiden tekeminen. Tammikuussa kyseltiin jäsenistön kantaa suhtautumisessa puolustusvoimien aloittamaan tupakoinnin ja tupakkatuotteiden vähentämiseen tähtäävään kampanjaan. Vastaukset jakaantuivat seuraavasti:

- 73 % vastaajista piti kampanjaa kannatettava,
- 20 % vastaajista piti kampanjaa taas aikuisten ihmisten holhouskampanjana,
- 7 % vastaajista ei ollut kampanjan puolesta tai sitä vastaan.

VICTORINOX

VOITTAMATON

VICTORINOX SWISS TOOL MILITARY

**RAKENNA OMA TYÖKALUSI
ERIKOISHINTAAN KOODILLA
UPSEERILLE -25%
TILAA OMASI!**

Victorinox SwissTool
3.0323.3CN on Suomen
Puolustusvoimien käyttämä
monitoimityökalu.

VOITTAMATON.COM

Perheet tiedottamisen kohteena Pohjois-Karjalan prikaatissa

Teksti ja kuvat: Marko Jalkanen

Pohjois-Karjalan prikaati lakkautetaan tämän vuoden lopussa. Sen tiimoilta järjestettiin tammikuussa Puolustusvoimauudistusta käsittelevä infotilaisuus, mihin oli kutsuttu mukaan myös perheenjäsenet. Tilaisuuden ajaksi perheiden jälkikasvulle oli tarjolla pienimuotoista ohjattua toimintaa ammattitaitoisen ohjaajan seurassa. Lapsille oli varattu erilaisia pelejä, jotta aika ei käynyt pitkäksi, kun vanhemmat kuuntelivat infotilaisuuden antia.

Tilaisuuden aluksi joukko-osaston komentaja, eversti **Jari Kytölä** kertoi siitä, kuinka hallitusohjelmaan perustuva koko Puolustusvoimia koskeva uudistus on edennyt toimeenpanovaiheeseen. Kytölä selvensi myös sitä, kuinka Pohjois-Karjalan prikaatin lakkauttamisen myötä Puolustusvoimien toimintoja organisoidaan uudestaan ja henkilöstön osaamista kohdennetaan siirtojen avulla eri joukkoihin.

Henkilöstöosaston osastopäällikkö, majuri

Antti Teräväinen puolestaan selvensi henkilöstösuunnittelun yksityiskohtaista etenemistä aina Puolustusvoimauudistuksen käynnistymisestä tähän päivään saakka. Teräväinen avasi myös suunnittelun eri vaiheita: kuinka ensin henkilöstölle suoritettulla halukkuuskartoituksella pyrittiin selvittämään henkilöstön mielenkiintoa palvelu uudistetun puolustusvoimien eri tehtävissä ja kuinka tämän jälkeen kohdentuminen onnistui toiveiden mukaan.

- Työ jatkuu edelleen, ja pyrkimyksenä on tukea sovituin tukitoimin niin henkilökohtaiseen intressiin perustuvia ratkaisuja kuin etsiä halukkuuteen vastaavia tehtäviä halutuista joukoista.

Tilanne puolustusvoimissa elää koko ajan ja se tehdään, mikä tehtävissä on, totesi Teräväinen lopussa.

HR-koordinaattori, yliluutnantti **Mika Katainen** esitteli puolestaan Puolustusvoimien muutto- ja siirtokorvausten sopimusmääräyksiä, joilla pyritään korvaamaan

siirrosta ja tästä johtuvasta muutosta aiheutuneita kuluja.

- Korvauksia on mahdollisuus saada silloin, kun perhe muuttaa siirtovelvollisen mukana tai kun virkamies asuu työskentelypaikkakunnalla viikot perheestään erillään, Katainen selvensi korvausten muodostumista ja niihin vaikuttavia tekijöitä.

Katainen toi osuudessaan esille myös asioita, joita siirtovelvollisen on syytä huomioida verotuksessaan kuten esimerkiksi työasuntovähennys sekä asunnon ja työpaikan väliset matkakustannukset kakkosasunnon sijaitessa toisaalla.

Lopuksi perheille tarjoutui myös mahdollisuus esittää omia kysymyksiä ja käydä vuorovaikutuksellista keskustelua esittelijien kanssa. Osa kuulijoista esittikin tiukkaa kritiikkiä ja peräsi vielä perusteita tehdyille henkilöstöratkaisuille. Kaikesta huolimatta tilaisuudessa vallitsi positiivinen ilmapiiri ja tilaisuus pulsi paikkaansa.

Täällä on näköjään pyritty helpottamaan lastenhoito-ongelmia ja lasten viihtyvyyttä oikein kunnolla, eräs tilaisuuteen osallistujista totesi hymyssä suin katsoessaan lasten heilumista videopelin tahtiin.

Karppisten tie vie Kuopion suuntaan

Yliluutnantti **Marko Karppinen** ja hänen vaimonsa **Heidi** pitivät tilaisuutta hyvänä, tarpeellisena ja ajankohdaltaan sopivana.

- Esimerkiksi muutto- ja siirtokorvausten sopimusmääräyksiensä mukaiset korvaukset, joilla korvataan muutosta aiheutuneita kuluja, olivat uutta asiaa, Heidi kertoo.

Pohjois-Karjalan prikaatin esikunnassa koulutusosalalla työskentelevä Marko olisi halunnut oman joukon lakkautumisen myötä siirtyä Joensuuhun perustettavaan alue-toimistoon. Hän toteaa olevansa kuitenkin lopunperin tyytyväinen siihen, että hänelle löytyi työpaikka Karjalan lennostosta, Kuopion läheisyydestä.

- Tulevan tehtävän sisällöstä ei tosin ole vielä mitään tietoa, mutta eiköhän sieltä Rissalasta jotain sotilastöitä tekijälle löydy, Marko sanoo.

Karppiset asuvat Kontiolahdella vuonna 2004 rakentamassaan omakotitalossa. Perheeseen kuuluu 12- ja 9-vuotiaat lapset. Nyt koko perheen katseet on suunnattu tulevaisuuteen, ja muuttoa isän työpaikan vuoksi on jo mietitty. Heidi kertoo luottavansa siihen, että terveydenhoitoalalla työskentelevänä hän työllistyisi uudella paikkakunnalla.

- Meillä on Pohjois-Savossa paljon sukulaisia, ja he ovat olleet kovin innostuneita meidän suunnitelmista muuttaa koko perheen voimin Kuopion seudulle. Haastavinta tässä tulevassa muutossa ovat lasten kouluvaihdot ja vanhalle paikkakunnalle jäävät ystävät, Karppiset yhdessä tuumivat.

Päällystöyhdistykset kaipaavat liiton tukea

Teksti: Samuli Vahteristo

Kuvat: Simo Nummi

ja Reino Mäkelä

Puolustusvoimauudistus vaikuttaa merkittäväällä tavalla myös päällystöyhdistysten toimintaan. Ydin-kysymys on, miten turvataan muutosten myllerryksessä jäsenten edunvalvonta katkeamattomana, parhaalla mahdollisella tavalla.

Yhdistysten tulevaisuudennäkymät ovat jääneet väkisinkin hieman taka-alalle, sillä tällä hetkellä useimmilla jäsenillä on ensisijaisesti huoli oman työn jatkumisesta ja perheen asioiden järjestämisestä. Osalla taas työt jatkuvat entiseen malliin, ja monet saavat uusia työkavereita lakkautetuista tai yhdistettävistä joukoista. Päällystölehden tekemä kysely paljasti, että osa yhdistyksistä on tehnyt päätöksen tai harkitsee toimintansa lopettamista eli purkautumista. Lahduttavaa oli vastauksista todeta, että

jotkut yhdistyksistä ovat neuvotelleet toimintojensa yhdistämisestä. Lisäksi jokainen kyselyyn osallistunut yhdistys on valmis ottamaan siirtymään joutuvat jäsenet siipiensä suojaan ja huolehtimaan heidän edunvalvonnastaan.

Edunvalvonnan lisäksi monilla paikkakunnilla on vahvaa evp-toimintaa, jonka jatkuvuus pitää tavalla tai toisella turvata. Arkistojen ja perinne-esineiden tallennus on tehtävä oikealla tavalla niin, että jälkipolville jää pitäviä todisteita ammattikunnan tekemästä työstä kotipaikkakunnillaan. Tällä työllä on kiire, sillä asia on joidenkin yhdistysten osalta hoidettava jo tämän vuoden loppuun mennessä. Monet toivovat Päällystöliitolta sekä Ali-, Toimi- ja Opistoupseerien Perinneyhdistykseltä (ATOP) apua ohjeiden ja käytännön työn toteuttamiseksi.

Kyselyssä oli esillä myös suora henkilökohtainen jäsenyys Päällystöliittoon. Suurin osa yhdistyksistä ei lämmennyt tälle ajatukselle, mutta jotkut pitivät sitä hyvänä ratkaisuna sellaisissa tapauksissa, joissa paikkakunnalle jää vain hyvin pieni joukko jonkun yhdistyksen jäseniä eikä yhdistyminen tule kyseeseen.

Tässä vaiheessa on varmasti käyty jo keskusteluja tai tehty alustavia päätelmiä siitä, miten kussakin yhdistyksessä toimitaan. Toisaalla tässä lehdessä on järjestöpäällikkö **Arto Penttisen**, Evp-yhdistyksen puheenjohtajan ja ATOP:n puheenjohtajan näkemyksiä, mikä on liiton tai evp-jäsenten ja perinteen tallentamisen kannalta tärkeää. Näiden erilaisten ajatusten välittäminen Päällystölehdessä voi tuoda esiin hyviä esimerkkejä ja ratkaisuja, joista yhdistykset voivat ottaa mallia kaikkien yhteiseksi eduksi. Samalla on hyvä valmistautua kevään puheenjohtajapäiviin, missä nämä edellä käsitellyt asiat ovat laajemmin esillä.

Henry Lipponen, Lahden Päällystöyhdistys:

Hämeen rykmentti lakkautetaan kokonaan. Jäsenistömme siirtyy pääasiassa Hattulaan, Riihimäelle, Helsinkiin sekä yksittäisiä henkilöitä ympäri Suomea erilaisiin tehtäviin. Lahteen jää aluetoimisto, josta työskentelee muutamia opistoupseereita. Todennäköisesti lakkautamme yhdistyksen toiminnan ja ohjaamme jäsenistöä liittymään uusien työpaikkojen yhdistyksiin. Olemme käyneet keskusteluja yhteistoiminnasta Hämeenlinnan ja Riihimäen yhdistysten kanssa. Tärkeää on, että kaikkien jäsenyys jatkuisi mahdollisimman sujuvasti uudessa toimintaympäristössä. Tulevaisuu-

den kehityksen kannalta pienten yhdistysten tulisi yhdistyä yhdeksi vahvaksi kokonaisuudeksi.

Olemme keskustelleet suorasta henkilöjäsenyydestä Päälystöliittoon ja pääasiassa henkilöstö on nykyisen mallin kannalla. Uusi malli ei toisi mitään lisäarvoa, ennemminkin toiminta etääntyisi jäsenistöstä.

Purkautumistilanteessa pitää järjestellä yhdistyksen omaisuus sekä asiakirjojen ja perinne-esineiden tallennus. Olemme keskustelleet asiasta ATOP:n puheenjohtajan kanssa ja sopineet, että he tulevat käymään täällä Lahdessa toukokuussa, jolloin kartoitamme meidän perintöesineemme ja asiakirjat, jotka heitä kiinnostavat. Olisi hienoa, jos saisimme tällaisen materiaalin esimerkiksi Lappeenrantaan ATOP:n perinnetilaan. Yhdistyksemme on valtakunnan vanhimpia yhdistyksiä, perustettu v. 1921. Lahden Päälystöyhdistys toivoo Päälystöliiton laativan lomakkeet, joilla saadaan kootusti vanhoista yhdistyksistä siirtyvät jäsenet ns. nipussa uusiin yhdistyksiin. Lomakkeissa tulisi siis olla vaihtavan jäsenen tiedot ja paikka allekirjoitukselle. Vanhat lopettavat yhdistykset sitten keräisivät siirtomisilmoitukset kootusti, millä varmistetaan se, ettei kukaan jää siirtymistilanteessa edunvalvonnan ulkopuolelle.

Päälystöliitto voi myös pohtia, miten esimerkiksi aluetoimistojen ja muiden pienten yksiköiden edunvalvonta hoidetaan luontevasti, sillä esimerkiksi Lahteen jäävällä porukalla ei ole todellisuudessa mahdollisuutta hoitaa yhdistys-, edunvalvonta- ja luottamusmiesasioita.

Aki Raunioniemi, Hallin Päälystöyhdistys:

Tarkoitus on purkaa yhdistys tämän vuoden lopussa, koska joukko-osasto lakkautetaan. Samalla osoitetaan jokaiselle jäsenelle uusi yhdistys, johon kannattaa liittyä. Yhdistys antaa jokaiselle jäsenelle siirtolomakkeen, jossa uuden työpaikan alueella toimivan yhdistyksen tiedot. Alustavia keskusteluita on käyty uudesta yhdistyksestä, johon kuitenkin suurin osa Hallin jäsenistä siirtyy. Uudella yhdistyksellä ei ole ollut mitään uusia jäseniä vastaan. Uskomme, että uusi yhdistys kykenee hoitamaan asiat yhtä hyvin kuin omakin yhdistys tällä hetkellä. Olemmehan kaikki saman työnantaja palveluksessa ja intressimme pitäisi olla samantyyppiset. Suoraan henkilöjäsenyyteen liitossa ei tässä vaiheessa ole painetta eikä halua. Arkistomme ja tilittiedot viemme mukamme uuden yhdistyksen arkistoon. Kun lakisääteinen 6 vuoden tilien säilytysvelvollisuus päättyy, siirrämme ehkä pöytäkirjat toimihenkilöarkistoon ja tuhoamme tilitte-

dot. Mutta se asia on vielä mietinnässä. Odotamme päätöstä siitä, että tehdäänkö Ilmavoimien yhdistyksistä yhteistä historiikkaa, mikä vaikuttaa myös materiaalin säilytyspaikan valintaan. Aiomme viedä myös jotain perinteitä uuteen yhdistykseen (Vuoden kouluttaja -palkinto), joka toivottavasti otetaan käyttöön uudessa joukko-osastossa.

Harri Jokihaara, Keuruun Opistouseerit:

Pioneerirykmentti lakkautetaan 31.12.2014. Yhdistyksen vuosikokous helmikuussa 2013 päättää jatkosta. Vaihtoehtoina tarkastellaan perinneyhdistyksen perustamista tai toiminnan lopettamista ja yhdistyksen lakkauttamista. Jäsenten edunvalvonta turvataan ja hoidetaan jatkossa siten, että jäsen liittyy uuteen yhdistykseen vastaanottavassa joukossa. Neuvotteluja ei vielä uudistuksen tässä vaiheessa ole puoleltamme käyty.

Suora henkilöjäsenyys Päälystöliittoon on lähes täydellinen vastaus pienten yhdistysten ahdinkoon. Jäsenmäärän vähentyessä ei liene tarkoituksenmukaista ylläpitää esim. alle 15 jäsenen yhdistyksiä. Ennen rykmenttimme lakkautuspäätöstä pidimme tätä yhtenä varteenotettavimmista vaihtoehtoista. Eli olisimme purkaneet yhdistyksen ja liittyneet kaikki Päälystöliiton henkilöjäseniksi, kun yhdistyksen toimintaedellytykset olisivat vähentyneen jäsenmäärän vuoksi toimimattomiksi.

Yhdistyksen omaisuus on rahana pankkitilillä. Varat tullaan käyttämään ennen toiminnan päättymistä. Perinne-esineiden osalta suunnittelu on vielä kesken; kaikki vaihtoehdot harkitaan. Asiakirjat tullaan skannaamaan sähköiseen muotoon. Fyysisestä sijoittumisesta keskustellaan myöhemmin PL:n,

Aki Raunioniemi uskoo, että jokainen Hallista siirtyvä otetaan vastaan tasavertaisena jäsenenä mihin tahansa Päälystöliiton jäsenyhdistykseen.

ATOP:n, Maakunta-arkiston, Kansallisarkiston ja Sotamuseon kanssa. Toivomme liitolta ohjausta ja mahdollisesti valmiiksi neuvoteltuja tarjouksia/toimintatapoja asian hoitamiseksi, esim. asiakirjojen skannauspalvelua.

Mahdollinen "vierihoito" esimerkiksi perinneyhdistyksen muodostamisessa olisi kulutaakin arvokkaampaa, samoin koulutus eri arkistojen kanssa asioinnista.

Keuruun Opistouseerit esittää, että liitto kohdentaisi yhden henkilön/lakkautettava yhdistys (esim. evp-yhdistyksestä/ATOP:sta) suunnittelemaan ja toteuttamaan hallitun alasajon liiton ohjaamalla tavalla. Luonnollisesti liitto vastaisi myös kustannuksista. Tällainen menettelytapa olisi suoraa tukea kentälle ja tuottaisi kerralla oikean lopputuloksen. Meillä Puolustusvoimauudistuksen uhreilla on tälläkin hetkellä muuta tekemistä ja ajateltavaa kuin järjestellä yhdistyksen asiat viimeistä piirtoa hamaan loppuun. Nykyisillä resursseilla toiminnan alasajo olisi ehkä liian suoraviivaista, ja vaarana on historiallisesti merkittävän materiaalin menettäminen ikiajoiksi.

Jarkko Piekkari, Wanajan Päälystöyhdistys; Erno Peltomäki, Hämeenlinnan Varuskunnan Päälystöyhdistys:

Puolustusvoimauudistus ei sinällään vaikuta oman yhdistyksen toimintaan, joka jatkuu. Samoin jäsenten edunvalvonta säilyy entisellään.

Yhteistyöpalaveri pidettiin marraskuun alussa Wanajan Päälystöyhdistyksen, Hämeenlinnan Varuskunnan Päälystöyhdistyksen, Riihimäen Päälystöyhdistyksen ja Lahden Päälystöyhdistyksen kesken. Paikalla oli myös Päälystöliiton **Ari Pakarinen**.

Keskustelimme yhdistysten tilanteesta rakenneuudistukseen liittyen ja jäsenistön edunvalvonnasta. Keskustelussa oli myös mahdollinen yhdistysten yhdistyminen. Tärkeänä pidettiin edunvalvonnan jatkumista katkeamattomana ja lakkautettavien joukko-osastojen opistoupseerien joustavaa siirtymistä uusien paikkakuntien yhdistykseen niin halutessaan. Molemmat Hämeenlinna-Hattulassa toimivista yhdistyksistä ovat valmiita vastaanottamaan uusia jäseniä. Päätettiin jatkaa selvitystyötä kukin yhdistys tahollaan, ja tarkoitus on pitää uusi palaveri ennen kevään puheenjohtajapäiviä.

Yhdistyksien hallitukset ovat keskustelleet suorasta henkilöjäsenyydestä liittoon. Wanajan Päälystöyhdistys on nykyisen jäsenyyden kannalla, mutta Hämeenlinnan Varuskunnan Päälystöyhdistys taas on valmis henkilöjäsenyyteen siirtymiseen. Hämeenlinnan Varuskunnan Päälystöyhdistyksen evp-jäsenet ovat perustaneet oman yhdistyksen.

ATOP:stä tulee käyttää apuna tarvittavilta osin perinteiden tallentamisessa. Päälystöliitto voisi tukea yhdistymistä harkitsevia

yhdistyksiä laatimalla toimintaohjeen ”naimakauppaan” liittyvistä asioista ja osallistua kustannuksiin.

Jouni Suomalainen, Kontiorannan Päälystöyhdistys:

Pohjois-Karjalan prikaati lakkautetaan ja meidän yhdistyksen puretaan tämän vuoden aikana. Jäsenet hajaantuvat ympäri Suomen ja tukeutuvat edunvalvonnassa paikallisiin yhdistyksiin. Olemme yhdessä Pohjois-Karjalan Rajapäälystön kanssa muodostamassa alueellista yhdistystä, johon Pohjois-Karjalan aluetoimistossa, Palvelukeskuksessa ja I-SHR:n Ylämyllyn varastolla palvelevat jäsenet voivat liittyä. Heidän osaltaan edunvalvonta jää Joensuun alueelle, mutta tämä asia on vasta valmisteluvaiheessa. Mahdollinen alueellinen yhdistys olisi tavallaan kahden yhdistyksen liitto. Olemme valmiit harkitsemaan suoraa liiton henkilöjäsenyyttä, jos se katsotaan koko liiton jäsenten kannalta edullisimmaksi vaihtoehdoksi hoitaa asioita tulevaisuudessa. Mahdollinen alueellinen yhdistys varmaan ottaa haltuunsa esineistön ja asiakirjat, jotka on jo nyt suurelta osin tallennettu Maakuntamuseoon. Mikäli ATOP on halukas jotain vastaanottamaan, niin sitten voidaan se ottaa mukaan perinteiden tallennukseen.

Raimo Tikkanen, Kauhavan Päälystöyhdistys; Arto Tervonen, Ilty Kauhava:

Lentosotakoulun lakkautuksen myötä Kauhavan Päälystöyhdistys todennäköisesti purkautuu. Jäsenet liittyvät halutessaan muihin yhdistyksiin. Suorasta henkilöjäsenyydestä liittoon ei ole viime aikoina keskusteltu. Toivomme apua liitolta, Evp-yhdistykseltä ja ATOP:ltä, mikäli purkautuminen toteutuu.

Ilty Kauhava purkautuu, ja pääosa jäsenistä siirtyy Tikkakoskelle ja valitsee sieltä paikallisen yhdistyksen edunvalvojakseen. Tulemme tekemään edustajakokoukselle esityksen, että liitto tukisi vastaanottavia yhdistyksiä 100 euroa/jäsen. Tällä summalla vastaanottava yhdistys veloitettaisiin järjestämään yhteisiä tilaisuuksia ja perhetapahtumia sopeuttamisen nopeuttamiseksi.

Pertti Heikkilä, Päälystöliiton Evp-yhdistys:

Puolustusvoimauudistus tuo maahamme lisää paikkakuntia, joista sotilaalliset toiminnot loppuvat kokonaan. Paikallisyhdistykset ovat tekemässä päätöksiä yhdistysten purkamisista. Älkää kuitenkaan hätäilkö

päätöksiä tehdessänne. Kannattaisi odottaa liiton sopeuttamistoimenpiteitä vähenevään jäsenistöön peilaten, sillä tarkoituksena on uudistaa hallintoa ja samalla selvittää EK:n velvoittama evp-jäsenten asema.

Sotilaalliseen tyhjiöön jäävät paikkakunnat ovat vanhoja varuskuntapaikkoja, mikä johdosta yhdistyksen vaikutuspiirissä asuu huomattavan paljon evp-henkilöstöä. Nyt kannattaisi siirtää toimintoja evp-henkilöiden harteille, sillä uskoisin halukkaita toimijoita löytyvän. Näillä toimenpiteillä saataisiin mahdollisille lakkautuksille mientäaika eikä näin tulisi tehtyä mitään harkitsematonta. Mikäli evp:t jatkossa säilyttävät erotilanteessa jäsenyytensä niin paikallisyhdistyksessä kuin liitossakin, toiminta jatkuisi evp-vetoisena niillä paikoilla, joista aktiivit joutuvat työn perässä muuttamaan pois.

Monissa yhdistyksissä tämä olisi helppo toteuttaa, sillä toimivia evp-jaostoja/toimikuntia on aika monissa yhdistyksissä. Myöhemmin voitaisiin sitten nimeä ja tarvittaessa sääntöjä muuttaa paremmin toimintaa kuvaavaksi. Aktiivipalveluksessa olevien ei missään tilanteessa kannata jättäytyä liiton jäsenyyden ulkopuolelle. Se vaihtoehto on jatkotoiminnan kannalta kaikkein huonoin, eikä palvele yksittäisen jäsenen edunvalvontaa ja kaventaa liiton mahdollisuuksia hoitaa asioita.

Keijo Koivisto, Ali-, Toimi- ja Opistoupseerien Perinneyhdistys

Purkautuvien yhdistysten tuen tarve ja laatu nähdäkseni riippuu päälystöyhdistyksen toiminnasta. Joissakin varuskunnissa opistoupseereita on ollut paljon, ja toiminta on ollut laajaa ja pitkäaikaista. Pienissä yhdistyksissä on vain osallistuttu lähinnä Päälystöliiton toimintaan ja muu toiminta on ollut vähäistä. Entä mitä tehdä sellaisessa tapauksessa, jossa lakkautettavan joukko-osaston opistoupseerit sijoitetaan hajautevasti muihin joukko-osastoihin?

Useimmiten tilanne on kaikilta osin arvioitava tapauskohtaisesti ja toimittava sen mukaan. Tärkeää olisi pyrkiä sellaiseen ratkaisuun, jossa kirjallinen aineisto, valokuvat, äänitteet yms. sekä muu materiaali olisi pysyvästi tallennettuna tulevaisuuden historiankirjoittajia varten.

Ali-, Toimi- ja Opistoupseerien Perinneyhdistys ry:n säännöissä mainitaan ammattikuntamme kulttuurisen perinnön tallentaminen. ATOP ry. on valmis antamaan tukea ja neuvoja toimintansa lakkauttaville tai sopeuttaville päälystöyhdistyksille. Henkilökohdaisesti kannatan Päälystöliiton nimeämän ohjausryhmän perustamista asiaa koordinoimaan.

Muutokset kannattaa toteuttaa harkiten ja pitkällä tähtäimellä

Päällystöliiton järjestöpäällikkö **Arto Penttinen** vastasi myös Päällystöllehden tekemiin kysymyksiin, joista voi löytää vastauksia moniin jäseniä tai yhdistystoimijoita tällä hetkellä askarruttaviin kysymyksiin. Penttisen mukaan liiton toimiston toiveena on, että yhdistyksissä mietitään ratkaisuja tehdessä jäsenen kannalta parhaita vaihtoehtoja ja katsotaan myös riittävän pitkälle tulevaisuuteen.

Mikä on tärkeintä Päällystöliiton jäsenen kannalta, kun yhdistys purkautuu ja millä aikataululla mahdollinen purkautuminen tulisi hoitaa?

Tärkeintä yksittäisen jäsenen kannalta on, että hän allekirjoittaa valtakirjan (muutosilmoituksen, saa liitosta tai yhdistyksen jäsenihteeriltä) uudelle yhdistykselle ennen nykyisen yhdistyksen purkautumista, jotta jäsenmaksun perintään ei tule katkosta ja mm. työttömyyskassan ja jäsenvakuutusvoimassaolo säilyy katkeamattomana. Muutosilmoituksen voi allekirjoittaa kuukausia ennen yhdistyksen purkautumista, koska ilmoituksen merkittään, mistä ajankohdasta muutos astuu voimaan.

Yhdistyksen säännöt määrittävät, millaisella päätöksellä ja aikataululla yhdistyksen kokous voi päättää purkautumisesta: vaaditaanko kahden kokouksen päätös ja pitääkö päätöksen takana olla tietyn suuruisen määränenemmistö. Jos yhdistys päättää purkautumisesta vuosikokouksessa keväällä, hyvä virallinen purkautumis-

päivä olisi vuodenvaihe. Tämä senkin takia, että usealla yhdistyksellä tilikausi on kalenterivuosi ja esim. liiton maksamat jäsenmaksut keskusjärjestöille määräytyvät vuoden ensimmäisen päivän mukaan kuten myös jäsenyhdistyksen äänimäärä edustajakokouksessa.

Miten yhdistyksissä tulisi toimia ja varmistaa, että jäsen säilyttää jäsenyyden liittoon siirtyessään uuteen joukko-osastoon/vast?

Pitäisi sopia riittävän ajoissa ennen purkautumista jäsentensä kanssa, mihin yhdistykseen he haluavat siirtyä ja olla yhteydessä kyseiseen yhdistykseen sekä täyttää jäsenellä hyvissä ajoin muutosilmoitus ja toimittaa siitä kappaleet jakelun mukaan, mm. palkkahallintoon.

Minkälaisessa tilanteessa yhdistysten kannattaisi harkita toimintojensa yhdistämistä?

Jos samalla paikkakunnalla toimii useampi Päällystöliiton yhdistys, kannattaa miettiä yhdistymistä. Jäsenen kannalta on tärkeintä, että hänen edunvalvonnastaan huolehditaan ja että hän saa tarvittaessa tukea palvelussuhdeasioissa. Toivoisin, että paikallisissa yhdistyksissä nähtäisiin samoin kuin liiton hallituksessa, että edunvalvojat ajavat kaikkien jäsentensä asiaa, ei pelkää oman puolustushaaran tai aselajinsa jäsenten asiaa. Silloin on sama, minkä värinen takki esim. yhdistyksen hallituksen jäsenillä on.

Jos yhdistyksen toiminta keskittyy nykyisin vain yhdistyslain mukaisiin toimiin (vuosikokoukset, hallituksen valinta, tilinpäätös, jne.), ei liene järkevää jatkaa toimintaa, koska silloin esim. hallituksen ja muiden toimihenkilöiden valinta on usein hankalaa. Tietysti yhdistymistä on syytä miettiä myös silloin, kun yhdistyksen jäsenmäärä on vähäinen eikä kasvua ole odotettavissa.

Onko liiton tarkoitus järjestää tukitoimia/koulutusta purkautuville tai yhdistettävälle yhdistyksille?

Varsinaista koulutusta yhdistyksen purkautumisen toimenpiteistä ei ole tarkoitus järjestää. Liiton toimesta on tarkoitus yhteistyössä ATOP:n ja Evp-yhdistyksen kanssa kuluvaan kevään aikana laatia menettelyohjeet, miten yhdistysten purkautuminen tai yhdistyminen tulee hoitaa. Korvamerkittyä varallisuutta purkautumisen kustannuksiin ei tämän vuoden budjetissa ole, mutta hakemuksesta kaikki on mahdollista. Korvamerkittyä varallisuutta purkautumisen kustannuksiin ei tämän vuoden budjetissa ole, mutta perustellulla hakemuksella jonkin suuruisen tuki on mahdollista. Ensimmäisen vuoden budjetin valmistelussa hallitus linjaa mahdollisen tukivarauksen budjettiehdotukseen.

Suora henkilöjäsenyys ei tunnu saavan kannatusta jäsenten keskuudessa. Olisiko se liiton kannalta varteenotettava vaihtoehto?

Suora henkilöjäsenyys jakaa vahvasti mielipiteitä. Muutos tutusta ja turvallisesta johonkin, jonka kaikkia käytänteitä ei tunne, on tietysti hankala valinta. Mahdollinen päätös suoraan henkilöjäsenyyteen siirtymisestä on poliittinen enkä ns. virkamiehenä voi kysymykseen antaa liiton kantaa. Henkilökohtaisesti näen jäsenyyssrakenteen muutoksen tulevaisuudessa järkevänä ratkaisuna, mutta on siinä paljon haasteitakin. Keskeisintä on kuitenkin jäsenen edunvalvonnan toimivuus kaikissa ratkaisuisissa. Liiton toimiston vuokratantaja on toiminut yli 90 vuotta suoralla henkilöjäsenyydellä eikä heillä ole ilmennyt syytä järjestöstruktuurin vaihtokseen.

Jatkossa Päällystöliiton hallitus ja mahdollisesti edustajakokous päättää, minkälaisin toimenpitein purkautuvia ja yhdistyviä yhdistyksiä voidaan tukea. Kuvassa edustajakokouksen puheenjohtaja Juha-Pekka Koskinen, vpj. Marko Nieminen ja Heikki Hyvärinen neuvonpidossa.

Kuva: Samuli Vahteristo

Rajavartiolaitos on sopeuttamassa omaa toimintaansa yhteensä 28 miljoonan euron edestä vuoteen 2017 mennessä.

Rajavartiolaitoksen voimavarastrategia alkaa hahmottua

Teksti: Jukka Mäkinen Kuva: Jari Rautiokoski

Rajavartiolaitos aloitti toiminnan sopeuttamisen suunnittelun jo vuoden 2012 alkupuolella. Henkilöstöjärjestöjen kanssa yhteistoiminnassa järjestettiin vuoden 2012 aikana kolme eri voimavarastrategian valmisteluseminaaria, joissa henkilöstöjärjestöjen edustajat otettiin aidosti mukaan säästökohteiden suunnitteluun.

Suunnittelua on jatkettu Rajavartiolaitoksen esikunnan johtamana, ja nyt ollaan tilanteessa, jossa suuret linjat säästökohteista ovat selvillä. Sopeuttamisohjelmasta järjestettiin 23.1. tiedotustilaisuus, jossa sisäministeri **Päivi Räsänen** ja Rajavartiolaitoksen päällikkö **Jaakko Kaukanen** kertoivat

tiedotusvälineiden edustajille konkreettiset toimenpiteet, joilla säästöjä ollaan hakemassa. Tiedotustilaisuuden jälkimainingeissa Rajavartiolaitos oli muutaman päivän hyvin näkyvästi esillä valtakunnallisissa tiedotusvälineissä. Sopeuttamisohjelma on kuitenkin niin hyvin laadittu, ettei varsinaista "revittelyä" asian tiimoilta nähty mediasa.

Säästöjä haetaan sekä operatiivisesta toiminnasta että tukipalveluista

Säästötarve on Rajavartiolaitoksen toimintamenoihin verrattuna suurin piirtein samaa luokkaa Puolustusvoimauudistuksen

kanssa. 28 milj. euroa on noin 10 % Rajavartiolaitoksen vuosittaisista toimintamenoista. Noin 19 milj. euroa supistetaan palkkamenoista (noin 300 henkilötyövuotta) ja loput 9 milj. euroa muista toimintamenoista. Vaikka supistukset ovat mittavia, tietyistä asioista Rajavartiolaitos ei tingi eli turvataan nykytasoinen ulkorajaliikenteen sujuvuus ja turvallisuus, kaakkoinen maastoraja valvotaan kattavasti, luotettava meripelastusjärjestelmä ylläpidetään, rajat ylittävään rikollisuuteen puututaan ja sotilaallisen maanpuolustuksen velvoitteet hoidetaan. Tässä yhteydessä on huomioitava, että rajaliikenteen kasvun hallitsemiseen Rajavartiolaitos on esittänyt merkittävää

lisärahoitusta kehusehdotuksessaan sisäasiainministeriölle.

Säästöjä haetaan sitten lähestulkoon kaikesta muusta. Rajojen valvontaa vähennetään kaakkosrajalta pohjoiseen ja sisärajalla, merellistä valvontaa Pohjanlahdella vähennetään ja hankitaan merivartioidemille edullisemmat tilat, uudistetaan lentotoiminta, ulkovartiolaivojen tukeutumista ja hallinnointia muutetaan kustannustehokkaammaksi, hallinto- ja tukipalvelujen johto keskitetään, pääkaupunkiseudun toimitilaratkaisut suunnitellaan uusiksi ja Raja- ja merivartiokoulun toiminnot keskitetään pääosin Imatralle.

Vaikutukset henkilöstöön ovat merkittäviä

Rajavartiolaitoksen johto linjasi jo vuoden 2012 alkupuolella, että voimavarastrategiassa on kolme ”kulmakiveä”: Ketään ei irtisanota tai lomauteta, hallintoyksikkökokoonpanoon ei kosketa ja sotilaallisen maanpuolustukset tehtävät säilyvät ennallaan. Nämä asiat ovat edelleen pysyneet voimassa. Vaikka ketään ei irtisanota tai lomauteta, supistukset koskettavat todella suurta joukkoa Rajavartiolaitoksen henkilöstöstä. Voisi todeta, että toiminnan sopeuttaminen koskettaa suoraan noin 500 henkilöä ja välillisesti lähes koko henkilöstöä.

Todennäköisesti suurimmat vaikutukset kohdentuvat tukipalveluissa työskenteleviin ja Raja- ja merivartiokoulun Espoon koulutuskeskuksen henkilöstöön (koulun asiaa käsitellään tarkemmin toisaalla tässä lehdessä).

Tukipalvelujen osalta jatkossa henkilöstö- ja taloushallinnon sekä teknisten palvelujen palvelutuotantoa ja voimavaroja johdetaan keskitetysti. Alkuvaiheessa henkilöstö saanee jatkaa työskentelyä pääosin sijoituspaikkakunnillaan. Kuitenkin suunnittelukauden lopulla eli vuonna 2017 myös siirtojen mahdollisuutta Rovaniemelle, Helsinkiin tai Imatralle ei voida pois sulkea.

Työnantaja on laatimassa tukipalvelujen uudelleenjärjestelystä erillistä toimeenpanokäskyä, jonka luonnosversio on esitelty Rajavartiolaitoksen yhteistoimintalautakunnalle 25.1. Käskyluonnoksessa on mainittu, että tukipalvelujen uudelleenjärjestelyyn liittyy Webropol-kysely, joka suurimmillaan koskettaa noin 325 henkilöä. Kyselyssä ilmoitetaan vastaajan perustiedot ja sen jälkeen kolme tehtävää kunkin henkilön omassa tärkeysjärjestyksessä. Yksi näistä tehtävistä voi olla nykyinen tehtävä.

Tukipalvelujen järjestelyissä on huomiotava, että teknilliselle alalle ei näillä näkymin jää vartiostoihin kuin muutama henkilö teknillisen toimiston alaisuuteen, ja kaikki muut sijoitetaan valtakunnallisiin ryhmiin.

Tämä tarkoittaa myös sitä, että ns. ylivahvuus sijoitetaan palveluryhmiin, ja vartiostojen henkilöstö suunnitellaan suoraan taivoitevahvuuteen.

Palkkaturva auttaa muutoksen onnistumista

Palkkaturvan osalta työnantaja näyttäisi kohtelevan henkilöstöä tässä muutoksessa hienosti. Seuraavassa on suora lainaus tukipalvelujen toimeenpanokäskyn luonnoksesta: ”Henkilöstöjärjestelyissä sovelletaan palkkausjärjestelmästä tehdyn tarkentavan virkaehtosopimuksen 4 §:n 6 momentin määräyksiä sekä 9 §:n 3 kohdassa sovittua palkkakuuta. Siis jos virkamies on hoitanut tehtävänsä vähintään vuoden ajan ja hänet siirretään tässä yhteydessä alemman vaativuusluokan tehtävään, maksetaan hänelle entisen suuruista tehtäväkohtaista palkanosaa yhden vuoden ajan, jonka jälkeen tehtäväkohtainen palkanosa voi laskea enintään yhden vaativuusluokan. Tässä tukipalveluhankkeessa palkkaturva säilyy, vaikka virkamies ilmoittaisi halukkuutensa nykyistä tehtävänsä vaativuudeltaan alempaan tehtävään.”

Voimavarastrategian käytännön toimeenpanoa seurataan mielenkiinnolla ja asiaan palataan seuraavissa Päälystöllehden numeroissa.

ELITE.

JÄRKEVÄÄ. EI MUUTA.

**Emme turhaan tee asioista monimutkaisia. Sijoitamme järkevästi.
Ei muuta.**

Varainhoito | Rahastot | Sijoituslainat

www.elitepankkiiriliike.fi | Puh. 0201 558 610 | asiakaspalvelu@elitepankkiiriliike.fi

Työaikasopimusneuvottelut päättyivät tuloksettomina

Teksti: Jukka Mäkinen Kuva: Rajavartiolaitos

Työaikasopimusneuvottelut päättyivät pitkällisen puurtamisen jälkeen tuloksettomina, ja työnantajan ja JUKO:n tavoittelemat työaikajoustot valuivat hiekkaan.

Edellisessä Päälystöllehdessä (6/2012) julkaistussa jutussa työaikasopimusneuvottelujen kerrottiin jumiutuneen paikalleen työnantajan tekemän ensimmäisen tarjouksen ja siihen annettujen vastausten jälkeen. Tämän jälkeen työnantajan ja järjestöjen edustajat ovat tavanneet järjestökohtaisesti Rajavartiolaitoksen esikunnassa ja keskustelleet mm. työaikasopimusneuvottelujen tilanteesta.

Sopimustoiminnan seurantaryhmä kokoontui 11.12.2012 aiemmin sovitun mukaisesti. Yhtenä asiakohtana oli työaikasopimusneuvottelujen jatkamisen edellytysten tarkastelu. Tilaisuudessa työnantaja ilmoitti, että viimeksi päädyttiin siihen, että neuvottelut päätettiin, koska sopijaosapuolet olivat niin kaukana toisistaan omien tavoitteidensa osalta. Edellä mainittujen järjestötapaamisten perusteella työnantaja halusi kuitenkin kuulla sopijaosapuolten kannanotot jatkoneuvottelujen tarpeellisuudelle. Kaikki sopijaosapuolet ilmaisivat, että jatkoneuvotteluille on tilausta, mikäli työnantaja tulee järjestöjä vastaan pahimpien kipuukohtien osalta.

Valoa tunnelin päässä

Seurantaryhmässä käytyjen keskustelujen pohjustamana työnantajan edustajat ve-

tyivät kammioihinsa miettimään uuden tarjouksen sisältöä. Vajaan tunnin tauon jälkeen toinen tarjous työaikasopimuksen muuttamiseksi esiteltiin järjestöjen edustajille. Tarjouksen sisältö oli muuttunut merkittävästi ensimmäiseen tarjoukseen verrattuna, ja JUKO:n ensimmäiseen tarjoukseen antaman vastauksen asiakohdista suurin osa oli otettu huomioon ja sopimuksen sisältö oli muuttunut huomattavasti virkamiesystävällisemmäksi. Työnantaja edellytti sopijaosapuolien vastauksia toiseen tarjoukseen kirjallisina 17.12.2012 kuluessa.

JUKO ry:n edustajat käsittelivät tehtyä tarjousta suusanallisesti heti neuvottelujen jälkeen sekä myöhemmin sähköpostin välityksellä. Yhteisesti todettiin, että tehty tarjouskokonaisuus sisältää tavoitteiden mukaisia parannuksia varsinkin joustavien työaikamuotojen (pidennetty, yksilöllinen ja tiivistetty työaika) osalta, jotka myös edesauttaisivat henkilöstön pysyvyyttä Rajavartiolaitoksen palveluksessa sekä vähentäisivät voimavarastrategian virkamiehiin kohdistuvia negatiivisia vaikutuksia mahdollisten siirtojen osalta. Lisäksi työnantajan tavoitteissa olevat työaikajoustot auttaisivat tietyllä tavalla myös JUKO:laisia johtajia, koska työsuunnittelu ja työajan käyttö olisi entistä joustavampaa.

JUKO ry. päätti yksimielisesti hyväksyä 17.12.2012 aamupäivällä työnantajan toisen tarjouksen. Vastaus työnantajalle lähetettiin saman päivän aikana: *JUKO ry.*

hyväksyy RVLE:n tarjouksen 11.12.2012 tarkentavaksi virkaehtosopimukseksi Rajavartiolaitoksen virkamiesten työajoista tehdyn tarkentavan virkaehtosopimuksen muuttamisesta. Vastauksen antamisen jälkeen JUKO:n edustajat jäivät toiveikkaina odottamaan muiden sopijaosapuolien vastauksia.

Joustavat työaikamuodot haihtuivat savuna ilmaan

Työnantaja ilmoitti 18.12.2012 sähköpostilla, että virkaehtosopimusneuvottelut työaikasopimuksen muuttamiseen liittyen ovat päättyneet. Vaikka JUKO ry. hyväksyi tehdyn tarjouksen, Pardia ry. ja JHL ry. hylkäsivät sen. Työnantajan mukaan sopimustoiminnassa kaikkien sopijaosapuolien on pystyttävä luottamaan toistensa antamiin kirjallisiin vastauksiin, jotka liittyvät neuvottelujen ongelmakohtiin tai edelleen auki oleviin ja neuvottelutuloksen estäviin asioihin. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että tietyt sopijaosapuolet eivät ole käyttäytyneet neuvottelujen aikana kuten asianmukainen neuvottelutoiminta edellyttää. Vastaukset eivät voi muuttua kesken neuvottelujen siten, että aiemmin annettuihin vastauksiin liittyen tuodaan seuraavissa vastauksissa esille sellaisia asiakohtia, jotka eivät ole olleet esillä aikaisemmassa vastauksessa. Tämä on sitä kuuluisaa "iltalypsyä", jota neuvottelutoiminnassa tulisi välttää. Ongelmakohtat on tuotava selkeästi esille neuvotteluissa tai jätettävä varauksella, jos asia on jostakin syystä keskeneräinen tai lisäselvityksiä edellyttävä.

Päälystöliiton jäsenten kannalta toinen tarjouskokonaisuus olisi lisännyt keinovalikoimaa voimavarastrategiasta selviytymiseen henkilökohtaisella tasolla joustavien työaikamuotojen osalta, ja toisaalta tällä sopimuksella olisi helpotettu Rajavartiolaitoksen tukalaa rahoitustilannetta. Läikkynyttä maitoa on kuitenkin turha tässä vaiheessa surkutella, joten mennään eteenpäin kohti kevään 2013 virastoeräneuvotteluja, joiden tavoiteasettelu Päälystöliiton osalta on parasta aikaa menossa. Voi toki olla, että tulevaisuudessa vielä palataan joiltakin osin myös työaikasopimuksen muuttamiseen. Sen aika näyttää.

Varaa ja virkisty

Päällystöliiton lomahuoneistot

Saariselkä (Markovilla)

- viikko 240 €, sesonki 300 €
- viikonloppu 120 €, vrk 60 €
(sesonkiviikot 1,8 – 17,36 – 38,52)

Koli (Hiisiranta)

- viikko 240 €, sesonki 300 €
- viikonloppu 120 €, vrk 60 €
(sesonkiviikot 1, 8 – 12, 52)

Vierumäki (Rauhalinna)

- viikko 305 €, sesonki 355 €
- viikonloppu 150 €, vrk 75 €
(sesonkiviikot 23 – 32)

Helsingin asunnot

Runeberginkatu 65 (yksiö) 35 €/vrk
Runeberginkatu 48 (kaksio) 60 €/vrk
Liiton ulkopuolisilta vuokraajilta vuokraushinnat peritään kaksinkertaisina pl. Upseeriliiton jäsenet.

Varaukset:

Netissä jäsensivujen kautta.
Annukka Kiviranta 040 301 9290 tai
Sanna Karell 040 301 9297
tai sähköpostilla
toimisto@paallystoliitto.fi
www.paallystoliitto.fi

Upseeriliiton mökit

Vierumäki

Upseeriliiton mökit ovat käytettävissä myös ns. äkkilähtöperiaatteella.

(Varaus 4 vko ennen) Mökkien varaukset Päivi Schroderus, puh. (09) 6689 4014 tai schroderus (at) upseeriliitto.fi
www.upseeriliitto.fi

Toimi ajoissa

Päällystöliiton lomakohteet ovat kevättalven osalta lähes täynnä. Huhtikuussa on joitakin vapaita aikoja. Kesän ennakkovaraukset on päivitetty liiton kotisivuille. Markovillassa on vielä runsaasti vapaita viikkoja. Kolin ja Vierumäen kohteissa vapaita viikkoja on toukokuussa, kesäkuun alkupuolella ja elokuun lopulla. Hinnat ovat edulliset – nopeimmat syövät hitaat.

Merellinen koulutusyksikkö siirtyy Porkkalaan

Teksti ja kuva: Samuli Vahteristo

Raja- ja merivartiokoulun apulaisjohtaja Jaakko Hamunen haastaa henkilöstön suunnittelemaan merellisten toimintojen siirtämistä Espoosta Porkkalaan.

Rajavartiolaitoksessa käydään lähivuosina läpi talouden sopeuttamisohjelmaa. Toimintamenoista ja palkoista haetaan vuoteen 2017 mennessä 28 miljoonan euron säästöt. Yksi sopeuttamisohjelmaan kuuluva päätös on jo tehty, minkä myötä Raja- ja merivartiokoulun toiminnot keskitetään Imatralle vuoden 2014 aikana ja Espoon toimitiloista luovutaan. Koulu säilyy kaksikielisenä. Merellinen koulutusyksikkö siirtyy Porkkalan merivartioaseman yhteyteen.

Muutos koskee Espoossa 39 henkilöä, joista opistoupseereita on kahdeksan.

Toimintojen keskittämisellä arvioidaan saavutettavan noin 1,2 miljoonan euron kustannussäästö. Pääosin säästö syntyy kiinteistömenojen vähentymisestä, kun peruskorjauksen tarpeessa olevista Espoon toimitiloista voidaan luopua.

Raja- ja merivartiokoulun apulaisjohtaja **Jaakko Hamunen** luonnehti päätöstä Espoossa palvelevan henkilöstön kannalta helpottavaksi, vaikka muutokseen sisältyikin lähes jokaiselle merkittäviä järjesteltäviä asioita.

- Muutossuunnitelmat ovat olleet esillä jo pitkään, ja on parempi elää tehdyn päätöksen kanssa kuin olla jatkuvassa epätietoi-

suudessa. Henkilöstölle päätös merkitsee sopeutumista muutokseen. Järjesteltävänä on lukuisia asioita, ei yksin työssä, vaan myös perheiden arkielämän sopeuttamista uuteen tilanteeseen.

Kesäkuussa 2014 Espoon toimitilojen on oltava tyhjinä. Tiedossa oleva kiinteistöremontti olisi nostanut vuokraa rutkasti. Everstiluutnantti Hamusen mukaan Rajavartiolaitoksen linjaus on, että ennemmin "säästetään seinistä" kuin luovutaan osavasta henkilöstöstä.

- Siirtymistilannetta Espoosta helpottaa se, että osa henkilöstöstä siirtyy vapaaehtoisesti Imatralle. Ilahduttavaa on ollut se, että on tultu kysymään, voiko jo suunniteltua aikaisemmin siirtyä Imatralle.

Henkilöstösiirtoihin vaikuttaa myös sopeuttamisohjelmaan liittyvä vuoden 2014 alussa toteutettava hallinto- ja tukipalveluiden muutos. Sen sisällä on mahdollista, että hallinnon, teknisen alan ja taloushenkilöstön uudelleenjärjestelyt antavat liikkumavaraa ja saattavat tarjota osalle henkilöstöä mahdollisuuden jäädä nykyiselle työssäkäyntialueelle.

Henkilöstö mukaan muutoksen suunnitteluun

Imatran koulutusympäristöä on kehitetty voimakkaasti viime vuosina, ja siellä on valmiutta sopeutua helposti muutokseen. Merellinen koulutusyksikkö joutuu toimimaan hieman nykyistä suppeammassa puitteissa Porkkalan merivartioaseman yhteydessä.

- Uusien tilojen ja isompiin tilarakenteiden muutoksiin ei ole budjetissa ole varaa. Haastankin ammattitaitoisen henkilöstöme mukaan suunnittelemaan puitteita, missä voimme taata jatkossakin laadukkaan opetuksen myös Porkkalassa. Joudumme myös entistä tarkemmin rytmittämään koulutusta aiempaa napakampien tilojen vuoksi. Varaudumme muutostilanteeseen järjestämällä 2014 alkuvuonna suurempia tiloja vaativat kurssit vielä Espoossa, Hamunen kertoo.

Koko Rajavartiolaitoksen sopeuttamisohjelma on laitoksen kokoon nähden henkilöstövaikutuksiltaan samaa luokkaa kuin Puolustusvoimauudistuksessa. Sopeuttamisohjelma tarkoittaa arviolta 160 - 180 virkamiehen virkapaikan siirtymistä uudelle paikkakunnalle. Lisäksi Lapin ja Kainuun

rajavartiostojen rajavartiomiehiä siirretään määräaikaaisesti Kaakkois-Suomen rajavartioston tueksi. Kaikkiaan noin 500 virkamiehen tehtäviin on tulossa muutoksia.

- Muutokset toteutetaan ilman irtisanomisia tai lomautuksia luonnollista poistumaa hyödyntäen. Koulun henkilöstölle ja esimiehille annetaan koulutusta muutostalvammukseen. Osalle henkilöstä löytyy töitä nykyiseltä työssäkäyntialueelta samanaikaisesti tapahtuvien muiden järjestelyjen kautta. Siirtoajankohdassa olemme valmiita joustamaan eteenpäin. Siirrot sekä niihin liittyvät korvaukset hoidetaan henkilöstöjärjestöjen kanssa tehtyjen sopimusten mukaisesti, Hamunen sanoo.

Rajaliikenteen kasvu tuo jatkuvia haasteita

Rajavartiolaitos on Hamusen mukaan sopeuttanut ja uudistanut toimintaansa voimakkaasti viime vuosina. Rajalla on toteutettu valtion tuottavuusohjelmien asettamat henkilöstön vähennysvelvoitteet etupainoisesti vuoteen 2009 mennessä. Lisäksi organisaatiota on virtaviivaistettu lakkauttamalla yksi merivartiosto, 18 raja- ja merivartioaluetta johtoportaina sekä useita kymmeniä vartioasemia.

- Rajavartiolaitos on puun ja kuoren välissä, sillä samanaikaisesti sopeuttamisohjelman kanssa rajanylitysliikenne kasvaa voimakkaasti. Rajavartiolaitos ei enää pysty vastaamaan kasvavan rajaliikenteen haas-

teisiin sisäisiin voimavarasiirroin, Hamunen toteaa.

Itärajan henkilöliikenteen arvioidaan lähes kaksinkertaistuvan 20 miljoonaan rajanylittäjään vuoden 2017 loppuun mennessä. Liikenteen pitäminen sujuvana ja turvallisena edellyttää liikenneväylien ja rajainfrastruktuurin uudistamista sekä rajaviranomaisen voimavarojen vahvistamista. Tästä syntyy Rajavartiolaitokselle noin 16 miljoonan euron pysyvä lisätarve kehyskaudelle.

- Kasvava rajaliikenne on hoidettava. Tilannetta helpottaa se, että kuluvalle vuodelle on myönnetty 40 henkilötyövuoden lisäys henkilöstömenoihin. Kasvupaineet jatkuvat, ja vuoteen 2017 mennessä arvioidaan tarvittavan kaikkiaan 160 henkilötyövuotta lisää. Ja tämä ilman mahdollista venäläisten viisumivapautta EU-alueelle, Hamunen summaa.

FAKTA

Raja- ja merivartiokoulu

- Raja- ja merivartiokoulu on Rajavartiolaitoksen kansallisesti ja kansainvälisesti verkottunut rajaturvallisuuden ja meripelastusalan opetus- ja tutkimuslaitos. Raja- ja merivartiokoulu on EU:n rajaturvallisuusviraston Frontexin kumppanuusoppilaitos (Partnership Academy).

Raja- ja merivartiokoulun toiminnot jakautuvat tällä hetkellä kahteen koulutuskeskukseen Espooseen ja Imatralle. Merellisessä koulutuksessa tukeudutaan Porkkalan koulutusmerivartioasemaan. Uudistuksen myötä koulutus Espoossa lakkaa ja merellinen koulutus järjestetään Porkkalassa.

- Raja- ja merivartiokoulun Imatran toimitiloissa työskentelee 60 henkilöä ja Espoossa 39 henkilöä.

- Raja- ja merivartiokoulu antaa perus-, jatko- ja täydennyskoulutusta Rajavartiolaitoksen henkilökunnalle sekä täydennyskoulutusta yhteistoimintaviranomaisille. Koulutusta annetaan sekä suomen että ruotsin kielellä. Raja- ja merivartiokoulu vastaa rajavartioiden valtakunnallisesta rekrytoinnista ja Rajavartiolaitoksen varusmiehille annettavasta erikoisrajajääkärikoulutuksesta.

Raja- ja merivartiokoulun toiminta keskitetään Imatralle

Juha Pietilä ja Matti Salokorpi harmittelevat hyvän työyhteisön hajoamista, mutta uskovat sen rakentuvan entistä pienemmän porukan kesken myös Porkkalassa.

Hyvähenkisen työyhteisön hajoaminen harmittaa

Teksti ja kuva: Samuli Vahteristo

Raja- ja merivartiokoulun Espoon toimipisteessä palvelee 16 upseeria, 8 opistoupseeria ja 14 siviiliä. Pääosa opistoupseereista palvelee jatkossa merellistä koulutusta antavassa yksikössä, joka siirtyy Porkkalan merivartioaseman yhteyteen.

- Päätös oli huojentava sekä työn että perheen kannalta. Imatralle siirto olisi merkinnyt samaa kuin että kalat olisi heitetty kuivalle maalle, toteaa kapteeniluutnantti **Juha Pietilä**.

Pietilä on tullut Rajavartiolaikokseen aikanaan urheiluharrastusten siivittämänä vuonna 1987. Palveluspaikka oli tuolloin Saaristomeren merivartiosto ja Merikarvian merivartioasema. Virkaura on kuljettanut miestä Helsingin sataman rajatarkastusosaston, Bågaskärin merivartioaseman ja Helsinki-Vantaan lentoaseman rajatar-

kastusosaston kautta Raja- ja merivartiokoululle.

Pietilällä on työuraa jäljellä noin 6 vuotta, ja hän palvelee sen mielellään nykyisen kaltaisissa tehtävissä opettajana ja kurssien johtajana.

- Tämän hetken työtehtävä on käytännön meripelastuskurssien johtaminen, missä esillä ovat pelastautuminen, pelastaminen sekä etsintä- ja meripelastusyksikön päälikkökurssit. Lisäksi työhöni sisältyy rajatarkastuksiin, johtamiseen ja merenkulkuun liittyviä opetustehtäviä eri kursseilla, Pietilä kertoo työstään.

Pietilän virkapaikka jää sisäministeri Päivi Räsäsen viimeisimmän päätöksen mukaan pääkaupunkiseudulle Porkkalaan.

- Se ei aiheuta ylitsepääsemättömiä ongelmia. Työmatka vähän pitenee, mutta mahdollistaa edelleen päivittäisen kotoa käyn-

nin. Eniten ehkä harmittaa, että nykyinen hyvähenkinen työyhteisö hajoaa. Osaltaan olen huolissani etenkin siviilien asemasta, Pietilä toteaa.

Vuoden 2014 kesään mennessä merellistä koulutusta antava osa siirtyy Porkkalan merivartioaseman yhteyteen. Pietilän mielestä merellinen koulutus voidaan siellä toteuttaa nykyisellä tasolla, toki omia haasteita tulee olemaan lähinnä tilakysymysten osalta.

- Toivottavasti Porkkalassa löydämme henkilöstön kesken nopeasti toimivat käytännöt ja samanlaisen hyvän työilmapiirin kuin Espoossa nyt on.

Pohjanmaalta pääkaupunkiseudulle

Pohjanmaalta, Laihialta kotoisin olevalle kapteeniluutnantti **Matti Salokorville** tarjottiin varusmiespalveluksen jälkeen

paikkaa maavoimista, mutta hetken punta-roinnin jälkeen nuori mies päätti jatkaa jo alkanutta palvelustaan Pohjanlahden merivartiostossa Koskelo-luokkaan kuuluvan Kaakkuri-aluksen kansiupseerina. Miehen uraputki on kulkenut kurssien kautta laivoille, ensin kansipäälystätehtäviin ja sieltä edelleen merivartioston esikuntaan. Siellä hän teknillisen toimiston töiden ohessa toimi johtokeskusupseerina sekä meripelastusjohtajana meripelastuksen johtokeskus MRSC Vaasassa.

- Vuonna 2000 sain määräyksen ryhtyä johtamaan johtokeskuksen ja samalla MRSC Vaasan töitä. Vuonna 2003 keskus sai varsin merkittävän lisätehtävän, merenkululaitoksen Pohjanlahden merenkulupiirin VTS-palvelun, joka Perä- ja Selkämeren alueella toteutettiin merivartiomiesten toimesta.

Kesällä 2007 Salokorpi siirtyi Raja- ja merivartiokouluun Espooseen, missä hänen vastuullaan on muun muassa meripelastuksen johtamisen kurssien suunnittelu ja toteuttaminen. Ensi vuonna Salokorven työpiste siirtyi kauemmas kotoa ja työmatka kasvaa melkoisesti.

- Tulevaisuudessa työmatkani muuttuu, Santahaminasta on Espoon sijaan jatkettava Porkkalaan. Liikenneyhteydet huononevat ja ajallisesti matka on yli 1,5 tuntia pidempi, jos matkan tekee päivittäin. Lisäksi se hankaloittaa nuorimman lapsen hoitojärjestelyjä. Katsotaan, miten ne tulevaisuudessa parhaiten järjestetään. Minulla olisi mahdollisuus jäädä eläkkeelle keväällä 2014. Olen kuitenkin valmis palvelemaan kauemminkin, jos Rajavartiolaitos katsoo sen tarkoituksenmukaiseksi.

Espoon meriturvallisuuden oppiaineryhmässä on Salokorven lisäksi yhteensä kahdeksan opistoupseeria. Porukka on hänen mukaansa hyvähenkinen ja avoimesti asioista keskusteleva.

- Kaikilla meillä on samansuuntaiset huolet päällimmäisenä. Toisin sanoen se, miten saan perheasiat sopeutettua uuteen tilanteeseen ja toisaalta, miten porukalla toteutetaan tulevassa uudessa toimipaikassa nykyiset sekä uudet työt yhteiskunnan kannalta tarkoituksenmukaisimmalla, taloudellisimmalla ja tehokkaimmalla tavalla.

Takaisin kotikulmille

Raja- ja merivartiokoulussa Espoossa teknillisessä toimistossa palvelevan yliluutnantti **Jouko Pesosen** työura lähti liikkeelle Hurpun rajavartioasemalta, joka oli lähellä Pesosen kotia. Tätä kautta kiinnostus rajamiehen tehtäviin syntyi jo 1970-luvulla. Pesonen suhtautuu edessä olevaan muutokseen tynnosti. Vuoden 1998 alusta alkaen hän on ollut enemmän tai vähemmän ”reppurina”.

- Omalta ja vaimoni osalta ei siirto aiheuta ongelmia eikä haasteita. Asiat loksahdavat kohdalleen tavallaan toivotusti meidän kummankin osalta. Olemme työuramme aikana kumpikin tottuneet nuoresta pitäen muuttoihin ja sopeutuneet uusiin paikkoihin niin ulkomailla kuin kotimaassa. Nyt kysymyksessä on kaiken lisäksi muutto tuttuun ympäristöön. Oikeastaan toiveemme toteutuu aikaisemmin kuin osasimme odottaa. Tästä eteenpäin on aika lailla normaalia rutiinia työssä ja vapaa-aikana harrastusten parissa, katseet käännetään vaan nyt enemmän Kaakkois-Suomen ja Virolahden suuntaan pysyvästi, Pesonen kertoo.

Raja- ja merivartiokoulun teknisen toimistossa palvelee viisi opistoupseeria, kolme Imatralla ja kaksi Espoossa.

- Tämänhetkisen tiedon mukaan oma tehtäväni siirtyy palveluryhmään Imatralla, ja koko teknillisen toimiston työnjakoon ja henkilöstömäärään tulee muutoksia. Muut Rajavartiolaitoksen tarpeelliseksi katsomat toimialan tehtävät tulevat olemaan teknilli-

sen toimialan palveluryhmissä, jotka ovat Rajavartiolaitoksen esikunnan alaisuudessa, Pesonen kertoo.

Hänen mukaansa työporukassa on yhdessä pohdittu, miten Rajavartiolaitoksen sisälle perustettavat omat palveluryhmät pystyvät käytännössä toteuttamaan koulun vaatimat ja monimuotoiset tarpeet mm. koulutukseen, järjestelmiin ja kaikenlaiseen teknilliselle toimialalle kuuluvaan käytännön toimintaan liittyen. Huolenaiheiksi Pesonen nostaa myös tehtävänimikkeiden muutokset, tehtäviin hakeutumiset ja mahdolliset vaati-luokkien muutokset.

- Palkkauksen turvaaminen on henkilöstölle tärkeää, mutta jokaisen haluaa varmasti tehdä työtä toimivassa ja tuloksia aikaansaavassa työyhteisössä. Uusi malli hakee varmasti alussa muotojaan, mutta alkaa toimia rutiinilla jonkin ajan kuluttua - näin ainakin toivotaan. Toiminta kahdella paikakunnallakin on tuttua, jatkossahan Porkkalan merellinen yksikkö kuuluu edelleen koulun organisaatioon, Pesonen tuumii.

Jouko Pesonen on valmis siirtymään takaisin kotikulmille Kaakkois-Suomeen.
Kuva: Matti Kakko

Maata ei puolusteta pelkin rynnäkkökiväärein. Materiaalihankintoihin tarvitaan lisärahoitusta vuodesta 2016 alkaen.

Turvallisuus- ja puolustuspoliittinen selonteko 2012

Rahoituspäätös siirtyy seuraavalle hallitukselle

Teksti: Antti Kymäläinen Kuva: Puolustusvoimat

Joulukuussa julkaistussa turvallisuus- ja puolustuspoliittisessa selonteossa puolustuskyvyn ylläpidon ja kehittämisen kannalta keskeinen määrärahakysymys jäi vastusta vaille. Selontekoon on kirjattu ainoastaan puolustushallinnon laskelma tarvittavan suorituskyvyn turvaamisen edellyttämistä materiaalihankintojen lisärahoituksesta. Arvioitu tarve olisi vuonna 2016 noin 50 miljoonaa euroa ja vuoteen 2020 mennessä asteittain 150 miljoonaa euroa indeksikorotusten lisäksi.

Tästä rahoituksesta päättäminen sysätään selonteossa seuraavalle hallitukselle.

- Seuraavan hallituksen arvioitavaksi jää, millaisia mahdollisuuksia on vastata puolustushallinnon esittämään lisäresurssitarpeeseen ja sen vaikutukseen valitussa puolustusratkaisussa pitäytymiseen, todetaan enteellisesti selonteon viimeisessä virkkeessä.

Tavoitteeltaan selonteko on ristiriitainen. Samaan lukuun edellisen kanssa on saatu sovitettua tyhjiksi sanoiksi jäävä kirjaus, jonka mukaan ”pitkäjänteiseen suunnitteluun ja kehittämiseen perustuvan puolustuskyvyn ylläpitoon tarvitaan yli hallituskausien ulottuvat valtiojohton linjaukset. Taloudellisesta epävarmuudesta huolimatta puolustuskykymme on jatkossakin vastattava toimintaympäristön asettamia vaatimuksia.”

Puolustusvoimain komentajan kenraali **Ari Puheloisen** heti selonteon julkaisemisen jälkeen antamassa kannanotossa välittyä perusteltu huoli tulevaisuudesta.

- Aika työskentelee tässä päätöksentekoa ja puolustustarpeiden täyttämistä vastaan. Jos rahoituspäätökset jäävät kovin myöhäiseen ajankohtaan, voimistuu puolustuskyvyn rapautumiskehitys. Rapautuminen on joka tapauksessa väistämätöntä, jos puo-

lustusbudjetit jäävät vuoden 2015 tasolle, toteaa komentaja kannanotossaan.

Sotilaseläkejärjestelmä on välttämätön

Ajankohtaisen eläkeiän nostamista vaativan keskustelun vallitessa myönteisenä voidaan pitää selonteon sotilaseläkejärjestelmää tukevaa kirjausta.

- Puolustusratkaisu edellyttää, että sodan ajan joukoilla on riittävästi kenttäkelpoisia ammattisotilaita sodan ajan johtajiksi sekä teknisesti pitkälle kehittyneiden ase- ja johtamisjärjestelmien käytön johtajiksi ja kunnossapidon osaajiksi. Sotilaseläkejärjestelmän toimivuus varmistetaan siten, että henkilöstöä siirtyä reserviin johtajareservin tuottamisen kannalta oikea-aikaisesti palvelusajan keston tukiessa reservin tuottamista.

Jo pelkästään se, että sotilaseläkejärjestelmän peruste ilmaistaan näinkin selkeästi, on omiaan hillitsemään ylilyöntejä eläkekeskustelussa. Nyt on vain toivottava, etteivät päättäjät lipeä tästä tavoitteesta.

Selonteossa korostetaan kansainvälisissä tehtävissä toimimisen tärkeyttä sekä kansallisen suorituskyvyn että henkilöstön am-

mattitaidon kehittämisen ja urakehityksen kannalta. Kertausharjoitusten määrä luvataan palauttaa Puolustusvoimauudistuksen tavoitteiden mukaisesti suorituskykyvaatimusten tasolle. Vuodesta 2015 alkaen on tavoitteena kouluttaa vuosittain noin 18 000 reserviläistä.

Nato tärkeä yhteistoimintakumppani

Suomen mahdolliseen Nato-jäsenyyteen liittyvä selontekokannanotto noudattaa aikaisempaa sanamuotoa. Yhteistyötä sotilasliiton kanssa harjoitetaan ja mahdollisuutta hakea jäsenyyttä ylläpidetään, mutta nykyinen hallitus ei hakemista valmistele.

Muutoin Suomen Nato-suhdetta voidaan kuvailla entisen tytön esimerkillä – sillä, jonka mukaan hänen kerrottiin olevan vähän raskaana. Sotilasliittoon tarraudutaan selonteossa monin kirjauksin: ”Laaja-alaista yhteistyötä Naton kanssa kehitetään.” ”Suomi osallistuu aktiivisesti Naton kumppanuuspolitiikan kehittämiseen.” ”Suomi käyttää jatkossakin Naton tarjoamia työkaluja kattavasti puolustusvoimien suorituskykyjen kehittämiseen.” ”Sotilaallisen yhteistoimintakyvyn kehittäminen parantaa teknisiä valmiuksia ottaa kansainvälistä apua vastaan kriisitilanteissa.”

Selonteko liputtaa aktiivisen turvallisuus- ja puolustusyhteistyön puolesta muidenkin kun Naton kanssa. Yhteistyötä harjoitetaan etenkin Pohjoismaiden, Euroopan unionin sekä Yhdysvaltojen ja Pohjois-Euroopan maiden kesken.

Selonteko on laadittu hallitusohjelman edellyttämällä tavalla laaja-alaiseen turvallisuuskäsitteeseen perustuvana. Sotilaallisen uhkakuvan lisäksi laaja turvallisuuskäsitys kattaa useat erilaiset ilmiöt ja haasteet, kuten ilmastonmuutoksen, energian ja vesivarojen niukkuuden, väestönkasvun ja väestöliikkeet, terrorismin, tartuntataudit, järjestäytyneen rikollisuuden ja sen ilmene-mismuodot, kuten huume- ja ihmiskaupan, tietoturvahyökkäykset ja yhteiskunnan haavoittuvuuden lisääntymisen.

Selontekoa käsitellään kevään aikana eduskunnassa ja jyrkeviä mielipiteitä tullaan sen yhteydessä kuulemaan. Poliittisia sitoumuksia määrärahojen saannista tuskin käsitteystä heltiää, vaikka puolustusvoimain komentaja eduskunnan suuntaan toiveita heittääkin.

- Selontekoa nyt arvioitaessa on tärkeää, että edessä on vielä keskustelu eduskunnassa ja että aikanaan saadaan eduskunnan kanta asiaan. Puolustusvoimien kannalta se on keskeistä, tähdentää kenraali Puheloinen kannanotossaan.

Selonteko eduskunnan käsittelyssä

Teksti: Antti Kymäläinen

Eduskunta aloitti joulukuussa julkaisun turvallisuus- ja puolustuspolitiikan selontekokäsittelyn lähetekeskustelulla heti kevätistuntokauden käynnistyttyä.

Oppositio puolueet moittivat hallitusta kovin sanoin selonteosta puuttumaan jääneestä puolustusmäärärahalinjauksesta. Pääministeri Jyrki Katainen puolusteli asiaa sillä, ettei hallitus voi päättää seuraavan vaalikauden rahoista. Puolustusvaliokunnan perussuomalainen puheenjohtaja Jussi Niinistö piti rimaloituksena sitä, ettei hallitus ei kyennyt muodostamaan yhteistä kantaa määrärahojen tasoon vuoden 2015 jälkeen.

- Perussuomalaiset kannattavat puolustusmäärärahojen korottamista vähintäänkin puolustushallinnon edellyttämällä tavalla Suomen puolustuksen tulevaisuuden turvaamiseksi, sillä turvallisuuden takaaminen on valtion tärkein tehtävä, paalutti Niinistö puheenvuorossaan.

Vaikka selontekoa Nato-jäsenyyttä koskeva kannanotto on kirjoitettu selkeästi – yhteis-

työtä harjoitetaan, mutta nykyisen hallituksen aikana jäsenyyttä ei haeta – esiintyi hallituspuolueiden välilläkin näkemuseroja asian suhteen. Kokoomuksen suunnalta kuultiin jäsenyyttä puoltavia puheenvuoroja, kun taas vasemmistoliiton taholta liittoutumista pidettiin suorastaan vaarallisena. Sen sijaan pohjoismaiselle puolustusyhteistyölle näytettiin laajasti vihreää valoa.

- Meille läheisin ja luontevin yhteistyömahdollisuus tarjoutuu pohjoismaisesta yhteistyöstä. Niin materiaalihankinnoissa, materiaalin yhteisomistuksessa ja -käytössä kuin ilmatilan tai merialueen valvonnassa yhteistyötä voidaan lisätä, visioi vihreiden Pekka Haavisto.

Epäileväisin oli perussuomalaisen Niinistön, erityisesti Ruotsin ja Suomen puolustusyhteistyön osalta.

- Puolustus sopimuksesta puhuminen ei ole realistista. Sellaisia säästöjäkään, jotka avittaisivat Puolustusvoimiamme sen nykyisessä taloudellisessa ahdingossa, ei ole näköpiirissä saavuttaa puolustusyhteistyön kautta.

Päilystolehden aineistopäivät

Päilystolehti ilmestyy tänä vuonna 6 kertaa. Lehden koostamisen kannalta on tärkeää, että aineisto toimitetaan ajallaan sähköpostilla toimitussihteerille. Lehtien aineistopäivät ovat 2. huhtikuuta, 10. toukokuuta, 6. syyskuuta, 4. lokakuuta ja 15. marraskuuta.

Yhden lehden aineiston käsittelyyn, artikkelien muokkaamiseen, oikolukuun ja taiton

työstämiseen menee noin viikko aikaa. Kirjapaino Painorauman ja Itellan kanssa on sovittu tarkat painatus- ja postituspäivät. Pienenä yksityiskohtana mainittakoon, että tämän lehden toimittamisen tiimoilta toimitussihteerin sähköpostiin on tullut 126 viestiä. Kiitos niistä jokaisesta, viestien sisältö näkyy tavalla tai toisella tässä lehdessä - hyviä lukuhetkiä Päilystolehden parissa.

SA KAUPPA

SA-KAUPAT AVOINNA: TI-PE 10-17, LA 10-14

MYYTÄVÄNÄ PUOLUSTUSVOIMIEN KÄYTTÖÄ POISTAMAA JA HYLKÄÄMÄÄ MATERIAALIA	HÄMEENLINNA Harvialantie 2 13210 Hämeenlinna puh. 040 315 7777	JYVÄSKYLÄ Sorastajantie 1 A 40320 Jyväskylä puh. 040 315 7666	OULU Alasentie 3-7 B 11 90400 Oulu puh. 040 315 7888
--	--	---	--

www.sa-kauppa.fi

Toimitusjohtaja Aarne Nieminen:

Millogin henkilöstöllä ei ole syytä huoleen

Teksti ja kuva: Antti Kymäläinen

Tekemisen sarkaa vielä riittää, mutta onhan tässä saatu jo tulosta aikaankin. Vuosityösuunnitelman seurannassa ja sen toteuttamisessa on menty eteenpäin, kunnossapitovelkaa on saatu vähennettyä ja varaosavarastot on saatu parempaan hallintaan, myös varaosatoimituksista on saatu kiitosta asiakkailta, listaa Millog Oy:n toimitusjohtaja Aarne Nieminen tyytyväisenä yhtiönsä ensimmäisten vuosien kehitysaskelista.

Puolustusvoimien strategisen kumppanin Millog Oy:n toiminta käynnistyi vuoden 2009 alusta, jolloin maavoimien materiaalin varikkotason kunnossapito siirrettiin liikkeenluovutuksen omaisella siirrolla yhtiön hoidettavaksi. Hankkeen suunnitteluvaiheessa varikkojen henkilöstö suhtautui varauksellisesti toiminnan siirtämiseen uuteen yhtiöön.

Nurja suhtautumien ei Niemisen mukaan kuitenkaan näkynyt toiminnan käynnistymisessä.

- Saimme hyvän lähdön, ja henkilöstö tarttui innokkaasti työhön.

Aivan kitkattomasti kunnossapidon toteu-

Millog haluaa laajentaa kumppanuutta ja selkeyttää vastuita käyttöhuollon ja kunnossapidon välillä. Toimitusjohtaja Aarne Niemisen mielestä järjestely tehostaisi toimintaa ja tuottaisi säästöjä puolustusvoimille.

tus ei kuitenkaan ole edennyt, ja monenlaisia haasteita on tullut vastaan. Nieminen tunnistaa myös kehityskohteita toiminnassa. Puolustusvoimien ja yhtiön yhteistyössä tarvitaan edelleen hiomista aina teknisestä dokumentaatiosta elinjakson hallintaan liittyviin kysymyksiin. Byrokraatiakin pitäisi karsia, sillä liian tarkka ohjaus kangistaa järjestelmää.

- Olen käyttänyt sanontaa, että laskemme tarkasti väärin – etsimme pennejä ja hukkaamme miestyövuosia. Pitäisi päästä liiketaloudelliseen ajatteluun siitä, mihin kannattaa voimavaroja uhrata. Henkiset voimavarat ovat rajalliset ja lisäksi ne tällä ikärakenteella kapenevat koko ajan, tähdentää Nieminen.

Haasteita ovat tuoneet myös tietojärjestelmät. Puolustusvoimien siirtyessä DEFSAP -toiminnallisuuteen Millog ei enää voinut jatkaa toimintaansa puolustusvoimien SAP:ssa. Tämän vuoksi yhtiö on investoinut omaan MSAP-järjestelmään, joka mahdollistaa toiminnanohjauksen edelleen kehittämisen. Yhtiöllä on myös puolustus-

voimien PVAH:ta vastaava ”MAHVI” –asianhallintajärjestelmä – ja näiden järjestelmien välillä kirjaamot jo siirtävät asiakirjoja. Järjestelmät mahdollistaisivat myös luottamuksellisten sähköpostien turvallisen vaihtamisen osapuolten välillä, mutta lupaa tähän yhteydenpidon helpottamiseen ei ole saatu.

Liikevaihto kasvanut

Haasteista huolimatta Millog on tehnyt positiivista tulosta ja sen liikevaihto on kehittynyt hyvin. Vuonna 2009 liikevaihto oli noin 76 miljoonaa ja vuonna 2012 jo 120 miljoonaa euroa. Kasvu on tullut puolustusvoimien tilaamista lisätöistä, varusteluista ja materiaalitoimituksista. Esimerkiksi uusia optroniikkatuotteita on toimitettu vuosittain noin 10 miljoonan euron arvosta. Puolustusvoimien ulkopuolisille asiakkaille tuetuilla palveluilla on toistaiseksi ollut vain vähäinen rooli.

Kumppanuussopimuksessa yhtiön liikevoitolle on määrätty seitsemän prosentin katto. Jos tämä ylitetään, osa voitosta palautetaan puolustusvoimille. Ensimmäisen kolmen vuoden tarkastelujakson perusteella näin myös tapahtui. Positiivinen tulos on mahdollistanut palkkioiden maksun myös työntekijöille.

- Olemme maksaneet henkilöstölle tulos-palkkioita vuosittain, tänäkin vuonna maksettaneen noin puolenkuun palkkaa vastaava summa, kertoo Nieminen.

Palautetta kerätään

Henkilöstön luottamus Millogin toimintaan on kasvanut, ja yhtiö koetaan hyvänä ja kehittyvänä työpaikkana. Oman väen näkemyksiä kartoitetaan henkilöstökyselyin. Asiakastytyväisyyskyselyissä ei ole Niemisen mukaan tullut esille mitään järjestyviä asioita. Yhtiöön luotetaan ja sitä pidetään joustavana kumppanina. Parannettavaa on nähty asiakkaiden informoinnissa - etenkin silloin, jos sovitusta toimitusajoista joudutaan poikkeamaan.

- Varsinaisia reklamaatioita on ollut vähän, kun niiden määrä suhteutetaan toimintavoiluihin.

Reklamaatiosta Millogille saattaa seurata sanktio. Ne pisteytetään yhdessä puolustusvoimien kanssa, ja puutteista tai virheistä yhtiölle voi rapsahda enimmillään 300 000 euron sakko. Järeän reklamoinnin rinnalle yhtiö kehittää parhaillaan pienempiin puutteisiin soveltuvaa kevyempää kehitys-ideoiden ja ongelmien raportointikanavaa.

Harkittua rekrytointia

Uutta henkilöstöä Millog on rekrytoinut mallillisesti. Toiminta käynnistyi 643 työntekijän voimin, ja viime vuoden loppuun määrä

oli kasvanut 18:lla. Tilapäisempiin tarpeisiin on käytetty vuokratyövoimaa. Ammatihenkilöstön määrä on pysynyt ennallaan, uudet vakanssit ovat tulleet asiantuntijatehtäviin ja hallintoon.

Sopimuksen mukaisesti puolustusvoimista siirtyneeltä henkilöstöltä poistuu vuonna 2014 oikeus valtion pitkään lomaan. Tämä tuo Millogille noin 20 henkilötyövuotta vastaavan työvoimalisän.

Kumppanuussopimuksen suoja-ajan päättymisestä huolimatta työntekijöillä ei ole syytä huoleen.

- Henkilöstön vähentämistarpeita ei ole näköpiirissä, rauhoittelee Nieminen.

Nykyisten toimipaikkojenkaan osalta ei ole vähentämistarvetta. Sen sijaan toimitiloissa on pyrkimys maanpinnalle. Ilveskallion luolatiloista on tarkoitus siirtyä Parolaan korjaamon yhteyteen kesällä 2014. Samoin Riihimäellä suunnitellaan luolastosta luopumista.

Laajentamisesta esitys vappuun mennessä

Kunnossapidon kumppanuuden laajentamisselvitystä viimeistellään parhaillaan. Pääesikunta esittää materiaalin kunnossapidon järjestämisen vaihtoehtojen vertailut puolustusministeriölle toukokuun alkuun mennessä. Oman toiminnan kehittämisen rinnalla selvitetään varuskuntakorjaamojen siirtämistä Millogin johtoon.

Yhtiön tahtotila asiassa on selvä. Se haluaa laajentaa kumppanuutta ja selkeyttää vastuita käyttöhuollon ja kunnossapidon välillä. Niemisen mielestä järjestely tehostaisi toimintaa ja tuottaisi säästöjä puolustusvoimille.

Millogille kumppanuuden laajentaminen on sopimusasia. Kynnykseksi voi kuitenkin nousta se, että joukoille jätettävän käyttöhuollon ja kumppanille siirtyvän kunnossapidon määrittämisessä varuskuntakorjaamojen henkilöstö jää niin pieneksi, ettei siitä ole edellytyksiä kehittää toimivaa verkostoa.

Mikäli kumppanuuden laajentamiseen päädytään, Nieminen uskoo, että toiminnan tehostumistavoite saavutetaan henkilöstön luonnollisen eläkepoistuman kautta.

Millogin omistusjärjestelyjä on puitu julkisuudessaakin, mutta suuria muutoksia sen osalta ei ole tapahtunut. Sisu-Auto myi osuutensa Insta-Group Oy:lle, ja yhtiön omistajia ovat nyt Patria Oyj (55 %), Insta-Group Oy (34 %), Raskone Oy (8 %) ja Oricopa Oy (3 %). Vuoden 2011 lopulla Oricopa Oy siirtyi osakejärjestelyin Millogin tytäryhtiöksi.

Panssariupseeri siirtyi osastopäälliköksi

Teksti ja kuva: Antti Kymäläinen

Panssariupseerina Ajoneuvovarikolla työskennellyt **Jukka Pesonen** teki henkilökohtaisen ratkaisun ja riisui opistoupseerin univormun Millogin toiminnan käynnistyessä vuoden 2009 alussa. Hän siirtyi suoraan yhtiön palvelukseen, eikä käyttänyt mahdollisuutta jatkaa määräaikaista sotilasvirassa Millogilla, koska paluutehtävästä puolustusvoimiin ei tuolloin ollut selvyyttä.

- Neuvotteluissa Millogin kanssa tarjoutui mahdollisuus työskennellä osastopäällikön tehtävässä panssarikaluston kunnossapidossa. Tartuin tähän tarjoukseen, eikä päätöstä ole tarvinnut katua, vakuuttaa Pesonen.

Yhtiö on osoittautunut hyväksi työnantajaksi. Pesonen pitää nykyisestä työstään ja haluaa jatkaa sen parissa tulevaisuudessakin.

Pahaa sanottavaa Pesosella ei ole entisistä Panssariprikaatissa ja Panssarivarikossa. Ja olihan Puolustusvoimissa omat palvelussuhdeporkkanat - alhaisempi eläkeikä, pitemmät lomat ja urheilumahdollisuudet työajalla. Millog tukee liikumista vapaa-ajalla.

Reilun neljän Millog-työvuoden jälkeen Pesonen pystyy arvioimaan Puolustusvoimien ja yhtiön toimintatapojen eroja. Vaatimustaso ja vastuu tuloksista on yhtiössä asetettu korkealle.

- Kustannustehokkuus on noussut ison harppauksen. Millogin organisaatio on suoraviivaisempi, tavoitteiden asettaminen on selkeämpää ja perusteltujen kehittämisehdotusten toteuttaminen helpompaa, vertailee Pesonen armeijan ja kumppanin kulttuureja.

Pesonen luottaa siihen, että Millog pystyy vastaamaan myös tuleviin uusiin haasteisiin.

- Hyvä ja läheinen yhteistyö Puolustusvoimien kanssa on onnistuneen toiminnan edellytys. Panssarihenki ja tekemisen meininki jatkuu täällä Millogissakin, viestittää pesunkestävä panssarimies.

Heikki Korpelasta järjestelmäasiantuntija

Hyvissä ajoin viime vuoden puolella Siikakankaalla varastopäällikkönä työskennellyt kapteeni **Heikki Korpela** lähestyi kirjeitse Maavoimien komentajaa ja kertoi halustaan siirtyä reserviin 1.1.2013 alkaen. Työntekoa hän – viisikymppinen vetreä mies – ei kuitenkaan halunnut vielä kokonaan lopettaa.

Jo ennen kuin Korpela oli ehtinyt luovuttaa varusteensa, hänelle tarjottiin mahdollisuutta jatkaa järjestelmäasiantuntijana Millogin Siikakankaan toimipisteessä, samoilla jalansijoilla, missä hän sotaväkeäkin viimeiset vuodet palveli. Ja tarjottu tehtäväkin oli tuttu.

- Tein jo virassa ollessani muiden tehtävieni ohella varastoidun ja kierrätettävän panssarikaluston asetarkastukset, sillä Siikakankaalla vain minulla oli tarvittavat oikeudet. Kun Millog tarvitsi tälle työlle jatkajaa, minä tartuin tarjoukseen, kertoo Korpela pestautumisestaan kumppanin palvelukseen.

Korpelan työsopimus on hänen toiveensa mukaisesti osa-aikainen siten, että hän työskentelee pääsääntöisesti kolmena päivänä viikossa.

Kustannustehokkuus on noussut ison harppauksen. Millogin organisaatio on suoraviivaisempi, tavoitteiden asettaminen on selkeämpää ja perusteltujen kehittämisehdotusten toteuttaminen helpompaa, vertailee Jukka Pesonen armeijan ja kumppanin kulttuureja.

Millogin ja Siikakankaan varaston henkilötöt työskentelevät saman aidan sisäpuolella ja osin samoissa tiloissakin. Tämän vuoksi Korpela on saanut seurata yhtiön toimintaa sen alkumetreiltä saakka. Kumppanuuteen siirtyminen Siikakankaalla ei lopulta ollut kovinkaan järjestyttävä juttu.

- Millogille siirtyi varasto-osaston silloinen kunnossapitojoaksen henkilöstö, jolla työt säilyivät lähes ennallaan – vain haalarit ja palkanmaksaja vaihtuivat.

Läheltä toimintaa seuranneen Korpelan mielestä Millog on rehti työnantaja. Tosin se on myös melkoisen vaativa ja tarkka kaikkien normien ja määräysten noudattamisen suhteen. Itse työssä ei suuria eroja puolustusvoimiin verrattuna ole.

- Eikä byrokratia Millogilla ole yhtään sen vähäisempää, melkein päinvastoin. Ja työnjohdolle on puolustusvoimien käytäntöön nähden tullut enemmän hallinnollisia tehtäviä, vertailee Korpela paperitöiden määrää.

Sisäinen tiedonkulku on Millogissa Korpelan mukaan ollut paremmalla tolalla kuin puolustusvoimissa. Pitkin vuotta on järjestetty niin työpistekohtaisia kuin koko henkilöstöllekin suunnattuja tilaisuuksia.

- Millogissa rivasentajallakin on uralla eteenmismahdollisuuksia, ja yhtiön sisällä on helpompaa vaihtaa työtehtävää ja toimipistettäkin.

Työpaikkojen pysyvyydessä ei Korpelan mukaan tänä päivänä ole eroja eri työnantajien välillä - varma valtion leipä on historiaa.

Tietysti puolustusvoimissa on edelleen omia hyviä palvelusuhde-etuja, pitkät lommat, laajemmat liukummat työajoissa ja viikkoliikuntamahdollisuus. Siikakankaalla puolustusvoimien Terveystalosta ostama työterveyshuolto on toiminut erinomaisesti, kun taas Millogin työterveyspalvelun tuottajan toimiin ei ole oltu kaikilta osin tyytyväisiä.

Korpela uskoo, että uusi työ Millogilla tulee olemaan antoisaa. Työskentely vanhojen monivuotisten työkavereiden seurassa on tuttua ja turvallista. Osa-aikainenkin työ pitää elämän joutenoloa paremmin raiteillaan.

Millogissa aukesi toinen ura

Kun Lievestuoreen varikolla palvelut kapteeni **Pertti Saarenketo** siirtyi Millogin palvelukseen opistouseerin virassaan vuoden 2009 alussa, pestin piti olla määraaikainen. Kun yhtiö haki varikosta muodostettuun toimipisteeseensä materiaali-päällikköä, Saarenketo päätti hakea jatkoa työuralleen tutuista ympyröistä. Ratkaisua helpotti jo näköpiirissä siintävä siirtymismahdollisuus reserviin. Kun osaaminen ja

tarve kohtasivat, tuli Saarenketo valituksi tehtävään. Syksyllä 2009 hän vaihtoi Puolustusvoimien virasta sujuvasti Millogin toimihenkilön vakanssille ja jatkoi entisessä tehtävässään.

Työhönsä ja työnantajaansa Saarenketo on ollut tyytyväinen.

- Millog on kehityshakuinen ja varma työnantaja. Täällä porukalla on eteenpäin pyrkimisen halu ja hyvä työmotivaatio.

Yhtiön etuina hän pitää joustavuutta ja riipeää päätöksentekokykyä. Esimerkkinä Saarenketo mainitsee Lievestuoreen ja Riihimäen uudet toimitilat, jotka saatiin käyttöön todella nopeasti. Myös työtapoja pystytään joustavasti muuttamaan. Ja jos tarve vaatii, tilapäistä vuokratyövoimaa saadaan käyttöön. Henkilöstön palkitsemistakin on kehitetty.

Tulevia muutoksia, kuten Puolustusvoimien logistiikkalaitoksen perustamista Saarenketo odottaa mielenkiinnolla. Kumppanuuden toimivuus on jatkossakin molempien osapuolien harteilla.

- Lopputulokseen vaikuttaa sekä Puolustusvoimien että Millogin toiminta. Puolustusvoimien pitää pyrkiä kehittymään vaativana asiakkaana ja Millogin vaatimuksiin hyvin vastaavana palvelujen tuottajana, tiivistää Pertti Saarenketo yhteisen tulevaisuuden haasteen.

Puolustusvoimien strateginen kumppani Millog Oy vastaa maavoimien ajoneuvo- ja panssarikaluston, ase- ja elektroniikkajärjestelmien ja -laitteiden asennuksista, modifikaatioista ja kunnossapidosta sekä osallistuu maavoimien materiaalihankkeisiin.

Millog

www.millog.fi

Millog Oy
Hatanpään valtatie 30
33100 TAMPERE
Puh. 020 469 7000

Kainuun prikaatissa arvostetaan kilpailu- ja valmennustoimintaa

Teksti: Matti Vihurila Kuva: Satu Hujanen

Kainuun prikaatissa liikuntakasvatustupseerina palveleva yliluutnantti **Kari Mäkinen** on valittu Vuoden 2012 sotilasvalmentajaksi. Palkitsemisen perusteluissa todetaan hänen valmentamiensa varusmiesten voittaneen rk-ammunnan ja kivääriammunnan Parolan Kilpi –kilpailun neljä kertaa peräkkäin vuosina 2009 – 2012. Kainuun prikaati on Mäkinen johdolla voittanut myös neljästi peräkkäin ammunnan yleismestaruuden.

- Olin varsin yllättynyt valinnastani, koska luulin, että valmennettavilta vaaditaan myös kansainvälistä menestystä. Nyt valinta kohdistui kuitenkin joukko-osastovalmennuksessa tehtyyn työhön. Olihan tämä hieno tunnustus pitkäaikaiselle työlle ammunnan parissa, Kari Mäkinen toteaa.

Hänen valmentajanuransa käynnistyi lähes sattumalta, kun vuosituhannen vaihteessa etsittiin halukasta henkilöä prikaatin ampumavalmentajaksi. Mäkinen päätti yrittää, ja hänen esimiehensä, kapteeni Juha Toivo

asetti tavoitteeksi haasteellisen Parolan Kilven voittamisen.

- Edellinen voitto oli vuodelta 1969. Ryhdyimme luutnantti Jari Valtasen kanssa töihin, ja monesti jouduimme tulemaan kisoista kotiin ”häntä koipien välissä”. Viimein vuonna 2009 pitkäjänteinen työ kantoi hedelmää ja Parolan Kilpi voitettiin Kajaaniin. Kainuun prikaatin ampumavalmennuksessa on vuosittain noin 30 varusmiestä, joiden alkutaso vaihtelee vasta-alkajasta SM-tason kilpailijaan. Mäkinen työskentelee valmennettaviensa kanssa työajan puitteissa eikä työaikaongelmaa ole. Hän antaa tunnustusta oman joukko-osastonsa johdolle sekä joukko- ja perusyksiköille, jotka ovat suhtautuneet valmennustoimintaan erinomaisesti.

Lajiesittelyjä harrastajamäärän kasvattamiseksi

Yliluutnantti Kari Mäkinen mielestä puolustusvoimien valmennusjärjestelmä on kunnossa ja valmentajat ammattitaitoisia. Hän ei näe esteitä sille, että suomalainen pys-

tyisi nousemaan maailman huipulle ampumaurheilussa. Tason nostoon hänellä on oma reseptinsä.

- Paikallisissa ampumaseuroissa tulisi järjestää lajiesittelyjä, jotta tietoisuus harrastus- ja kilpailumahdollisuuksista leviäisi. Haasteellisinta varmaankin on löytää vapaaehtoistyötä tekeviä valmentajia, joiden ansiosta seuratoiminta tuottaisi nuoria lupavia urheilijoita. Myös ampumaratojen eteen tulisi tehdä pikaisesti parannuksia, sillä esim. Kajaanista lähimmälle sisärutu-tiaseradalle on matkaa yli 100 km.

Puolustusvoimauudistuksen myötä Urheilukoulun hiihtolajit siirtyvät Kajaaniin. Mäkinen toivoo, että resurssit olisivat jatkossa riittävät uuden toiminnan käynnistämiseksi ja tehostamiseksi.

- Nyt on erittäin hyvä tilaisuus aloittaa puhtaalta pöydältä ja sovittaa palvelus ja valmennus toisiinsa maksimaalisesti. Näistä urheilijoista pitäisi tulla seuraavia suomalaisia olympiavoittajia ja maailmanmestareita omassa lajissaan.

Sotilasvalmentajina toimivien osalta yliluutnantti Kari Mäkinen toivoo, että valmennustyötä tekevillä olisi kaikissa joukko-osastoissa mahdollisuus riittävästi keskittyä työhönsä. Valmennustyön arvostaminen ei sekään olisi pahitteeksi.

FAKTA

Vuoden sotilasvalmentaja, yliluutnantti Kari Mäkinen, 47 v

- Peruskurssi 46/jalkaväkilinja, Po II kurssi 14/tiedustelu- ja liikuntalinja, LtnK 25/jalkaväkilinja
- Kainuun prikaatin liikuntakasvatustupseeri
- Kotoisin Sonkajärveltä, asuu nykyisin Kajaanissa
- Perheeseen kuuluvat Sinikka-vaimo, Jimi-poika ja Cera-koira
- Tyytyväinen Päälystöliiton tapaan hoitaa opistoupseerien asioita: ”Katetta riittää.”
- Lukee Päälystölehden tarkasti läpi, parasta ajankohtaiset asiat ja henkilöjutut eri varuskunnista.

Hiljaa hyvä tulee

Teksti: Matti Vihurila Kuva: Ari Kurpan arkistot

"Kurppa poikkesi monesta kollegastaan siinä, että siinä missä muut tuli kuulluksi, hän tuli kuunnelluksi."

"Ari ei oikein koskaan korottanut ääntään. Volyymi on aina sama."

"Kurpan asiallinen, rauhallinen, kiihkoton, mutta silti innostunut suhtautuminen asioihin on esimerkillistä. Harjoituksissa, vaikka vain valvojana toimiessaan, hän ei katoa toimistoon tai sotilaskotiin, vaan on aina maastossa mukana rinkan, makuupussin ja keittimen kanssa."

Näin varusmiehet ja reserviläiset luonnehtivat Suomen sotilas-lehden Vuoden 2012 sotilaaksi valitsemaa kapteeniluutnantti **Ari Kurppaa**. Kahdenkeskinen haastattelutuokio vahvistaa käsitystä harkitsevasta ja rauhallisesta merivoimien "vihreän linjan" jalkaväkikouluttajasta, joka tunnetaan etenkin rannikkotaistelun ja tiedustelun erikoisosaajana. Nykyiseen tehtäväänsä Merivoimien erikoistoimintaosaston varapäällikkönä Ari Kurppa aloitti loppuvuodesta 2009. Tätä ennen hän on palvellut mm. Rannikkojää-

kärikoulussa, taisteluskeltajakursseilla ja ollut aloittamassa Merivoimien omien meritiedustelujoukkojen koulutusta.

- Merivoimien erikoistoimintaosasto on palikatusta henkilöstöstä koostuva korkean valmiuden ammattilaisyksikkö. Opistoupseereita tässä joukossa palvelee puolen kymmentä. Yhdessä uttilaisten kanssa muodostamme Utin Jääkäriyrykmentin johtaman erikoisoperaatio-osaston. Toteutamme puolustusvoimien kaikkia kolmea päätehtävää, mutta kansainvälisten kriisinhallintatehtävien osuus korostuu toiminnassamme. Sotilaitamme on palvellut kriisinhallintatehtävissä mm. Afganistanissa, Atalanta-operaatioissa, Kosovossa ja Tshadissa, Kurppa kertoo.

Joukko on ilmoitettu myös Naton nopean toiminnan joukkojen, NRF:n (NATO Response Force) täydennysjoukkopooliin, ja se on koko kuluvan vuoden päivitysvuorossa osana NRF 113:a. Joukon lähtövalmius on 60 vrk.

Hätiköity sukupolvenvaihdos näky kentällä

Kapteeniluutnantti Ari Kurppa allekirjoittaa huolen kokeneiden opistoupseerien poistumasta kouluttajatehtävistä. Hänen mielestään sukupolvenvaihdos on tapahtunut turhan kiireellisesti.

- Aliupseerit ovat joutumassa liian nopeasti opistoupseereilta vapautuviin vaativiin

tehtäviin. Yhdessä vaiheessa täällä Upin niemessä perusyksiköiden opistoupseerit "muroitiin" muihin tehtäviin. Siitä seurasi mm. se, että eräessä yksikössä ei ollutkaan enää riittävästi taisteluammuntojen johtajaoikeudet omaavia kouluttajia vetämään ampumaleirien taisteluammuntoja. Yhden joukkoyksikön lakkauttamisen myötä tilanne on sittemmin normalisoitunut.

Lähes koko uransa kenttäkouluttajana toiminut Kurppa harmittelee kouluttajatehtävien heikkoa statusta ja palkkausta.

- Kouluttajatehtäviä pidetään valitettavasti aliarvostettuina aloitustehtävinä, mikä näkyy myös palkkauksessa.

FAKTA

Kapteeniluutnantti

Ari Kurppa, 50 v

- Merivoimien erikoistoimintaosaston varapäällikkö.
- Aloitti sotilasuransa kouluttajana Rannikkojääkäripataljoonassa v. 1983.
- Peruskurssi 44/jalkaväkilinja.
- Sukeltajakurssi v. 1990.
- Pitkä ura jalkaväkikouluttajana merimien "vihreällä linjalla".
- Perheeseen kuuluu avovaimo, 17-vuotias tytär ja 19-vuotias poika.
- Harrastaa kuntourheilua ja kiipeilyä eri muodoissa, toistaiseksi korkein valloitettu vuori Mont Blanck (4 810 m) v. 2007.
- Tunnetaan kouluttajana, joka ei koskaan huuda eikä hermostu

”Sotilasmusiikki kuuluu koko kansalle!”

Kapteeni Hannu Simoisen sotilasuran suurin harppaus

Teksti ja kuvat: Matti Vihurila

Puolustusvoimat vuokrasi edustussoittokunnalleen Kaartin soittokunnalle harjoitus- ja toimistotilat Finlandia-talosta. Soittokunta sekä sen yhteydessä toimivat puolustusvoimien keskusnuotisto ja soitinkorjaamo siirtyivät uusiin tiloihinsa tammikuun alussa. Siirtymisen syynä on luopuminen aiemmasta Taivallahden kiinteistöstä puolustusvoimien suunnitelmien mukaisesti. Kaartin soittokunta myös konsertoi Finlandia-talossa muutamia kertoja vuoden aikana.

- Taivallahden kiinteistöstä oli jo korkea aika lähteä. Katto vuosi paikka paikoin, ja joitakin huoneita oli jo eristetty pois käytöstä homeen vuoksi, kertoo apulaiskapellimestari, ylikuuluttanut **Jouko Auramo**.

Hänen mukaansa uusissa tiloissa tullaan toimeen, mutta tarpeisiin nähden ne eivät ole riittävät. Koko soittokunta mahtuu harjoittelemaan käytössä olevassa harjoitus-salissa, mutta erillisiä yksittäisharjoitustiloja on vain kaksi.

- Yksityisharjoituksia joudutaan pitämään myös pukuhuoneissa, joita on kahdeksan. Pukuhuoneissa harjoittelu on mahdollista vain silloin, kun viereisessä Finlandia-salissa ei ole tapahtumaa. Tältä osin on menty takapakkia aiempaan verrattuna. Toimistotilat ovat hajallaan eri kerroksissa, mikä vaikeuttaa jory-tiimin työskentelyä ja lisää ennakkosuunnittelua, Auramo sanoo.

Logistiikan kannalta uudet toimitilat ja niiden sijainti ovat erinomaiset, sillä valtaosa soittokunnan esiintymisistä on Helsingin keskustassa. Positiivista on myös se, että kiinteistön kunnossapito toimii hyvin.

OTV-mittari ei arvosta soittajien osaamista

Kaartin soittokunnassa palvelee tällä hetkellä 45 henkilöä, joista opistoupseereita on 13. Puolustusvoimauudistuksen myötä lakkautettavista soittokunnista on tulossa neljä soittajupseeria lisää. Opistoupseereista neljä toimii apulaiskapellimestareina,

yksi konserttimestarina, kaksi äänenjohtajina, yksi puolustusvoimien rumpukouluttajana ja yksi soittokunnan vääpelinä. Kaksi opistoupseeria toimii oman työnsä ohella aliupseerien mentoreina.

Kapteeni **Hannu Simoiselle** siirtyminen uusiin tiloihin merkitsi tähänastisen sotilasuran suurinta harppausta, noin kahta kilometriä.

- Menin Taivallahden kasarmeille soitto-opilaaksi v. 1980. Myöhemmin työskentelin soitto-oppilasaikaisen majoitustupani viereisessä sijainneessa toimistossa, joten kyllä tämä siirtymien Finlandia-taloon on katsottava uralla etenemiseksi, Simoinen veistelee.

Puhe muuttuu vakavammaksi, kun siirtyään keskustelemaan soittajupseerien palkkauksesta. Apulaiskapellimestareista kaksi on luokiteltu OTV 7 –luokkaan ja toiset kaksi 6 B:aan. Pääosa soittajista ”nauttii” OTV 5 –luokan palkkausta.

- Käsittääkseni valtaosa koko Puolustusvoi-

mien OTV 5 –luokan tehtävissä palvelevista opistoupseereista on juuri soittajia, Simoinen sanoo.

OTV-mittari arvostaa henkilöstöjohtamista ja taloudellista vastuuta, mitkä eivät korostu yksittäisten soittajien vaativissa tehtävissä. Kaartin soittokunnan uudessa organisaatiossa tulee olemaan kaksi solistin tehtävää, jotka nekin on toistaiseksi luokiteltu OTV 5:een, samoin kuin äänenjohtajan tehtävät.

- Kannattaako soittajapuseerin ottaa sisällöllisesti vaativampaa solistin tai äänenjohtajan tehtävää, kun vaarana on se, että henkilöosa voikin olla aiempaa pienempi. Tällöin häviää palkassa soittajan tehtävässä toimivalle, soittajapuseerien varaluottamusmiehenä ja Kaartin soittokunnan luottamusmiehenä toimiva Jouko Auramo toteaa.

Yleisö entistä vaativampaa

Kapteeni Hannu Simoinen pitää soittajien palkkausta arvokysymyksenä. Soittokunnat ovat kehittyneet ja niiden arvostus on lisääntynyt huikasti viimeisten 15 – 20 aikana. Tämän päivän sotilassoittokunnat ovat kovatasoisia orkestereita, joilta myös yleisö osaa vaatia enemmän.

- Tavanomainen koululaiskonsertti ei nykyisin ole mikään läpihuutojuttu, sillä yläasteikäiset nuoret ovat vaativa yleisö, jonka "kieltä" soittokunnan on osattava puhua,

Simoinen havainnollistaa.

Kaartin soittokunta on sinfoninen puhalinorkesteri, joka edustustehtävien lisäksi pitää nelisenkymmentä konserttia vuosittain. Perinteisten kevät-, syys- ja joulukonserttien ohella järjestettävissä Töölö-sarjan konserteissa esitellään uutta ja perinteistä puhallinmusiikkia omien sekä vieraillevien kapellimestarien ja solistien kanssa. Helmikuussa soittokunta esitteli harvoin Suomessa kuultua, uutta aasialaista puhalinmusiikkia kiinalaisen uuden vuoden kunniaksi. Konsertissa kuultiin myös Harri Vuoren tilausteos.

- Soittajille tällaiset konsertit ovat haasteellisia, mutta motivoivia. Konserttien yleisö on musiikkiin perehtynyttä, asiantuntevaa väkeä, joka osaa tehdä myös vertailua eri orkesterien välillä. Olemme saaneet hyvää palautetta näistä esiintymisistä, ja lisäksi ne helpottavat soittajien rekrytointia, Simoinen sanoo.

Opistoupseerien vaihteellinen poistuminen soittokuntien riveistä ja heidän osaamisensa siirtäminen seuraajille pohdituttaa Simoista ja Auramo.

- Osaamisen siirtämiseen on suunnitelma olemassa, mutta tilanne elää kaiken aikaa. Kaksi opistoupseeria toimii tällä hetkellä KaartSK:ssa aliupseerien mentoreina, mutta esimerkiksi yhtään mestaritason aliupseeria meillä ei toistaiseksi ole. Apulaiska-

Finlandia-taloon muuttaneella Kaartin soittokunnalla on käytössä harjoitussali, jossa koko soittokunta mahtuu harjoittelemaan yhdessä. Yksityisharjoituksia joudutaan pitämään myös pukuhuoneissa. Soittokunnan harjoituksia on johtamassa yliluutnantti Jouko Auramo, joka on yksi neljästä apulaiskapellimestarista.

pellimestareina toimivilla opistoupseereilla on takanaan muusikon koulutuksen lisäksi hallinnollista koulutusta ja rutkasti kokemuksen myötä syntynyttä "hiljaista tietoa". Kaiken tämän siirtäminen ja omaksuminen ei tapahdu hetkessä, Hannu Simoinen ja Jouko Auramo tuumivat.

FAKTAA

Kaartin soittokunta

- Perustettu Hattulassa v. 1819, jolloin Helsingin opetuspataljoonan värvätiin kolme soittajaa.
- Soittokunnan kokonaisvahvuus on tällä hetkellä 45 koostuen 2 eri koisupseerista, 13 opistoupseerista, 28 aliupseerista ja 2 siviilistä.
- Nykyisin sinfoninen puhalinorkesteri, jossa on 40 soittajaa. Soittokunta toimii Kaartin jääkäriyrykmentin komentajan alaisuudessa.
- Esiintyy vuosittain noin 300 kertaa eri puolilla maata ja edustaa Suomea myös ulkomailla.
- Edustustehtävien lisäksi pitää vuosittain nelisenkymmentä konserttia.
- Soittokunnan yhteydessä toimivat myös Puolustusvoimien keskusnuotisto ja soitinkorjaamo.
- Puolustusvoimauudistuksen myötä soittokunnan vahvuus kasvaa 48:aan (opistoupseerien määrä nousee 17:ään) ja se saa oman intendentin. Soitinkorjaamo lakkautetaan.
- Musiikkimajuri Jyrki Koskinen aloittaa soittokunnan päällikkönä 1.3.2013.

Kapteeni Hannu Simoinen (istumassa) ja yliluutnantti Jouko Auramo tutkivat soittokunnan "pyhää kirjaa" eli työkirjaa. Siihen on merkitty kaikki keikat ja muut tärkeät tapahtumat, joiden pohjalta pystytään laatimaan mm. työvuorotaulukot.

Mentorina toinen käsi pistoolin kahvalla

Teksti: Matti Vihurila Kuva: Soini Nurmen albumit

Ulkomaisten sotilasjoukkojen läsnäolo Afganistanissa vähenee asteittain vuoden 2014 loppuun mennessä, ja vastuuta siirretään entistä enemmän Afganistanin omalle hallinnolle ja armeijalle. Viime syyskuussa rotaatiövaihdoksen yhteydessä suomalaisten rauhanturvaajien määrä putosi 50:llä. Suomalainen jääkärikomppania lakkautettiin, ja jäljelle jäänyt jääkärijoukkue toimii nykyisin osana ruotsalaista komppaniaa.

Perinteisen rauhanturvaamisen ohella Suomi osallistuu myös Afganistanin oman armeijan kouluttamiseen ja tukemiseen. Pääjoukon ohella suomalaisia rauhanturvaajia palvelee koulutus- ja neuvonantajatehtävissä PATF (Partnering Advisory Task Force)-henkilöstönä sekä pohjoisen johdortaan RC North in (Regional Com-

mand) ja ISAF:in esikunnissa eri tehtävissä. Kriisinhallintaa toteutetaan jatkossa MAT-neuvonantajaryhmissä (Military Advisory Team) yhteistyössä Ruotsin, Norjan ja Latvian kanssa. Suomi osallistuu yhteistyöhön vastuunvaihdon tukiosastossa, TSU Nordic +(Transition Support Unit Nordic +). Osasto, johon kuuluu 64 suomalaista, saavuttaa täyden toimintavalmiuden kesäkuussa. Suomen vastuulla uudessa kokoonpanossa on neuvonantajaryhmiä, jotka tukevat Afganistanin armeijan (ANA) ja poliisin (ANP) kehittämisestä vastaamaan maansa turvallisuudesta.

Mentorilta vaaditaan kärsivällisyyttä

Aiemmin OMLT:nä (Operational Mentoring and Liaisoning Team) tunnettuun koulutus-

ja neuvonantajatoimintaan osallistuu myös suomalaisia opistoupseereita. Kapteeni evp. **Soini Nurmi** toimi afganistanilaisen prikaatin henkilöstöalan toimialapäällikön (henkilöstöpäällikkö/G1) mentorina kaikkiaan 15 kk vuosina 2011 – 2012. Aiempaa kriisinhallintakokemusta hänellä on CIMIC-tehtävistä niin ikään Afganistanissa ja sotilastarkkailijan arjesta Lähi-idässä.

Pidin mentorin työtä mielenkiintoisena ja haastavana, mutta samalla hankalana. Työ vaatii tekijältään kärsivällisyyttä, sillä nopeita tuloksia ei synny mm. kulttuurieroavuuksista johtuen, Nurmi sanoo.

Tavoitteena on lisätä Afganistanin kansallisen armeijan (ANA, Afganistan National Army) suorituskykyä ja tehokkuutta siten, että se kykenee itsenäiseen toimintaan vuoden 2014 jälkeen.

Kapteeni evp. Soini Nurmi (vas.) ja tulkkina toiminut Omid yhteiskuvassa afgaanitukikohdassa. Tulkit ovat tärkeässä roolissa mentorien työssä, sillä harvat afganistanilaisupseerit puhuvat englantia.

Lähes puolitoista vuotta kestäneen kokenuksen aikana Soini Nurmella oli kaksi mentoroitavaa. Pisimpään hän työskenteli henkilöstöalan taustan omaavan majuri Ghullim kanssa. Ghullim oli taistellut aikanaan hallituksen joukoissa ja työskenteli aiemmin armeijakunnan esikunnan henkilöstöosastolla toimistoupseerina.

Mentorin tehtävänä oli toimia koulutettavan henkilökohtaisena tukihenkilönä. Vaihtelee paljonkin, millaiseksi tuo henkilökohtainen suhde muodostuu. Parhaimmillaan se saattoi olla leppoisaa kaveri-suhde, mutta saattoi käydä niinkin, että mentoroitava on tietoisesti etäinen ja jopa vihamielinen. Kuvaillisin itseni ja Ghullimin välistä suhdetta asialliseksi ja kohteliaaksi. Nykyisten neuvonantajien tehtävänä on keskittyä henkilökohtaisen mentoroinnin sijasta neuvomaan koko toimialaa. Neuvonantajat pyrkivät kehittämään joukkoja systeemeinä.

Tulkit ovat tärkeässä roolissa, sillä afgaanipuseerit eivät pääsääntöisesti puhu englantia. Nurmen tulkkina toimi 26-vuotias Omid. Mentorit työskentelevät vähintään kuutena päivänä viikossa. Perjantai on Nurmen mukaan ”lähes vapaapäivä”, sillä muslimit viettävät tuolloin pyhäpäiväänsä. Työpäivät alkoivat aikaisin aamulla prikaatin tilannekeskuksen palaverilla ja päättyivät klo 16.30 mentoripalaveriin. Nurmen kokenuksen aikaan suomalaisten, ruotsalaisten ja norjalaisten muodostamassa OMLT-teamisissa työskenteli noin 30 henkilöä, joista noin kolmannes toimi mentoreina. Loput työskentelevät tukitehtävissä, mm. kuljettaja-turvamiehinä tai kuljettaja-ensihoitajina tai tilannekeskuksessa. Jokaisella kansallisuudella oli omat ajoneuvot ja tukihenkilöt, joita kuitenkin käytettiin yhdessä.

Sisäinen uhka läsnä kaiken aikaa

Nurmen palveluspaikka sijaitsi Maimanasassa, noin 200 km lounaaseen suomalaisrauhanturvaajien pääpaikasta Mazar-e-Shari-

”Nykyisten neuvonantajien tehtävänä on keskittyä henkilökohtaisen mentoroinnin sijasta neuvomaan koko toimialaa. Neuvonantajat pyrkivät kehittämään joukkoja systeemeinä.”

fista. Suomalaisten tukikohta oli kaupungin laidalla sijainneessa afgaanitukikohdassa, jonka sisällä oli amerikkalaisten Camp Griffin -tukikohta. Suomalaisleiri oli amerikkalaisten leirin kupeessa, ja suomalaisrauhanturvaajat käyttivät mm. sen ruokalaa ja lääkärin palveluja. Majoitus oli isoissa teltoissa, joissa jokaisella oli oma soppa. Käytössä oli myös punttisali, sauna sekä ilmaiset internet- ja satelliittipuhelinyhteydet. Kotijoukkoihin voi olla yhteydessä tarvittaessa päivittäin.

Mentorit liikkuvat mukana myös taisteluoperaatioissa silloin, kun ne olivat prikaatin johtamia. Aseistuksena heillä on rynnäkkökivääri ja pistooli, jota kannettiin mukana myös jokapäiväisessä toimistoarjessa ns. Insider threat (sisäinen uhka) -hyökkäysten varalta.

Green on Blue -iskuilla tarkoitetaan ulkomaalaisia vastaan tehtyjä iskuja, joissa iskuntekijä on Afganistanin turvallisuusviranomaiseksi värväytynyt tai soluttautunut kapinallinen. Afgaaniprikaatissa palveli enimmillään noin 4 500 sotilasta. Tämä aivan potentiaalinen uhka vaikutti merkittävästi yhteistyöhön, sillä luottamusta on vaikea rakentaa toinen käsi pistoolin kahvalla, kapteeni Nurmi vakuuttaa.

Nurmen mukaan sisäisen uhan ohella hitaasti syntyvät tulokset ja tiukat liikkumisrajoitukset ovat mentoreina toimivien suurimpia haasteita. Hän kotiutui Maimanasta kesäkuussa 2012. Elokuun lopussa kaik-

ki ISAF-joukot poistuivat Camp Griffinitä. Mentorointi Faryabin maakunnassa oli edennyt siihen vaiheeseen, että vastuu turvallisuudesta voitiin siirtää Afganistanin omalle armeijalle. Pohjoismaisen OMLT-ryhmän päällikkö, ruotsalainen eversti Jerker Persson totesi luovuttavansa vastuun ja jäljelle jäävät fasilitetit afgaaneille luottavaisin mielin. Suomalaisten rakentama sauna luovutettiin prikaatin komentajalle. Eversti Persson oli vakuuttunut siitä, että afgaanit kykenevät kantamaan turvallisuusvastuun itsenäisesti. Aika näyttää, miten he selviytyvät erittäin haastavasta tehtävästään.

Viekö opistoupseeritausta kansalaisoikeudet?

Afgaaniprikaatin esikunnan toimialapäälliköiden mentoreina toimii niin upseerita kuin opistoupseeritakin, ja palkka on sama henkilöstöryhmästä riippumatta. Tässä tehtävässä nuoremmat upseerit työskentelevät majurin palvelusarvolla, mutta edes reservin opistoupseereille se ei ole mahdollista. Kapteeni evp. Soini Nurmea moinen kohtelu ihmetyttää.

- On tullut mieleen, että viekö opistoupseeritausta kansalaisoikeudet.

Ennen siirtymistään reserviin v. 2008 kapteeni Nurmi toimi mm. joukko-osaston laatuspäällikkönä ja sotilasopetuslaitoksessa palkatun henkilöstön kurssien johtajana. Siviilikoulutukseltaan hän on valtiotieteiden lisensiaatti pääaineenaan sosiaalipsykologia, ja reservissä hänen sodan ajan sijoituskensa on joukkoyksikön komentajan tehtävä. Kriisinhallintakokemuksesta on kolmesta eri operaatiosta. Nurmi kuuluu Puolustusvoimien kansainvälisen keskuksen opettajapooliin, jonka jäsenet toimivat tulevien rauhanturvaajien opettajina kotimaassa ja ulkomailla pidettävillä kursseilla.

Näyttää siltä, että opistoupseerina palvelut ei voi koskaan olla tasavertaisessa asemassa edes muiden reserviläisten kanssa. Voiko olla niin, että sotilaan osaaminen, kokemus ja ammattitaito vesittyvät vain sillä perusteella, että hän kuuluu opistoupseerien ammattikuntaan?

Mikä on mentori?

Mentori tarkoittaa ohjaajaa, opastajaa ja neuvonantajaa. Sanan juuret ovat kreikkalaisessa mytologiassa: Mentor oli Odysseuksen ystävä, jonka hahmossa Athene neuvoi Odysseuksen poikaa Telemakhosta. Nykyajan mentori on esimerkiksi vanhempi ja kokenempi työntekijä, joka opastaa tulokasta ja siirtää tälle tietojaan ja taitojaan; tästä on käytetty myös sanaa työkummi. Toisaalta myös valmentaja voi olla valmennettavansa mentori. (Lähde: Kotimaisten kielten keskus)

Liikunnan eteen on työskenneltävä monella rintamalla

Teksti: Jari Kivelä Kuva: Ilari Köykkä

Puolustusvoimauudistus nakertaa henkilöresursseja myös liikunnan ammattilaisista, vaikka sotilaiden fyysinen suorituskyky heikkenee ja kannustavia ohjaajia kaivataan. Omaehtoiseen liikuntaan kannustaminen ja salivuorojen jakaminen ei yksin riitä sotilaiden kuntoa nostamaan. Niiden lisäksi tarvitaan esimerkkejä, ohjausta sekä toimivia välineitä. Tykistöprikaatin liikuntakasvatusupseeri, kapteeni Ilari Köykkä tietää, miten sotilaita liikutetaan ja heidät saadaan innostumaan omasta hyvinvoinnistaan. Köykkä osallistui vuonna 1989 PO II:n liikuntalinjalle ja on sii-

Ilari Köykin mielestä urheilijan tai varusmiehen on oltava keskiössä, jonka eteen työskennellään.

tä asti ollut erittäin aktiivisesti ja näkyvästi kehittämässä Puolustusvoimien liikuntakenttää.

- Urheileminen, muiden liikuttaminen sekä mahdollisuuksien luominen ovat olleet minulle aina tärkeitä, sillä ne antavat virkeyttä ja energiaa muuhun elämiseen. Paljon on tullut liikunnan eteen tehtyä, mutta mieleenpainuvin on ehdottomasti viime syksynä

valmistunut Niinisalon urheilukenttä. "Niinisalon Bislet" oli hieno projekti, jossa sain olla mukana, toteaa Ilari.

Liikettä sydämeen -kampanja saa kiitosta

Puolustusvoimain komentaja, kenraali Ari Puheloinen haastoi liikuntateeman julkistamistilaisuudessa tammikuussa Kaartin Jääkärirykmentin aliupseerikoulun henkilöstön juoksutestiin syksyllä. Tämä kaikkien sotilaidenkin käytössä oleva hallinnollisen verkon sovellus saattaa kannustaa elämäntapamuutokseen, etenkin, kun esimerkki tulee esimieheltä.

- Juuri tällaista esimerkkiä me tarvitsemme korkeimmalta johdoltamme, kiittelee Köykkä.

Samaan hengenvetoon Köykkä ilmaisee huolensa liikunta-alan tulevaisuudesta Puolustusvoimissa, missä, hänen mielestään toiminnot ovat aivan liian henkilösidonnaisia.

- Viime vuosina on ollut havaittavissa, että toiminta saattaa loppua kokonaan, kun liikunta-alan henkilöitä on jäänyt eläkkeelle. Näin isoissa organisaatioissa nämä eivät voi olla henkilökysymyksiä, vaan on luotava järjestelmä, jolla toiminta jatkuu muutoksesta huolimatta, tuhahtaa Ilari.

Hän odottaa innolla Urheilukoulun uutta tuotetta, jossa henkilöstöä koulutetaan työyhteisöliikunnan vetäjiksi. Tämä osaltaan tukee liikunta-alan ammattilaisten sekä liikunnan ohjaamisen ammattitaidon säilymistä.

- Itse koen, että kentällä tarvitaan yhä enemmän henkilöitä, jotka käytännössä ohjaavat ja valvovat fyysisen koulutuksen suunnittelua ja toteuttamista.

Pääesikunta tekee hyvää työtä tutkimuksen saralla, millä luodaan pohjaa tuleville hankkeille sekä toimenpiteille, mutta käytännön tasolla Köykin mielestä sen rooli tulisi olla läheisempi itse toimijoihin.

- Kaipaisin erityisesti liikunta-alalla työskentelevien henkilöiden syventäviä koulutustilaisuuksia, joissa pureudutaan olemassa oleviin ongelmiin sekä niiden ratkaisemiseen. Pääesikunnan johtamissa koulutustilaisuuksissa tulisi se meidän kaikkien asiakas eli varusmies nähdä enemmän keskiössä. Normeja tulee ja menee, mutta miten niiden jalkauttaminen toteutuu ja kuinka niitä seurataan eri puolilla Suomea onkin mielestäni se isompi kysymys, Köykkä tähdentää.

Puolustusvoimien kilpailutoiminnassa profiilin noston paikka

Puolustusvoimien kilpailutoiminta tulisi Köykin mielestä nostaa sille kuuluvaan ar-

voon, mikäli halutaan, että se säilyy osana eri hallintoyksikköjen toimintaa myös uudessa organisaatiossa. Tämä vaatii arvokeskustelun kilpailutoiminnasta vastaavien ja puolustusvoimien johdon välillä.

Myös Puolustusvoimien mestaruuskilpailujen joukkuekilpailut saavat Köykältä tyrmävän tuomion. Ne ovat hänen mielestään aikansa eläneet, sillä joukkueet on muodostettava henkilökunnasta ja varusmiehistä.

- Nykyään on vain niin, että kaikissa joukoissa ei ole henkilökuntaa, joka kilpailee. Jos joukko-osasto saisi varusmiesjoukkueen jalkeille, tulisi se mielestäni sallia. Samoin Puolustusvoimien kilpailutoiminnasta vastaavien henkilöiden tulisi jokaisen kilpailun jälkeen analysoida ja selvittää syyt, mikäli ei ole joukkuetta kilpailuissa. Tämäkin vaatii sen edellä mainitun arvokeskustelun. Onko valmennus- ja kilpailutoiminnalla merkitystä tulevaisuuden puolustusvoimissa? Jos on, niin on ryhdyttävä konkreettisiin toimenpiteisiin, korostaa Köykkä.

Säännöllinen arkiliikunta kohottaa kuntoliikkujan suorituskykyä

Köykkä suosittelee kuntoilijalle liikuntaa 3 - 4 kertaa viikossa 30 – 60 minuuttia kerrallaan. Näistä yksi voisi olla voimaharjoitus, joka tehdään salilla ”pienillä painoilla ja paljon toistoja” tai kuntopiirityyppisesti vaikkapa olohuoneen lattialla. Muita liikuntamuotoja voi suorittaa omien mieltymysten mukaan, kunhan monipuolisuus ja säännöllisyys säilyvät.

- Liian yksipuolinen liikunta synnyttää helposti rasitusvammoja ja toisaalta koittelee myös motivaatiota. Päälystöliitolla on mielestäni erinomaisia lomakohteita, joissa jäsenet voivat harrastaa monipuolisia aktiviteetteja. Irrottautuminen normaaleista ympyröistä, edes hetkeksi, voi saada ihmiset aikaan myös harrastuksen parissa, Köykkä muistuttaa.

Jonkinlaisen tavoitteen asettaminen sitouttaa henkilön ihan eri tavalla liikuntaan kiinni ja kannustaa jatkuvuuteen, olipa tavoite siten tulos tai harjoituskertojen määrä. Puolustusvoimien kuntotestit antavat hyvän kuvan henkilön fyysisestä toimintakyvystä, ja tulosrajat ovat hyviä tavoitteita.

- On hyvä muistaa, että mitä paremmassa kunnossa olet, sitä enemmän sinulle jää energiaa nauttia myös vapaa-ajastasi. Kärjistäen on jopa väitetty, että heikon kestävyyskunnan omaava ihminen on vain 5 6 tuntia työkunnossa, Köykkä kannustaa.

Päälystöliiton hiihtomestaruuskilpailut

Pohjois-Karjalan rajavartiosto järjestää hiihdon sotilaiden SM-kilpailut Onttolassa ja Pärnävaaralla 11. – 14.3.2013. Samassa yhteydessä kilpaillaan Päälystöliiton mestaruuksista hiihdossa, ampumahiihdossa ja rynnäkkökivääriampumahiihdossa.

Kilpailtavat lajit ja sarjat:

12.3. Rk- ampumahiihto (V), N, YI, M35-44, M45, M50, M55 - n 11 km

13.3. aamupäivällä ampumahiihto 5-10 km (pikakilpailu), YI – 10 km, M35-44 ja N – 7,5 km, M45 ja M50 – 6 km, M55 – 5 km

13.3. iltapäivällä maastohiihto (P), YI ja M35-44 - 10 km, M45, M50, M55 ja N - 5 km

Ilmoittautumiset tulee tehdä 22.2.2013 klo 16.00 mennessä yhdistyksittäin (joukko-osasto, vast) sähköpostilla osoitteeseen henkilostotoimisto.pkre@raja.fi tai antti.tolonen@raja.fi.

Ilmoittautumisessa käytetään samaa lomaketta kuin ilmoittauduttaessa sotilaiden-SM-kilpailuihinkin. Osallistuttaessa Päälystöliiton kilpailuun on ilmoittautumislomakkeeseen merkittävä ehdottomasti yhdistyksen lyhenne sarakkeeseen PL. Jälki-ilmoittautumisia ei oteta huomioon. Ilmoittautumislomake löytyy sotilaiden SM-hiihtojen sivuilta www.raja.fi/p-kr.

Kilpailusihteeri Antti Tolonen
Pohjois-Karjalan Rajapäälystöstö ry
antti.tolonen@raja.fi
071 87 23033

Vuoden 2012 urheiluteko?

Päälystöliiton jäsenyhdistyksiä pyydetään tekemään esityksiä vuoden 2012 urheiluteoksi. Palkinto voidaan myöntää henkilölle tai yhteisölle. Palkitsemisen perusteena on vuoden 2012 aikana tehty liikuntaan aktivoiva toiminta tai hyvä urheilusuoritus. Esitykset tulee lähettää perusteluineen 1.4.2013 mennessä sähköpostilla osoitteeseen urheilujohtaja@paallystoliitto.fi.

Palkitseminen tapahtuu kevään puheenjohtajapäivillä ja valinnasta päättää liiton hallitus. Vuoden urheiluteko palkitaan stipendillä sekä kunniakirjalla.

Päälystöliiton ilma-asemestaruuskilpailut

Ilmakiväärin ja -pistoolin kotiratakilpailut järjestää Rovaniemen Päälystö ry. 11.3. – 14.4. Ilmoittautuminen 1.3. mennessä kilpailun yhteyshenkilölle. Ilmoittautumisen yhteydessä annettava oman yhdyshenkilön nimi, puhelin ja osoite, johon lähetetään ohjeet kilpailusta ja taulujen taakse liimattavat tarrat. Osanottomaksu 15 €/ henkilö/laji. Maksu on suoritettava ilmoittautumisen yhteydessä tilille FI70 80001370785850. Kilpailussa järjestetään maksuton joukkuekilpailu molemmissa lajeissa. Joukkuekilpailuun otetaan viisi parasta tulosta/yhdistys.

Kilpailun yhteyshenkilö: Kaarlo Suopajarvi, Tervastie 22, 96900 SAARENKYLÄ, puh 040 552 4043, ksuopajarvi@gmail.com

Talven liikuntavinkit

La Hiihto 60 min + pulkkamäki 30 min

Su Metsästys / maastohiihto 90 min

Ma Työmatkakävely 2 x 20 min + uinti 30 min

Ti Työmatkakävely 2 x 20 min + pallopelit 30 min

Ke Mattojen tamppaus 20 min

To Työmatkakävely 2 x 20 min + Hiihto 60 min

Pe Työmatkakävely 2 x 20 min + Venyttely 30 min

La Hiihto 60 min + venyttely

Su Lumityöt / pilkkiminen 60 min

Ma Työmatkakävely 2 x 20 min

Ti Kahvakuula 45 min

Ke Työmatkakävely 2 x 20 min + Hiihto 60 min

To Työmatkakävely 2 x 20 min + lumityöt 30 min

Pe Lepo

La Laskettelu tai lumikenkäily 120 min

Su Ulkoilu / siivous 90 min

Arkiliikkuja hyödyntää liikuntamahdollisuudet päivän aikana:

- käyttää portaita hissien asemesta

- noutaa kopiot / tulosteet viereisestä rakennuksesta

- suorittaa taukojumppaa kerran tunnissa

- lisää työmatkaliikuntaa vaihtoehtoisella reitillä

Viimeinen Opistoupseerien huollon linjojen jatkokurssi päätökseen

Teksti ja kuvat: Markku Jokimies

Huoltolinjan priimuksena palkittu luutnantti Jare Gröhn piti kiitospuheen kaikkien kurssilaisten puolesta.

Opetussuunnitelma sisältää johtamista, sotilaspedagogiikkaa, sotataittoa sekä sotatekniikkaa yhteensä 17,5 opintoviikkoa. Opetuksen painopiste muuttui vuosien varrella aina enemmän ja enemmän sotataidon, prikaatin yleisen taktiikan sekä huoltotaktiikan suuntaan.

10 vuoden aikana koulutettiin 400 huollon ja logistiikan osaajaa

Opistoupseerien jatkokurssi E:n huolto-, taisteluväline- sekä kuljetus- ja kuljetusmateriaalilinja järjestettiin ensimmäisen kerran Lahdessa vuonna 2002. Aikaisemmin vastaava pätevyys saavutettiin huollon luutnanttikurssilla. Vuonna 2005 huollon jatkokursseja ei järjestetty. Tällä hetkellä opistoupseereita on palveluksessa noin 2 350 henkilöä, ja heistä 2 111 on käynyt opistoupseerien jatkokurssin. 10 vuoden aikana huollon jatkokursseilta valmistui joukko-osastoihin eri toimialojen ammattilaisia seuraavasti: taisteluvälinelinjalta 116, kuljetus- ja kuljetusmateriaalilinjalta 123 sekä huoltolinjalta 184 eli yhteensä 423 huoltokoulutettua opistoupseeria.

Vaikuttavuus puolustusvoimien logistiikka-järjestelmään on siis kiistämätön fakta. Kurssilaisten opetukseen osallistui pääosa Huoltokoulutuskeskuksen tai nykyisen Huoltokoulun henkilökunnasta. Huoltokoulu voi olla ylpeä tästä laaja-alaisesta huollon henkilökunnan joukkotuotannosta. Olemme tuottaneet jatkokursseilla huollon suunnittelun, johtamisen ja kouluttamisen osaamista puolustusvoimille - siis osaltamme sitä kuuluisaa huollon suorituskykyä. Huoltokoulun periaatteena oli kouluttaa jatkokurssilaisista hyviä työkavereita ja yhteistyökumppaneita joukko-osastoihin, ja luulen, että siinä onnistuimme melko hyvin. Haluankin tässä osiossa kiittää kaikkia niitä, jotka ovat osallistuneet kurssien opetukseen vuosien varrella, myös tukiorganisaatioita.

Viimeinen Opistoupseerien huollon jatkokurssi 11 E toimeenpantiin Hämeen Rykmentin Huoltokoulussa 22.8. - 20.12.2012. Kurssin johtajana toimi kapteeni Markku Jokimies.

aliupseeriliiton edustajat **Riku Rissanen** ja **Petteri Leino**. Huoltolinjan priimuksena palkittiin luutnantti **Jare Gröhn** (PSPR).

Taisteluvälinelinjan priimuksena palkittiin luutnantti **Pasi Kiviniemi** (PSPR).

Kuljetus- ja kuljetusmateriaalilinnan priimuksena palkittiin luutnantti **Pekka Peltola** (KARPR).

Huollon linjat äänestivät kurssin Huoltoveljeksi luutnantti **Pekka Kämäräisen** (PKARPR).

Opistoupseerien jatkokurssin huollon erikoiskoulutusjakson opetuksen keskeisenä päämääränä ja tavoitteena on ollut, että opistoupseeri saa osaamista normaaliolojen joukko-osaston huollon eri suunnittelu- ja johtotehtäviin, alue-esikunnan oman toimialansa toimialupseerin tehtäviin sekä kehittyä poikkeusolojen perusryhtymän huoltotoimiston tai huoltopataljoonan esikunnan toimialupseerin tehtäviin.

Kurssin juhlava päätöstilaisuus pidettiin Hämeen Rykmentin upseerikerholla.

Tilaisuuteen osallistuivat mm. puolustusvoimien logistiikkapäällikkö, prikaatikenraali **Timo Rotonen**, huollon tarkastaja, eversti **Jussi-Petri Hirvonen**, Hämeen rykmentin komentaja, eversti **Risto Kolstela**, Päälystöliiton puheenjohtaja **Ari Pakarinen** sekä

Viimeisen huollon opistoupseerikurssin johtajana toiminut kapteeni Markku Jokimies sai vastaanottaa Opistoupseerikoulutuksen Tukisäätiön kouluttajastipendin, jonka luovuttivat everstiluutnantti Petri Riihijärvi ja kapteeni Ari Pakarinen.

Kuka vastaa huollon koulutuksesta tulevaisuudessa?

Teksti: Samuli Vahteristo

Markku Jokimies sai olla johtamassa yhteensä seitsemää huollon jatkokurssia. Mieli on nyt oikeasti erittäin haikea, koska puolustusvoimissa ja henkilökohtaisessa työkentässäni jotain suurta ja vaikuttavaa loppuu.

- Mieleeni on jäänyt vuosien varrella monta isoa persoonaa, monta vahvaa mielipidettä ja monta värikästä opettajaa - siis ihmisiä ja sotilaita.

Jokimiehen mielestä jatkokurssien opiskelijat olivat erittäin vaativia - toki siihen heillä oli oikeus - ja se teki kurssin opettamisesta mielenkiintoista ja haastavaa. Huoltotaktiikan opettajan näkökulmasta ehkä parhain-

ten opetusta sekä opetuksen haastavuutta kuvaa seuraava ajatelma: "Tekniikan opettaminen on helppoa, mutta ajattelun opettaminen on vaikeaa".

Jokimies kantaa suurta huolta huollon ja logistiikan koulutuksen jatkumisesta.

- Vastuu tiedollisesta ja taidollisesta kehittämisestä on meillä kaikilla huollon toimijoilla itsellään. Huoleni koskettaa erityisesti huollon opistoupseerikoulusta. Näillä juuri valmistuvilla luutnanteilla on vielä 20 vuotta sotilasuraa edessä, mutta varsinaista huollon opistoupseerikoulutusta ei ole tarjolla, pl. mahdollinen huoltoupseerikurssi tai toimialapäällikkökurssi osalle heistä, jos sitä kukaan.

Vastuu koulutuksen järjestämisestä lankeaa Jokimiehen mielestä vuonna 2015 toimintansa aloittaville Logistiikkakoululle ja Logistiikkalaitokselle.

- Jatko- ja täydennyskouluttamisella ja huolenpidolla näistä "viimeisistä" varmistamme myös sen, että tämä voimavara ja sen hallussa oleva laaja ammattitaito sekä osaaminen todellakin siirretään tuleville huollon aliupseereille. Jatkokurssilaisen "manttelin" tulevaisuudessa perii tänä vuonna opintonsa jo aloittaneet aliupseerit eli huollon mestarit. Jonkun loppu on jonkun uuden alku, Jokimies toteaa.

Kenestä Päälystölehden ”Kuukauden ja Vuoden kuvaaja 2013”

Kilpailu on avoin kaikille Päälystöliiton ja Evp-yhdistyksen sekä Päälystön Naisten Liiton jäsenille (kuvaaja voi olla myös perheenjäsen).

Aihe 1: Päälystöliiton jäsen/jäseniä työn parissa.

Aihe 2: Päälystöliiton jäsenet/evp-jäsenet/Päälystön Naisten Liiton jäsenet perheineen harrastusten parissa. Tässä aihepiirissä toivotaan kuvia tulevan myös Päälystöliiton lomakohteista ja niiden harrastusmahdollisuuksista.

Kuukauden ja vuoden kuvaaja 2013 -kilpailuun voi osallistua jokaisessa Päälystölehden numerossa eri kuvalla, ja kaikki kuvat huomi-

oidaan Vuoden kuvaaja -kilpailussa. Lähetetty kuva osallistuu aina seuraavan ilmestyvän Päälystölehden Kuukauden kuva -kilpailuun.

Lehtien aineistopäivät ovat 2. huhtikuuta, 10. toukokuuta, 6. syyskuuta, 4. lokakuuta ja 15. marraskuuta.

Arvosteluraati valitsee jokaiseen Päälystölehden numeroon Kuukauden kuvan ja kaikkiin numeroihin lähetetyistä kuvista valitaan Vuoden kuvaaja.

Kilpailuun osallistumisen ehtona on, että parhaita otoksia saa vapaasti julkaista Päälystölehdessä/Päälystöliiton kotisivuilla internetissä ja kuvia voidaan käyttää lehdessä esimerkiksi kuvituskuvinä.

Palkinnot:

Kuukauden kuvaaja saa palkinnoksi Victorinox-monitoimityökalan.

Vuoden kuvaaja saa palkinnoksi Rajala Cameran 500 euron lahjakortin.

Kaikkien kilpailuun osallistuneiden kesken arvotaan viikko Päälystöliiton lomakohteissa.

Lisäksi kilpailuun osallistuvien Päälystöliiton Evp-yhdistysten jäsenten kesken arvotaan 100 euron lahjakortti ja 50-sivuinen valokuvakirja omista kuvistaan.

Lisäksi kilpailuun osallistuvien Päälystön Naisten Liiton jäsenten kesken arvotaan kustannusvapaa osallistuminen Päälystön Naisten Liitto ry:n Kesäpäiville 2014.

Kuvan vaatimukset:

- Vain yksi (1) kuva osallistujaa/lehteä kohden.
- Lähetä kuvatiedosto jpeg-muodossa. Painokelpoisuuden vuoksi kuvan lyhyen sivun pituus vähintään 2 000 pikseliä. Paperivedoksia ei vastaanoteta.
- Kuvan lähettäneellä on oltava täydet oikeudet kuvaan.
- Tekniikka on vapaa. Kuvankäsittely on sallittua.

Kuvan lähettäminen:

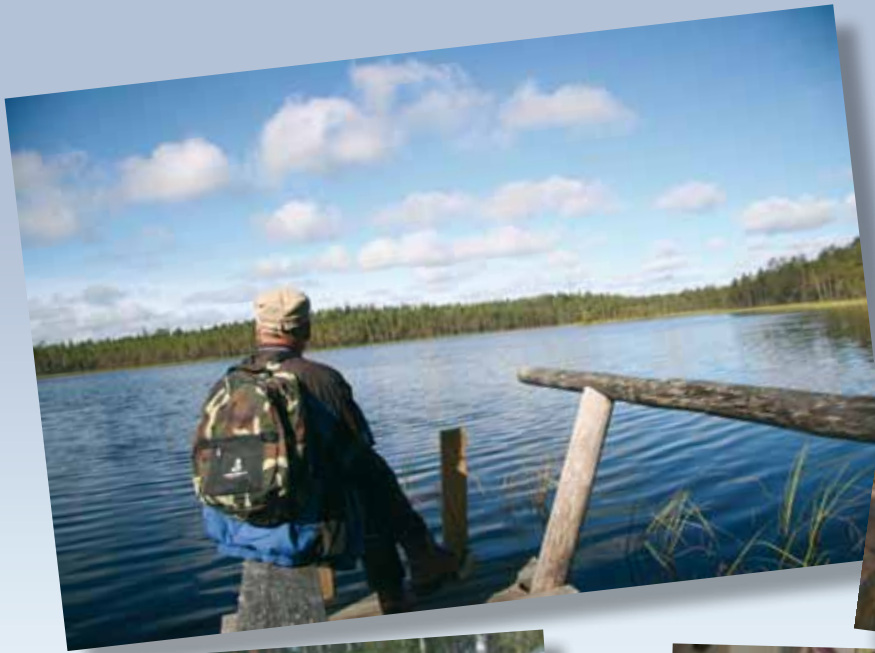
- Lähetä kuvatiedosto sähköpostilla osoitteeseen samuli.vahteristo@pp1.inet.fi.
- Nimeä tiedosto niin, että tiedostonimestä näkyy sinun ja teoksen nimi (esim. kalle_kuvaaja_lomariemua.jpg).
- Lähetä kuvan mukana samassa sähköpostiviestissä seuraavat tiedot: Nimesi (kuvaajan nimi), koko osoitteesi, puhelinnumerosi, sähköpostiosoitteesi Kerro, missä ja milloin kuva syntyi.

Kilpailun tulokset:

- Kuukauden kuvat julkaistaan Päälystölehdessä 2 - 6/2013.
- Vuoden kuvaaja julkaistaan Päälystölehdessä 6/2013.

Kuvat: Mika Katainen, Marko Jalkanen ja Samuli Vahteristo

Perheet huomio, nyt lomalle Yyteriin

Teksti: Pirkko Lokinperä

Päällystön Naisten Perhelomalla on mukava puuhailia yhdessä ja hinta on edullinen.

**Osallistu Päällystölehden
valokuvakilpailuun. Ks. s.48**

Vuoden tauon jälkeen Päällystön Naisten Liitto ry:n ja Päällystöliiton jäsenten perheillä on mahdollisuus hakea tuettua lomaa. Loma järjestetään Porissa Yyterissä 28.7. – 2.8.2013. Raha-automaattiyhdistys on tiukentanut tuettujen lomien kriteereitä. Tämän vuoksi tuetuille lomille voi hakea 2-3 vuoden välein ja perustelut pitää olla.

Perheloman kustannuksissa on myöskin tapahtunut muutos; lomista maksavat vain aikuiset, lapset alle 17 v. pääsevät lomille ilmaiseksi. Aikuisten loman hinta on 23€/vuorokausi eli 115€ loma/aikuinen. Lomat ovat täysihoidtomia. Lomalle hyväksytyt perheet saavat noin 3 viikkoa ennen lomaa ohjelmavaihtelun, josta näkee mitä kaikkea lomalla on mahdollisuus tehdä.

Perhelomalla päästään viettämään yhteistä aikaa perheen kanssa, tavataan mahdollisesti vanhoja tuttuja sekä tutustutaan uusiin perheisiin. Kuvia edelliseltä Perhelomalta Varkauden Kuntorannasta löytyy Päällystön Naisten Liitto ry:n nettisivuilta.

Lomalle on varattu paikka kymmenelle perheelle. Loman hakuaika päättyy 23.4.2013. Lomasta saa lisätietoja Pirkko Lokinperältä, pirkko.lokinpera@kolumbus.fi. Hakulomake löytyy Maaseudun Terveys- ja Lomahuolto ry:n kotisivuilta. Ne voi täyttää siellä, kopioida ja lähettää **Pirkko Lokinperälle**. Nyt joukolla lomailemaan Yyteriin.

Juhlaliittokokous Hattulassa

Teksti: Pirkko Lokinperä

Päällystön Naisten Liitto ry:n 65-vuotis juhlaliittokokous järjestetään Hattulassa, Panssariprikaatissa 23. - 24.3. Kokousviikonloppu jakautuu kahden erilaiseen päivään. Lauantaina käymme sankarihaudalla, tutustumme korujen ja lahjaesineiden valmistukseen Hattulassa sekä pääsemme tutustumaan eläinten avulla tehtävään terapiatyöhön Ylitalossa. Illan vietämme Inkan kartanon Karhunpesässä ulkoilemalla, saunomalla ja ruokailemalla. Sunnuntaipäivänä tutustumme Panssariprikaatiin ja pidämme juhlakokouksen. Pu-

heenjohtajaksi on lupautunut Päällystöliiton vt. puheenjohtaja **Ari Pakarinen**. Kokouksen aluksi jaetaan Päällystön Naisten Liitto ry:n ansiomerkit yhdistysten aktiiveille, yhdistysten esitysten mukaisesti.

Juhlaliittokokouksessa päättyy yksi aika-kaus, sillä liiton pitkäaikainen puheenjohtaja **Pirkko Lokinperä** luopuu tehtävästään ja kokouksessa liitolle valitaan uusi puheenjohtaja. Kokouksessa valitaan myös Päällystön Naisten Liitto ry:n hallitus vuosille 2013 - 2015.

Kokouksessa vahvistetaan vuoden 2013 toimintakalenteri. Suunnitelmissa on perheloma, parisuhdeviikonloppu, koulutusviikonloppu sekä kesällä tapahtuma, johon on yhdistetty osia liiton kesäpäivistä ja Lumoavat Leidit -lomasta. Heti kun tapahtumakalenteri on löyty lukkoon, se löytyy Päällystön Naisten nettisivuilta.

Tervetuloa joukolla juhlimaan 65-vuotiaasta liittoamme ja tekemään tärkeitä päätöksiä Hattulaan.

Eläköityneet tvällärit kohtasivat

Teksti: Pekka Lankinen Kuva:

Uskomatonta, mutta totta! Siitä on tosiaan jo yli kaksikymmentä vuotta, kun ahersimme viimeisellä urakursillamme Asekoulussa eli Luutnanttikurssin taisteluvälinelinjalla. Menneistä vuosista huolimatta olemme me - alamme kärkiosaaajat Suomessa - edelleen samantilaisia "jätkiä" kuin silloin ennen. Tämä nimittäin varmistettiin marraskuun viimeisellä viikolla järjestetyn kolmipäiväisen kurssitapaamisen aikana. Tapaamisen ajankohdaksi oli sikäläkin merkityksellinen, että nyt ensimmäistä kertaa olimme kaikki Puolustusvoimista eläkkeellä. Todella mukava oli kuulla, miten kukin tämän "vapaa-aikansa" täyttämisen on ratkaissut.

Aluksi tutustuimme Hennalassa toimivaan Sotilaslääketieteen Keskukseen, joka oli oikeastaan meille kaikille ennalta tuntematon ja siksi hyvinkin antoisa kohde. Ohjelmaan

kuului myös ryhmämme kuvauttaminen alueella olevan T-34:n edessä ja tietenkin Sotilaskotikahvit. Siinä munkkeja syödessä arvailtiin, mikä tulee olemaan Hennalan rakennusten kohtalo rakennemuutoksen mylerryksessä.

Lahdesta siirryimme Vierumäelle, missä suoritimme reippaan jotoksen ympäröivässä maastossa ja yhdistimme samaan myös suunnistuksen. Jotkut saattoivat jopa luulla, että suunnistusosuus oli syntynyt tahattomasti, mutta ehei. Samalla tuli todettua sekin, etteivät vanhat sotilaat vähästä hätästä tai hermostu. Toimiva ratkaisumalli löytyy tilanteeseen kuin tilanteeseen.

Kokoontumisemme osallistumisprosentti oli ihan hyvää luokkaa, joten tällaiselle muutaman päivän yhdessäololle ja tietojen tasaamiselle on aivan selvästi tarvetta. Saimme myös demokraattisesti tehtyä

päätöksen seuraavan tapaamisen vastuuhenkilöstä, ja paikkakin valittiin yhteistuumin. Järjestämistä helpottaa se, että eläkeläisillä on mahdollisuus osallistua arkipäivinä - kuten nytkin - eikä tarvitse yrittää löytää yhteistä vapaata viikonloppua, joka näin aktiivisten ihmisten kohdalla olisi sula mahdottomuus. Kiitokset tapaamisen päävastuuhenkilölle Masalle ja tsemppiä Teddy'lle, jonka vastuulle seuraavan tapahtuman järjestäminen päätettiin antaa.

Tervetuloa Evp-yhdistyksen perinnepäiville Huovinrinteelle

Teksti: Pertti Heikkilä Kuva: Samuli Vahteristo

Evp-yhdistyksen ja Atopin yhteiset perinnepäivät pidetään 8. – 10. 3. Huovinrinteen päällystökerholla. Päivät aloitetaan perjantaina 8.3. klo 18.00 koko jäsenistölle tarkoitetulla seminaarilla ”Evp-toiminta osa Päällystöliittoa”. Tule mukaan ja tuo mielipiteet tullessasi. Julkisilla kulkuneuvoilla tulevat saavat kuljetuksen Loimaan rautatieasemalta klo 16.20 junalta. Illalla yhdistys tarjoaa tuhdin iltapalan seminaarin päätteeksi. Lauantaina tutustutaan Porin Prikaatin toimintaan ja kan-

sainväliseen koulutukseen, kahvitellaan, saunotaan ja ilta päättyy veljesillalliseen. Sunnuntaina ovat Atopin ja Evp-yhdistyksen vuosikokoukset, välillä kokouskahvit. Kuljetus Loimaan rautatieasemalle lähtee klo 12.30.

Kokouspaketti 1, pe – su, 70 euroa, sisältää majoituksen soluasunnossa, pe iltapalan, la aamiaisen, lounaan ja veljesillallisen sekä su aamiaisen.

Kokouspaketti 2, la – su, 60 euroa, sisältää majoituksen soluasunnossa, la lounaan

ja veljesillallisen sekä su aamiaisen. **Veljesillallisen** hinta on 40 euroa.

Sitovat ilmoittautumiset maanantaihin 25.2.2013 mennessä lauri.sund@pp1.inet.fi tai puhelimitse 0500 736 383. Ilmoittaudu mieluummin sähköpostitse ja ilmoita nimi, kotipaikka, erityisruokavaliot, kokouspaketti, liikuntarajoitteet tms. Ilmoittautuminen vahvistetaan maksamalla samalla halutun kokouspaketin hinta Evp-yhdistyksen tilille FI50 1131 3000 1083 93.

Osallistu Päällystölehden valokuvakilpailuun. Ks. s.48

Päällystöliiton evp-yhdistyksen vuosikokous

pidetään 10.3.2013 klo 10.00 alkaen Huovinrinteen Päällystökerholla. Kokouksessa käsitellään yhdistyksen sääntöjen 9§:ssä mainitut asiat. Yhdistyksen kokouksessa jokaisella varsinaisella jäsenellä on yksi(1) ääni. Äänioikeutta voidaan käyttää myös valtakirjalla. Kokoukseen osallistuva jäsen saa edustaa enintään kymmentä(10) yhdistyksen äänivaltaista jäsentä. Ennen kokousta on kahvitarjoilu.

Ali-, Toimi- ja Opistoupseerien Perinneyhdistyksen vuosikokous

pidetään sunnuntaina 10.3.2013 klo 09.00 alkaen Huovinrinteen Päällystökerholla, osoitteessa Huovintie 23, 27910 Säskylä. Kokouksessa käsitellään yhdistyksen sääntöjen 9 §:ssä mainitut asiat. ATOP ry:n hallitus

Porilaispatsaan rumpalit toivottavat Päällystöliiton evp-jäsenet tervetulleeksi Huovinrinteelle.

Julkisen hallinto on mieltänyt Valtakunnalliset eläkejärjestöt (VENK) todelliseksi edunvalvontajärjestöksi, totesi varapuheenjohtaja **Aulis Laakso** toivottaessaan järjestöjen edustajat seminaariin JHL:n tiloihin Helsinkiin.

Vaikka VENK pinnistää kooltaan vasta neljänneksi suurimpana eläkeläisjärjestönä, siltä on pyydetty aiempaa enemmän lausuntoja kuten muun muassa valtiovarainvaliokunnan verojaostolle lisäeläkejärjestelmästä, loppusuoralla olevasta vanhuspalvelulaista ja ihmisoikeustointintaohjelmasta.

VENKin puheenjohtaja Sirkka-Liisa Tarjamo on päässyt vaikuttamaan jäsenenä sosiaali- ja terveysministeriön työeläkeindeksin muutostarpeita selvittävään työryhmään. VENKin pyrkimyksenä on pienentää eläkeläisten palkansaajiin verrattuna korkeampaa verotusta eräissä oleellisissa veroluokissa.

Työeläkeindeksityöryhmän loppuraportti

Työryhmä piti 13 kokousta ja sai raporttinsa valmiiksi vuoden 2012 lopulla. Raportti luovutettiin ministeri **Paula Risikolle** kuluvan vuoden tammikuussa. Siinä selvitettiin työeläkejärjestelmää eri näkökulmista toimeksiannon mukaisesti. Esillä oli myös erilaisia työeläkeindeksijärjestelmän muutosvaihtoehtoja, joista on tehty vaikutusarviot. Pitkän aikavälin laskelmat mm. väestön kehityksestä, inflaatiosta, ansiotason kehityksestä ja eläkevarojen tuotosta ulottuvat vuoden 2080 loppuun saakka. Raporttiin sisältyy kannanoton lisäksi kymmenen indeksiturvaa käsittelevää asiantuntijakatsusta sekä eriävä mielipide.

Työryhmä päätyi tulokseen, jonka mukaan eläkkeiden ja ansaittujen eläkeoikeuksien nykyinen tarkastusmenettely on toimiva eikä ole riittävien perusteluja esittää siihen muutoksia. Tämä koskee eläkkeensaajan näkökulmasta niin indeksin heikentämistä kuin sen parantamistakin. Ryhmä pohti myös eläkkeiden tarkistamista kaksi kertaa vuodessa, kuten tapahtui vuosina 1977 - 1984. Loppuraportissa todetaan, että näihin vuosiin verrattuna nykyinen inflaatio on kuitenkin matala, joten tarkastusten tihentäminen ei ole perusteltua. Muutos kasvattaisi eläkemenoja ja maksuja suhteessa palkkoihin 0,1 % ja keskimääräisen eläkkeen osuutta keskipalkasta 0,2 %, joten muutoksen vaikutus etuuksiin ja maksuihin olisi vähäinen, mutta siitä aiheutuisi merkittävä hallinnollinen kustannus.

Eriävä mielipide

Työryhmän eläkeläisjärjestöjä edustavat jäsenet **Matti Helsten** ja **Jouni Mykkä-**

Vaikutamme VENKin kautta

Teksti: Pertti Heikkilä Kuva: Samuli Vahteristo

nen EETU ry:stä ja Sirkka-Liisa Tarjamo VENK ry:stä jättivät raporttiin eriävän mielipiteen.

Vuodesta 2005 taitettua indeksiä on noudatettu kaikissa eläkkeissä. Kuten Eläketurvakeskuksen selvityksessä "Eläkkeen kehitys eläkeaikana (29.5.2012)" tulee ilmi, on tämän 17 vuoden aikana työeläkkeiden kehitys jäänyt selvästi jälkeen identtisten ryhmien kehityksestä. Vuodesta 1995 vuoteen 2010 ansiotasoindeksi on noussut kaksi kertaa enemmän kuin eläkeindeksi. Työeläkeindeksijärjestelmä ja indeksin rakenne ovat ratkaisevia eläkkeiden ostovoiman kannalta. Mielestämme ansiotason nousun painoarvoa on työeläkeindeksissä nostettava.

Esitämme, että eläkkeiden tarkistuksessa ryhdytään käyttämään indeksiä, jossa palkkatason muutoksen paino on 30 % ja hintatason nousun paino 70 %. Tämän mallin aiheuttamat lisäkustannukset ovat noin kolmasosa puoliväli-indeksiin siirtymisen kustannuksista.

Esitämme myös, että indeksitarkistus teh-

dään kahdesti vuodessa aikaisemman mallin mukaisesti. Tuolloin työeläkkeisiin tehtiin kunkin vuoden heinäkuun 1. päivänä indeksitarkistus, jonka määrä oli kaksi viidesosaa vuoden vaihteen arvioidusta indeksitarkistuksesta.

Loppuraportissa päädytään esittämään, että eläkkeiden ja ansaittujen eläkeoikeuksien nykyinen tarkistusmenettely on toimiva. Tästä voidaan olla samaa mieltä. Raportissa esitetään, että ei ole riittäviä perusteluja muutokseen, olipa kyse indeksin parantamisesta tai huonontamisesta. Tähän käsitykseen eläkeläisedustajat eivät voineet yhtyä. Paras keino eläkkeiden suhteellisen arvon alentuman pienentämiseen on, että kasvatetaan indeksissä ansiotason osuutta. Tämä oli eläkeläisjärjestöjen tavoite.

Eläkeläiset ja eläkeläisjärjestöt tuskin vaikevat taitetusta indeksistä.

Loppuraportti ja asiantuntijalausunnat yms. ovat luettavissa STM:n verkkosivuilta.

Ledare:

Personalplaneringens riktlinjer har inte efterföljts till fullo

Omstruktureringen av försvarsmakten är den viktigaste frågan för Befälsförbundet och dess medlemmar under det påbörjade verksamhetsåret. Befälsförbundet har stött försvarsmakten under förberedelserna av omstruktureringen. Inom förbundet förstår man behovet av omstrukturering ur ekonomisk synvinkel, men förbundet kan under inga omständigheter godkänna våra medlemmars orättvisa behandling i planeringen av densamma. Inverkan av Gränsbevakningsväsendets resursstrategi på våra medlemmar måste också noga övervägas i framtiden. Institutofficerrarnas mest krävande uppgifter är i farozonen även vid gränsbevakningen. Ingen medlem kan undgå att lägga märke till den pågående fasen inom försvarsmaktens omstrukturering och då speciellt personalplaneringen. Resultaten i denna planeringsfas har till en del varit överraskande. Alla planeringsprinciper, som Huvudstaben dragit upp, har inte efterföljts. För personalplaneringens del är man i ett sådant skede, då intygandet av efterföl-

jandet av principerna för god arbetsgivare inte alltid realiserar på planerings- och samverkansstillfällena. Ändringarna av personalsammansättningarna, som pågår som bäst, är svåra att följa och motiveringarna av ändringarna förblir dolda för personalens representanter.

Personalens representanter i samverkansorganen, förtroendemannaorganisationen och arbetsgrupperna som är kopplade till förberedelserna har kämpat och kämpar fortfarande för att få fakta om motiveringarna bakom besluten, som berör medlemmarna.

Arbetsgivaren är speciellt ovillig att sammanställa arbetsgrupper på lokal- och distriktsnivå och där behandla motiveringarna för omställningarna. Ett genuint samarbete, samverkansförfarande och utnyttjandet av personalens kunskaper i planeringsarbetet sker inte på lokal- eller distriktsnivå. Faran med denna verksamhet är speciellt det, att överförandet av institutofficerrarnas uppgifter från en personalgrupp till en annan kommer att försäkra

överraskande och icke godtagbara situationer för uppgifternas ansöknings- och besättningsprocess.

Institutofficerrarnas uppgifter har följdriktigt ställvis varit ett slags uppgiftsbanker, genom vilka det har varit bra att bygga upp mer krävande uppgifter åt andra personalgrupper. Dessutom har det tydligt verkat som om planeringen gjorts till långt in på 2020-talet på basen av det kraftigt minskande antalet institutofficerare. Samtidigt har man gravt förbisett personalplaneringsprinciper, som varit säkrandet av kunnandet och bibehållandet av uppgifterna hos de nuvarande befattningshavarna och personalgrupperna. Erfarna medlemmar har blivit skyfflade till andra rangens uppgifter och erbjudits pensionering som en stödfunktion. Befälsförbundet stöder icke sådant förfarande.

Det verkar som man under processens gång glömt utvecklingen av institutofficerrarnas kunnande under närhistorien genom utbildning och inläring via arbetet i uppgifter såväl under undantags som normala förhållanden. Det är dock skäl att komma ihåg, att de sista institutofficerrarna är en del av försvarsmaktens personal ända till 2030-talet.

Ari Pakarinen, ordförande

Staff Planning Guidelines Not Completely Followed

The defence restructuring will play a main role in the Institute Officers Union's and its members' work this year. The Institute Officers Union has supported the Defence Forces in preparations for the restructuring. The Union understands the need for restructuring from an economic perspective, but under no circumstances will the union allow unequal treatment of its members when planning the changes. Effects of the Border Guard's resource strategy on our members must also be closely scrutinized in the future. The most demanding duties of institute officers are in jeopardy also on the border. Every single member will certainly take note of the ongoing defence restructuring and particularly the associated staff planning process. The current results have sometimes been surprising. Not all planning principles set by Defence Command have been followed.

The present state of staff planning does not always reflect the reassurances about adhering to responsible employment poli-

cies in planning and negotiation sessions. It is hard to keep track of employer initiated alterations to the personnel roster. Staff representatives are not briefed on the reasoning behind such alterations.

Staff representatives in cooperation boards, steward organizations and workgroups have struggled and still struggle to receive information on what are the bases of decisions affecting union members.

The employer is particularly reluctant to convene local and regional workgroups and discuss the reasoning of the alterations. Full co-operation, its procedures and staff experience are not utilized in local and regional level planning. Such procedure poses the particular danger that institute officers' duties are shifted to other personnel groups, causing unforeseen and unacceptable situations when announcing and filling the positions.

In some areas, institute officers' duties have regularly served as a "position pool" which has been utilized to create higher class positions for other personnel groups.

Furthermore, it distinctly seems that planning well into the 2020's is based on diminishing numbers of active institute officers. At the same time, the planning has blatantly disregarded the principles of preserving know-how and keeping staff and personnel groups in their present duties. Highly experienced members have been relegated to secondary duties, with retirement offered as a support measure. The Institute Officers' Union does not support such course of action.

The process appears to forget how institute officers' capabilities have developed in the immediate past by training and experience, in peacetime as well as wartime duties. It should be borne in mind that institute officers will form a part of Defence Forces' personnel up to the 2030's.

Ari Pakarinen, chairman

Ristikon laadieta **SÄHKÖPOSTI** SEBASTIEN **PALKKA-POLIITIKAN OTSI-KOISSA** **NIPPELIT** **PUOLUSTUSPOLIITIKAN SUUNNAN-NÄYTTÄJÄ** x2

-1. **VÄ-VYILLÄ** **PUHUTUKIN** **PENN**

VERSTAS **AL-KUJA** **LUE-TELLA** **ELIVÄT ENNEN KLOONI**

MIES **CARL ASTAIRE** **VILJE-LEMÄTÖN**

MYÖNTÄVIÄ **RUNO-VERBI WEBBER** -1. **LUSI-KOITAVAA**

MOOTTO-REISSA **NALLE PUHIN "ISÄ"** **SEKASOR-TOISTA** **-1/2 TAH-RAAVAA**

PROST **LAMBERT VIIVY-TELLÄ** **KAUPPA-KETJU**

AALTO **MANSI-KOISTA** **EUFRAAT, TIGRIS**

ASUI MUINAIN PERUSSA **VAAROJA** **a ha**

NAM! **AHVE-NANMAAN KUNTA** **AMMUNTALAJI** **IRANIN RAHA**

MEDIA-NAINEN **LIIK-KUU** **KANSANTANSSIA** **HÖL-GERSSON** **KIPPARI-KALLEN SUSSU** **RUO-HOJA**

MARLEEN **KOTI-POLTTOISTA** **KÖY-HÄLLÄ MATALA**

HUOLTAA JA KORJAA **VIERASTAA** **VASTAAN-** **Apple**

SATEETON **HÄVET-TÄÄ** **RAUHAN-TURVA-KOHDE SATUAASI** **PANKKI YL-HAISÖ** **HIUKSIIN PUUN PINNALLA**

KONSONANTTI **LAULU-ESI-TYKSIÄ**

HUOLSI ENNEN **HUR-MIO** **OVE-LA**

YLÄ-KEHOA **Barn**

Ristikon AVAINSANAT ratkaisseiden kesken arvomme kolme kappaletta Päällysteliiton pr-esineitä. Lähetä vastaukset ja yhteystietosi 15.3. mennessä s-postiosoitteella: arto.penttinen@paallystoliitto.fi tai kirjekuoressa os. Päällysteliitto ry. Arto Penttinen, Laivastokatu 1 B ,00160 HELSINKI. Kuoreen tunnus "Ristikko". Lehden nro 6 ristikon voittajat ovat Pertti Kallio, Jari Väisänen, Kari Seppälä.

Suomen edullisin henkivakuutus.

€/kk

Varaudu suuriin riskeihin pikkurahalla. Esimerkkihinta on laskettu 50 000 euron turvalla 37-vuotiaalle henkilölle, joka on Päälystöliiton jäsen. Nuoremmille hinta on vielä edullisempi! Ota nyt Suomen edullisin* henkivakuutus* lähimmästä Ifistä tai osoitteesta

henkivakuutuskuntoon.fi

if.fi
010 19 19 19

*Vakuutus- ja rahoitusneuvonta FINEn tekemä hintavertailu 2011. Vakuutuksen myöntää Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kaleva.

Ole huoletta. Me autamme.